Első Magyar Internetmagazin V. évfolyam **1. szám** 2000. **Január** Ára: **336 Ft**

INTERNET KALAUZ

Alapítva: 1996

Klikkelj a világra!

Nagypályán

A kínai egyelőre kinaiul van

Két tűz(fal) mögött

Nem a Mikuláson múlott

K@zinczy.hu

Ez még a huszadik század

PRÍM

9 771219 900009 00010

INTERNET KALAUZ
Az első magyar internetmagazin

KIADJA:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.
FELELŐS VEZETŐ:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)
FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor (vertes@prim.hu)
Olvasószerkesztő:
Fábián Gábor
A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor
(lnyl@impulzus.sch.bme.hu)
Művészeti szerkesztő:
Láng László (gr-blekk@online.no)
Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@bonline.hu)
Címlapterv: Rusz László

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
Egy lapszám ára: **336 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 3080 Ft
(Prímpostán keresztül: 1958 Ft)
Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon
Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim-online.com
Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió
Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.
Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági
Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb
könyvesboltokban és az
internetkávéházakban.

HU ISSN 1219-9001



MILYEN ÉRZÉS, HA A LICIT VÉGE ELŐTT MEGSZAKAD A KAPCSOLAT?

Következő számunk február 9-én jelenik meg!

Januári számunk hirdetői:



A Prím Kiadó
a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma – a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján – 31 940 db, s mint az auditálók megerősítették, ebből 31 763 az olvasókhoz jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az



»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.



Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:



Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":



Vélemény, vitairat, gondolat:



Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:



Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:



Talány, kérdés, rejtvény:





K@ZINCZY.HU
avagy intermagyar a századvégen

Glasner Gábor / tdsbt@alarmix.net

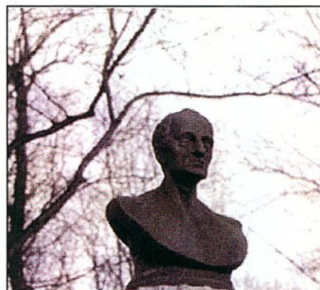
„Csá userek, belinkeltetek már az online chatbe, vagy még mindig emileket write-oltok?" Nos, ebből az üdvözletből nemhogy nyelvújító Kazinczynk nem értett volna egy szót sem, de úgy tíz-tizenöt évvel ezelőtt bizony még mi magunk sem...

Ennek oka, hogy környezetünk olyan radikális változásra kényszeríti a ma élő generációt, hogy gyakorlatilag egy évtizedig sem tart, hogy mindennapjaink és evvel együtt kommunikációnk módja és formája is teljességgel átalakuljon. Rendkívül gyorssá teszi ezt az átalakulást az is, hogy a technikai fejlődés olyan eszközöket, tevékenységeket és munkafolyamatokat teremtett, melyekre magyar kifejezés nem létezett. Sokszor megtörtént, hogy amikorra kitalálták volna egy hazai megfelelőt, addigra az angol változat túlságosan is beleivódott a felhasználók agyába (pl. joystick – botkormány), illetve az túl komplikált, általában túl hosszú volt ahhoz, hogy a rövidítéseken élő új generáció elfogadta volna (pl. floppy – hajlékonylemez).

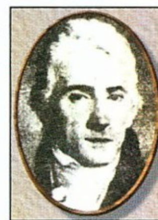
Így azután, mivel a mai „hivatalos" nyelvújítók messze nem képesek kielégíteni a 80–90-es évek technikai forradalmával járó új szavak és kifejezések iránti igényt, a szóalkotást a hétköznapi felhasználók vették kézbe. A fő befolyást nyilvánvalóan az angol eredeti gyakorolja, sokszor egy az egyben az angol verzió kerül át a magyar nyelvbe (pl. PC, CD-ROM, DVD), olykor fonetikusan is beépül (hardver, szoftver, fájl), de az is előfordul, hogy magyaros hangulattal látja el a nyelvalkotói lelemény az eredetileg angol szótövet. Ilyen „félfordítással" magyarosodott az e-mail emillé, a chat csativá, a homepage honlappá – és a sornak még messze nincs vége.

Emellett megszületett egy még egyszerűbb, globálisan ismert nyelvezet, amelynek sem országhatár, sem pedig nyelvtudás nem szab határt, s amely talán a képregényekből adaptálódott a mai generáció nyelvezetébe: ez a kettőspont-zárójelre épülő kommunikáció – gyengébbek kedvéért :-) – lehet az alapja a jövő egyszerűsített eszperantójának, a „szmájli lengvidzsnek". Egyértelmű az igény a rövidítésekre, a formaságok elhagyására: sok barátom emiljében (figyelem: nem e-mailjében!) látom, hogy nem használnak nagy kezdőbetűket, ékezeteket, megszűnt a levelek tagolása, és minden hosszabb szó lerövidül. Egy ideje már engem is elkapott ez a nyelvújítási/rövidítési láz: a válaszleveleket (amelyek *„Re:"* előtaggal indulnak) egyszerűen csak *Remil*nek, a *„Következő e-mail"*-t *Kemil*nek nevezem. Múltkoriban pedig egyik kedves levelezőtársamat majdnem *E-rika*ként szólítottam meg ;-))).

A nyelv „élőlény", benne a sejtek születnek és elhalnak. A ma divatos nyelvi lelemények sem örökéletűek, sok újonnan született szó – újabb technikák kifejlődése esetén – el is fog halni. Erre jó példa, hogy a nemrég még oly népszerű „maszekolás" vagy „géemkázás" mára teljesen elvesztette értelmét – hiszen minden második ember „magánszektorban" vagy éppen valamilyen „gazdasági munkaközösségben" dolgozik... S ki tudja, ha eljön az az idő, amikor nem telefonkábelen kell megteremtenünk kapcsolatunkat pár percre, órára a világhálóval, hanem úgy lesz lakásunk állandó része







a net, mint most az elektromos vezeték, akkor nem lesz *„kapcsolási díj"*, *„éjszakai díjcsomag"* vagy éppen *„nemzetközi hívás"*.

Kérdésként már csak az merül fel, hogy hagyjuk-e arra fejlődni anyanyelvünket, amerre a technika sodorja. Erre választ ma csak nagyon nehezen kaphatunk, hiszen nemzeti identitásunk egyik legfontosabb részét kell megőriznünk egy rohamos léptekben globalizálódó világban, amely nem kedvez a maradi, rugalmatlan embereknek, népeknek, nyelveknek. Nyilvánvaló az is, hogy nyelvünk megújítása legalább olyan sürgető ügy, mint Kazinczy idejében volt, de az akkor alkalmazott módszerek ma nem használhatók.

Hogy hogyan tovább, arra örömmel várjuk a javaslatokat, pl. a fkazinczy@nyelvujitas.hu-ra ;-).





Az Intel, az Intel Inside embléma az Intel Corporation bejegyzett védjegyei, a Celeron az Intel Corporation védjegye.

DDB

Mire van szüksége egy fejlődő szervezetnek?

Mindenekelőtt olyan körülményekre, amelyek elősegítik a gyors és gondtalan növekedést. Ezeket most Ön is biztosíthatja az új Compaq Prosignia 300 számítógépekkel. E praktikus gép tervezésekor a Compaq mérnökei arra törekedtek, hogy a fejlődő kis és közepes méretű vállalatok minden igényét kielégítő számítógép szülessen meg. Az eredmény: meglepően kedvező ár, a Compaq által garantált minőség, teljes funkcionalitás: vagyis mindaz, ami a magyar vállalkozások számára leginkább fontos. Alapozza meg Ön is cége jövőjét Compaq Prosignia 300-zal! További információért hívja a **06-80-COMPAQ** (266-727, 206-720) zöld számot, vagy látogassa meg a **www.compaq.hu** címet.



Compaq Prosignia 300

149 900 Ft*

Intel® Celeron™ processzor 466 MHz, 6,4 GB HDD, 32 MB RAM, minitorony kivitel, görgős egér, MS Windows 98, MS Word 2000 (magyar nyelvű változatok). 2 év garancia a Compaq garanciális feltételei szerint.
*Javasolt nettó végfelhasználói ár, mely a monitort nem tartalmazza.



celeron™ PROCESSOR

COMPAQ

HÍRSZÖRF

A hat vidéki (Gödöllő/GATE, Debrecen/KLTE, Szeged/JATE, Pécs/JPTE, Miskolc/ME, Veszprém/VE) és hat budapesti (BME, ELTE, MTA, KFKI, MTA SZTAKI, Miniszterelnöki Hivatal) végpontra felfűzött kutatóhelyek, felsőoktatási intézmények egymás közötti kommunikációjához 155-ször nagyobb kapacitást ad az új, regionális NIIF-hálózat, és a felsorolt intézmények idén a korábbi kapacitás legalább kétszeresével kapcsolódnak az európai, illetve az interkontinentális kutatói gerinchálózathoz, a Quantumhoz és az internet2-höz.

A kormány 1999. júniusban határozott a felsőoktatási intézmények, a kutató-fejlesztő helyek, a közgyűjtemények és egyéb oktatási, tudományos, kulturális szervezetek információs struktúrájának az NIIF Program keretében történő összehangolt fejlesztéséről. Közel fél év alatt, a korábbi eredményekre támaszkodva, sikerült megvalósítani, hogy az EU-országok kutatói számítógépes hálózataival gyakorlatilag azonos színvonalú kommunikációs lehetőséget lehessen biztosítani a legnagyobb egyetemi centrumoknak és kutatóhelyeknek.

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési (NIIF) Program regionális, nagy sebességű adatátviteli hálózatának fejlesztésére közbeszerzési eljárást írtak ki, s ennek győztese a PartnerCom Rt. (nyolc végpontos kapcsolattal) és a Matáv Rt. (három végpontos kapcsolattal) lett.

Az Index hírszolgáltatását, a belső tartalomfejlesztést és a megjelenés kialakítását *Uj Péter*, a külső tartalom- és szolgáltatásfejlesztést pedig *Gerényi Gábor* irányítja december közepétől, előzőleg mindketten főmunkatársként tevékenykedtek a lapnál.

A lemondott főszerkesztő, *Nyírő András* lapunknak elmondta, hogy ő nem szeret a nagy öreg, a bölcs szerepében tetszelegni, őt az alapítás, valaminek a megteremtése izgatta, a napi működtetés már kevésbé. Korábban ugyanígy volt az ABCD interaktív lap létrehozásával is. Hogy mivel foglalkozik a jövőben, az lapunk nyomdába kerülésének idején még nem rajzolódott ki pontosan előtte, de legjobban a mobiltelefonos internetes kommunikáció, a WAP lehetőségei izgatják.

Az Index.hu-t alig fél éve megalapító fiatal csapatnak számos további fejlesztési terve van. Az Index a közelmúltban indította el a legnagyobb magyarországi könyvadatbázisra épülő könyvkereső és -vásárló szolgáltatását, a könyv.index.hu-t. 1999 során az index.hu helyi kiadásainak száma 15-re emelkedett, míg a weblap idén további mellékletekkel – játék, bor, receptek – bővül. Január elejétől az indexen is elérhető a mintegy 5000 vendéglő adatait, elérhetőségét tartalmazó gasztronómiai adatbázis, az eszemiszom.index.hu.

A Sun Microsystems Inc. útjára indította a Java2-platform egységesített vállalati kiadását (Java2 platform, Enterprise Edition – J2EE).

A J2EE leegyszerűsíti a többrétegű vállalati alkalmazások fejlesztését és üzembe helyezését a mai sokszínű vállalati környezetekben, ugyanakkor lehetővé teszi a cégek számára, hogy kihasználják meglévő infrastruktúrájukat. A J2EE a végpontok közötti Java-megoldások kulcsfontosságú része, a végpontok közötti e-kereskedelem technológiai alapja. A vállalati Java-technológiák – az Enterprise Java Beans és a JavaServerPages – egyesítése, valamint az eXtensible Markup Language (XML) kezelése a J2EE-ben a Java-technológiákra épülő számítástechnikát a nagyvállalatok szintjére emeli. A J2EE Solaris operációs rendszeren és Windows NT-n működő változata a Sun webhelyéről 1999. december 17-étől (**java.sun.com/j2ee**) letölthető. A J2EE forráskódja a Sun Community Source Licensing program keretében, 2000 januárjában lesz hozzáférhető.

Az America OnLine-t egy vak beperelte azért, mert szoftvere nem kompatíbilis olyan eszközökkel, amelyek elektronikus szövegeket hanggá vagy Braille-írássá konvertálnak. Az Egyesült Államokban minden tizedik ember egészségkorlátozott valamilyen fokig, a legtöbben vakok.

A per hírére a We Media Inc. (amely többek között a csökkent képességűeknek magazint ad ki) „szemet" is kínál hálószemén (**www.wemedia.com**), vagyis eléri, hogy a vakok is lássák az internetet. Elsőként a Haptic Technologies vibrátoros egerének támogatását oldották meg. Remélik, hogy ezt a technológiát más hálószemek készítői is átveszik, hiszen például rengeteg vak embernek hozna új színfoltot az életében. És persze jó lenne, ha olyan eszközök is megjelennének, amelyek újabb és újabb csökkentképességű-kategória támogatását tennék lehetővé. Kérik is a szörfözőt, hogy ha ilyen eszközről értesül, közölje velük, a többit már ők intézik.

Nézzük, hogy működik például az említett vibrátoros egérrel egy weblap! A vibrátor jelez, amikor az egérkurzor átlép ablakkereteket, vagy objektumokat érint a képernyőn. A szemmozgást követő eszközzel pedig a paralíziseseknek is megnyílhat az internet. A We Media ugyan több száz dollárért árusítja a vibrátoros egeret, de felhajt támogatókat, akik nagy tételben megvásárolják, és ingyen adják a rászorulóknak.

A webhely munkáját egyébként egy volt CBS-munkatárs segíti. A cél: online tanfolyamok támogatása, csoportos beszélgetések, otthoni munka stb. lehetővé tétele. Az egyébként profitorientált hálószem a csökkent képességűeket segítő szoftverfejlesztésen túl csökkent képességűeket célzó tanfolyamok és munkahelyek közvetítésével foglalkozik.

Az online kiadványok kapcsán ritkán kerül napvilágra olyan adat, hogy egy oldalról mennyi információt töltöttek le az odalátogatók... Nos, a Prím Online-ról tavaly letöltött bájtok mennyisége túllépett a 250 gigán, megközelítette a 300-at. Ha ez mind karakter lenne, épp egymillió darab százoldalas könyvben férne el...

Ha átlagoljuk a forgalmat, akkor az idei év minden eddigi órájára több mint ezer darab ilyen százoldalas könyv jut. Ezt azért érezzük fontos mérőszámnak, mert hiába tölti tele valaki a web egy eldugott szegletét értékes információkkal, az mit sem ér, ha nem jut el az olvasókhoz. Másrészt hiába látogatnak meg egy oldalt sokan, ha ott nincs igazi letöltendő információ, tartalom, akkor a látogatói szám mögött viszonylag csekély a letöltött kilo-, mega- és gigabájtok mennyisége.

A letöltött információ mennyisége tehát azt mutatja meg, hogy menynyit adott a site olvasóinak, s bár ebben benne van a letoltes.comról letöltött szoftverek bájtmennyisége vagy mondjuk a sikeres képaukció 10 képe is, tehát nem minden bájt helyébe képzelhetünk betűt, azért információmennyiségben a 250 gigabájt elképesztően nagy szám.

2000-re tovább nőhet ez a mennyiség (akár terabájtnyi is lehet!), hiszen a hírmennyiség folyamatos bővülés mellett szinte hónapról hónapra új szolgáltatások is indulnak. Manapság éppen boltokat lehet ingyen létrehozni a site-on, vagy személyes honlapját, elektronikus névjegyét is bárki elhelyezheti a Prím Online-on. Egy unikumjellegű szolgáltatással a Prímposta is rövidesen kirukkol, és vannak még más – egyelőre be nem vallott (de nagy) – tervek is.

NEM A MIKULÁSON MÚLOTT...

AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM HAZAI MEGALAPOZÁSA

M. Tóth László

Színvonalas eszmecserét hozott a december eleji ünnepnap e kérdéskör elméleti kutatóinak és gyakorlati szakembereinek. A tágabb környezet törekvéseihez több szálon kötődő – hiszen az UNESCO-val közösen alapított – műegyetemi Információs Társadalom- és Trendkutató Központ vezetője, a felzárkózás szószólójaként ismert *Z. Karvalics László* az Európai Unió ESIS (European Survey of Information Society – Információs Társadalom Európai Felmérése) irodája által rendezett konferencia bevezetőjében egyenesen a protestáns etikának teret adó és a kapitalizmusig ívelő írásbeliség kialakulásával párhuzamot vonva tette fel a kérdést: vajon milyen etikát hordoz az elektronikus írásbeliség, a tudástársadalom, a hálózati közösségek kialakulása? Felismerik-e a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességére törekvő kormányzati erők a világtrendek hazai adaptációjának társadalompolitikai következményeit?

Ulrich Boes az Európai Unió Információs Társadalom Főigazgatósága minisztériumi státusú munkatársaként adott átfogó képet a közösség szerteágazó törekvéseiről a tanácskozás résztvevőinek. Az ágazat piacvezető szerepét, a médiakonvergencia folyamatát, a globális versenyt és az állampolgárok életminőségét keretbe foglaló projekt három csúcspontjában a technológia, a szabályozás és az alkalmazás fejlesztése áll. Ezt támogatja a résztvevők személyes szerepvállalása, az ágazatközi politika és a regionális hálózatok eszközei.

A projekt hazai képviseletében *Mészáros Anikó* mutatta be az általa vezetett ESIS-iroda tevékenységét. Munkatársai feladatainak sorába tartozik egyfelől a hazai fejlődés nyomon követése, egységes, átfogó és áttekinthető regisztrálása, másfelől az uniós eredmények adaptálása, terjesztése, valamint meghonosításuk támogatása.

Nem adhatott számot jelentősebb

eredményekről mintegy másfél évtizedes visszatekintésében *Dömölki Bálint*, e terület közismert és köztiszteletben álló szakembere. Hiszen a megvalósításához szükséges szellemi és anyagi feltételekben egyaránt szűkölködő Nemzeti Informatikai Stratégia korábbi kezdeményezéseinek mai követői ugyanazon intézmény, a Miniszterelnöki Hivatal két különböző munkacsoportjában dolgoznak: *Havass Miklós* vezetésével a Magyar válasz, míg *Bogár László* műhelyében a MEH tézisein. Bár a dokumentumok megfogalmazzák a hazai prioritásokat: az infrastruktúra, a tartalom, a képzés, a gazdasági feltételek, a közigazgatás és az életminőség fejlesztésének legfontosabb feladatait, az egyik csoport ennek technológiai, a másik pedig társadalmi vonatkozásaira összpontosít. A párhuzamosság egyetlen kedvező velejárója az egymással jó szakmai és személyes kapcsolatban álló szakemberek kölcsönösen megtermékenyítő hatású konkurenciája.

Az információs társadalom hazai megalapozása is csak a – monopóliumok piaci versenye fölött fogyasztói-állampolgári ellenőrzést, önszabályozást gyakorló – közösségek hálózatára támaszkodhat. *Fülöp Zoltán* (Médianet Hungária) a civil inkubátorház példáján mutatta be a folyamat „társadalmasításának” lehetőségeit.

Hiszen maga a műhelybeszélgetés célja is ez volt: milyen fokon áll nálunk az információs társadalom társadalmasítása? Mennyiben tárgya és mennyiben alanya a globális, nemzetközi és hazai folyamatoknak? Kik kapcsolódtak már be, és kikre számíthatnak még a résztvevők? Igényel-e támogatást, forrásokat, s ha igen, milyeneket, és honnan teremthetők ezek elő?

A tematikus vitaindítókat párhuzamos

pódiumbeszélgetések követték. Mit tehet a tudomány, a sajtó és a civil szervezetek? A viták nyomán kiderült, a magyar társadalom helyzetét nem könnyíti meg, hogy párhuzamosan kell megteremtenie a fogyasztói kultúra és az információs társadalom szerves fejlődésének és egymás mellett élésének feltételeit. Mindhárom eszmecsere résztvevői egyetértettek a felnövekvő nemzedékek médiajártasságának fontosságában: az írás-olvasás, valamint a könyvtárhasználat megismerését az írott sajtó és az elektronikus média működés- és hatásmechanizmusának, ellenőrzésének elsajátításáig továbbvivő oktatás, a tanítók-tanárok képzése s az e mögött álló kutatások szükségességében. Ennek tudatosítása, szorgalmazása azonban nem bízható sem a szétforgácsolt újságíró-társadalomra, sem magára a véleményalakító, ám kereskedelmi szempontok által meghatározott médiára. Annál nagyobb jelentősége van a tudományos közösségek által támogatott civil társadalom összefogásának, társadalomformáló szerepének.

A műegyetemi Információs Társadalom és Trendkutató Központ keretében uniós tendert nyert ESIS-iroda feladatainak sorába tartozik e civil kezdeményezések bátorítása, támogatása, eredményeik társadalmi nyilvánosságának biztosítása. Ennek szellemében rendezte meg december 6-án ezt az összejövetelt, s a jövőben is számít partnerei és a szakmai nyilvánosság, a sajtó és az elektronikus média együttműködésére.

MILYEN ÉRZÉS, HA A LICIT VÉGE ELŐTT MEGSZAKAD A KAPCSOLAT?

Varga G. Gábor

Az első magyarországi online képárverést bizonyára nem feledte még senki, hiszen egy kép nem akármikor múlja felül a kikiáltási ár 18-szorosát, de a **www.primEcollections.com/kieselbach** oldalra a legtovább feltehetően az alábbi interjú főszereplője fog emlékezni. Ő volt az, aki a kalapács lecsapásakor a tízből éppen négy képnél tartotta a legmagasabbra a tétet, s ez a négy kép az összértéknek legalább a kétharmadát tette ki. Mivel a Modem idők riportere, *Varga G. Gábor* egy kicsit másként szeretett volna foglalkozni a Kieselbach-Prím-Origo árveréssel, mint ahogyan a magyar sajtó egésze tette, kérte, hogy az árverés szervezői adják ki a regisztrációs adatokat. Ő nem a szervezőkkel, hanem a győztessel akart interjút készíteni. Természetesen az árverés alapvető etikai normái az ilyen információ továbbítását az adott személy beleegyezése nélkül nem teszik lehetővé, ám levélben megkerestük főhősünket, s *László,* aki azért így is kérte, hogy nevét se a rádió ne kürtölje világgá, se mi, vállalkozott arra, hogy válaszol a Modem idők kérdéseire.
A szó az övé, így nézett ki az első online képaukció a legsikeresebb résztvevő szemszögéből:

– Az interneten találkoztam először a Prím Online és a Kieselbach Galéria aukciós kiírásával. Kíváncsi természet lévén felkerestem az oldalt, s ott olyan képekbe botlottam, amelyek megtetszettek. Az ember alapvetően szeret rivalizálni, a viszonylag alacsony kikiáltási árak mellett úgy tűnt, érdemes próbálkozni a licittel, s bizonyos képeknél beszálltam a játékba.



– Gondolt arra, hogy Ön viszi el a képeket, illetve a tíz közül négyet, vagy csak a játék kedvéért kezdett licitálni?

– Először talán a játék kedvéért, de ahogy emelkednek a licitek, úgy az ember egyre kevésbé képes kontrollálni önmagát. Az egyetlen dolog, ami ilyenkor határt tud szabni, az a pénztárca tűrőképessége. Reménykedtem benne, hogy egy, esetleg két képet én fogok elvinni, de arra álmomban sem mertem volna gondolni, hogy mind a négy általam kiválasztott képet sikerül megszereznem. Az egyik *Faragó Antal* Pezsgőző nő című képe, ez tetszett a négy közül a legjobban. A festményeket befektetésnek szánom, de ez a kép annyira megtetszett, hogy valószínűleg nem fogom kiadni a kezemből. Az árverés legkomolyabb tétele *Rippl-Rónai József* Zorka papája című színes ceruzarajza volt. Ez érte el a legmagasabb leütési árat, ha még néhány licit érkezett volna az utolsó percekben, akkor valószínűleg kiszálltam volna. Az a bizonyos pénztárca-tűrőképesség már súrolni kezdte a határát.

– Egy hagyományos árverésen az ember megérintheti a képet, látja élőben, ott, helyben licitál, és néhány óra alatt megvan az egész. Az online aukció ellenben több napig tartott...

– Az ember jobban át tudja gondolni, hogy meddig tud és hajlandó elmenni egy-egy tétel esetében. Bár az is igaz, hogy az internetes licitálásnak megvan a veszélye, hogy aki végül elviszi a képet, az nem ugyanaz a személy, mint ami a regisztrációból kiderül... Soha életemben nem voltam árverésen, sőt mindig is hidegen hagyott.

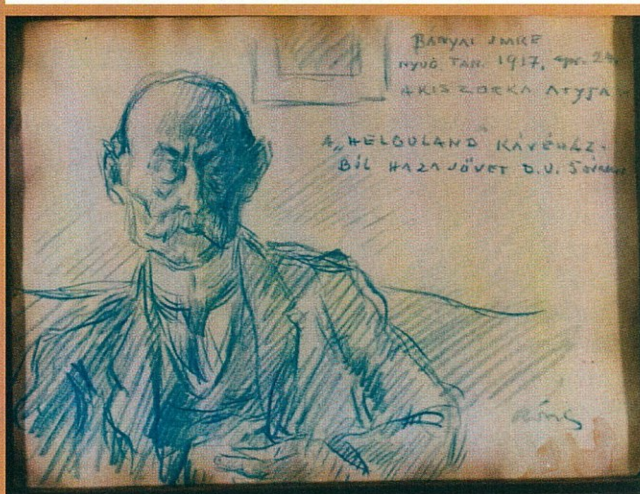
– A rendes árveréseknek pedig van egy sajátos hangulatuk...

– Az online árverésnek is van hangulata, csak másmilyen. Az utolsó egy-két órában már nagyon izgalmas volt a licit, megfejelve azzal, hogy ha az ember modemmel internetezik, időnként leszakad a túlterheltség miatt. Én egy és negyed órával a licit zárása előtt leszakadtam a hálózatról, és az újraindítás után negyedóráig foglalt volt az internetszolgáltató vonala.

– Elképzelem a hangulatot... Otthonról licitált?

– Eleinte a munkahelyemről, ahol állandóan nyitva volt egy külön böngészőablak, így folyamatosan követni tudtam az eseményeket. Mivel az árverésnek hétvégén volt vége, így otthon folytattam a licitet.

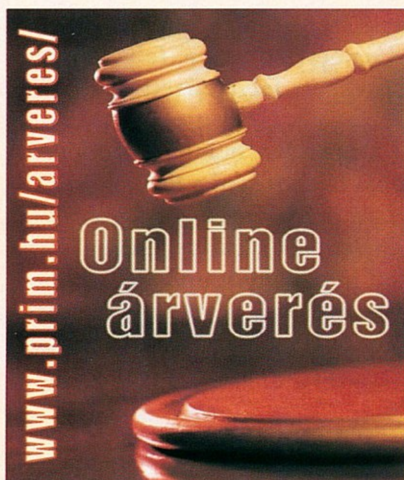
– A családja drukkolt Önnek?



– Nem, nem is nagyon tudtak róla, mit csinálok a képernyő előtt...

– Pedig ha a felesége tudta volna, hogy éppen néhány százezer forinttól szabadul meg...

– Az utólag észlelt jelekből nem úgy tűnt, mintha bármiféle gondot okozott volna a dolog...



suli net

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

NAGYPÁLYÁN

Előbb-utóbb az adóbevallástól kezdve a kötelező biztosítás megkötéséig mindent elintézhetünk majd a hálózatra kapcsolt számítógép vagy egyéb készülék segítségével. Feltételezhetjük persze – az általánosan kötelező szkepticizmussal –, hogy Magyarországon ez inkább utóbb valósul meg, de nyilvánvaló, hogy a mai fiatalok többsége már a számítógépet fogja használni mindennapos adminisztratív ügyeinek elintézésére. Fontos tehát, hogy már most elsajátítsák a szükséges alapokat azok, akik pár év múlva szinte rákényszerülnek, hogy eligazodjanak a számítógépes rendszerek világában.

Semmiképpen sem könnyíti meg a tanulást, ha a lehetőségek csak elméletben léteznek, és még a legfontosabb online információs szolgáltatások sem alakultak ki. Sokan leírták már, milyen pozitív hatásai vannak, ha az alapinformációk mindig naprakészen elérhetők, és főleg, ha az ezek alapján meghozott döntések gyorsan tettekké konvertálhatók. Tudjuk tehát, csak nem tesszük: a fiatal és fogékony generációk számára nélkülözhetetlen információhalmazt is bonyolult formában, ósdi módszerekkel próbáljuk tálalni, és megköveteljük az antik formák elsajátítását, elfogadását.

Magyarországon a középiskola utáni pályaválasztáshoz kapcsolódó információs rendszer kitűnő példája az elavult formákhoz való ragaszkodásnak. A felsőfokú továbbtanulási lehetőségeket és az ezekhez kapcsolódó bonyolult feltételrendszert ma is a több mint tíz évvel ezelőtt kialakított formában és médiumon terjeszti a Felsőoktatási Felvételi Iroda. Eközben a világ (technikailag) fejlettebb részein lassan már többségbe kerülnek a megbízhatóbban kezelhető, érthetőbben artikuláló és egyúttal olcsóbb online információs szolgáltatások, illetve ügyintézés.

A középiskolákban végző fiatalok minden évben három hónapot kapnak arra, hogy eldöntsék, milyen iskolákba nyújtják be felvételi jelentkezésüket (azaz legkorábban a jelentkezés előtt három hónappal juthatnak hozzá a szükséges információkhoz). A döntést elősegítő ingyenes segédanyag szinte egyáltalán nincs, mindenki saját költségén vásárolhatja meg a hivatalos kiadványt. Ez azonban kevés támpontot ad, kiegészítő elemei (további megvásárolható könyvek) sem nyújtanak komplex eligazítást, szinte csak a hivatalból közlendő adatokra szorítkoznak. A hivatalos szakszövegek alapján még a felvételi rendszernél sokkal egyszerűbb mechanizmusokat is csak hosszú és kemény munkával lehetne megemészteni.



A végzős gimnazistának tehát egy bonyolult feltételrendszert kell megértenie és alkalmaznia saját stratégiájának kialakításához, anélkül, hogy addigi életének talán legmeghatározóbb döntéséhez bármilyen segítséget kapna a családi vagy baráti útmutatásokon kívül. Az elavult információs rendszer ebben az esetben nemcsak az egyes diákok döntését nehezíti meg szükségtelenül, hanem csökkenti az esélyegyenlőség érvényesülésének lehetőségét is (a legtöbbet hagyományosan a családi vagy tanári segítség nyom a latban). Egyúttal fölösleges költségeket jelent minden résztvevőnek, nem utolsósorban pedig a fiatalokat egy antik működési mechanizmusra állítja rá.

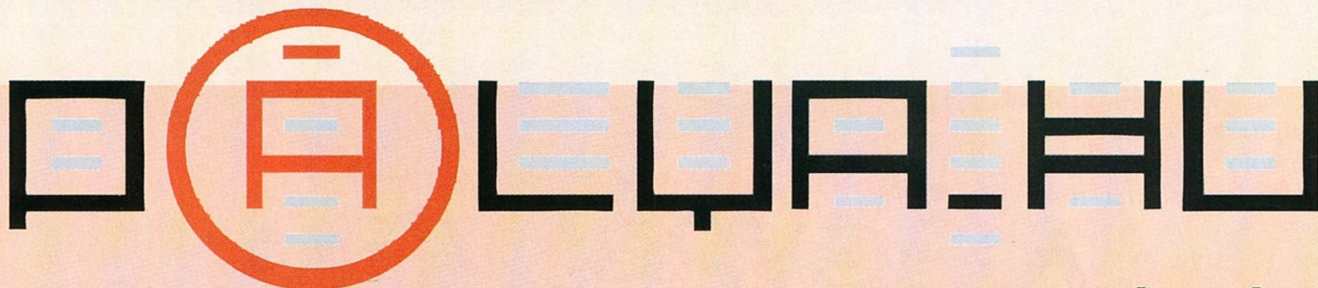
A Pálya (**www.palya.hu**) egy progresszív kezdeményezés, amelyet fiatal emberek dolgoztak ki még fiatalabb emberek számára. A Pálya önmagát felsőoktatási-pályaválasztási szupersite-ként határozza meg, és megpróbál mindent

összegyűjteni, ami a továbbtanulással kapcsolatos. Célja, hogy a legmodernebb technológiák alkalmazásával radikálisan új módon segítse a pályaválasztó fiatalokat. A projekt arra épít, hogy Magyarországon minden középiskola rendelkezik internetes kapcsolattal, a diákok egyre nagyobb része ismeri és használja a világháló lehetőségeit (egy friss felmérés szerint a középiskolások több mint 40 százaléka állítja, hogy használja az internetet).

A Pálya alkotói – az elég széles körben elterjedt gyakorlattal ellentétben – nem kezdtek el kilincselni ötleteikkel, hanem azonnal belevágtak, pár hónap alatt elindították, majd további pár hónap alatt tökéletesítették rendszerüket.

cikkeket, az egyes egyetemi és főiskolai karokról, illetve szakokról szóló részletes ismertetőket, a felvételiztető tanárokkal és az elmúlt években felvételizett diákokkal készített interjúkat.

Képzeljük el, hogy egy alapvetően humán érdeklődésű negyedikes gimnazista próbál tájékozódni a Pályán. Mondjuk, hogy a jelentkezésről még nem döntött, csak azt tudja, hogy magyarból vagy történelemből jó esélye lenne a felvételin. A nyitóoldalról rögtön jó néhány irányba elindulhat, a legegyszerűbb talán, ha a „lámpás" nevű szakkeresővel megnézi, hogy milyen szakokra lehet a számára nyerő tantárgyakból felvételizni. Ezek közül aztán kiválaszthatja



www.palya.hu

Az internetes technológia előnyeit, tehát a viszonylag alacsony költségeket és a gyors fejleszthetőséget kihasználva, minimális anyagi befektetéssel olyan szolgáltatást hoztak létre, amely választási lehetőséget kínál más, többmilliárdos projektekkel szemben is.

A site-on szinte minden elérhető,

amire a pályaválasztó fiatalnak szüksége lehet. Kereshető adatbázisban szerepel valamennyi felsőoktatási intézményben indított képzés. Gyorsan megtalálhatók a címek, nevek, telefonszámok, valamint az egyes szakokon megkövetelt felvételi vizsgák és a mentességet jelentő feltételek. Az adatbázist sok cikk és még több hiperlink egészíti ki, pár kattintással elérhetők az intézmények saját információs oldalai is. Azonnal megtalálhatók a korábbi évek felvételi feladatsorai, illetve azok javítási útmutatói.

A szöveges tartalom kialakításánál következetesen érvényesült a törekvés, hogy az iskolaválasztás világosan kapcsolódjon az a pályaválasztáshoz, tehát nemcsak a legfontosabb egyetemek népszerű szakjairól lehet olvasni, hanem az iskola elvégzése utáni lehetőségekről is. A web legnagyobb lehetőségét, az interaktivitást is maximálisan kihasználja a palya.hu. A felvételire készülők külön fórumon kommunikálhatnak egymással, a magán-előkészítők pedig mindenki számára elérhetővé tehetik e-mail címüket, telefonszámukat.

A tartalom belső szerkezete a különböző információkeresési és kommunikációs lehetőségeken túl alapvetően a felsőfokon tanulható szakmák nagyobb egységeire épül. A felsőoktatásban érvényesített gyakorlat alapján kilenc pályát – agrár, bölcsész, gazdasági, jogi, műszaki, művész, orvosi, pedagógus és természettudományos – különböztetnek meg. Az állami felsőoktatást így szinte teljes egészében lefedő tematikában az olvasók könnyedén elérhetik az érdeklődésüknek megfelelő képzésről írt összefoglaló

a legvonzóbb helyeket, és sorba megnézheti a szakok információs lapjait: felvételi keretszám, előző évek túljelentkezési arányai, ponthatárok.

Tegyük fel, hogy egy elég ambiciózus diákról van szó, akinél csak valamilyen jogi egyetem vagy bölcsészkar jöhet szóba. Ez esetben egy kattintással a jogi, illetve a bölcsészpályára ugorhat. „A lehetetlen helyzetek inkább a sikeres felvételi után jönnek, rögtön egy év múlva például az örökös magyar toplistavezető rómaijog-szigorlat" – olvashatja a jogi oldalak címlapján. Ez azonban nem riasztja el, úgyhogy megnézi a különböző jogi egyetemekről szóló részletes leírásokat, elolvas egy interjút az ELTE jogi karának egyik docensével, majd a tavalyi magyar és történelem írásbeli felvételiket. A feladatsorokra pillantva viszont leesik neki, hogy azonnal el kell kezdenie a felkészülést, ezért rákattint a „tréning klub" feliratra, ahol a felvételi előkészítőkről tudhatja meg: mikor, hol, mennyiért.

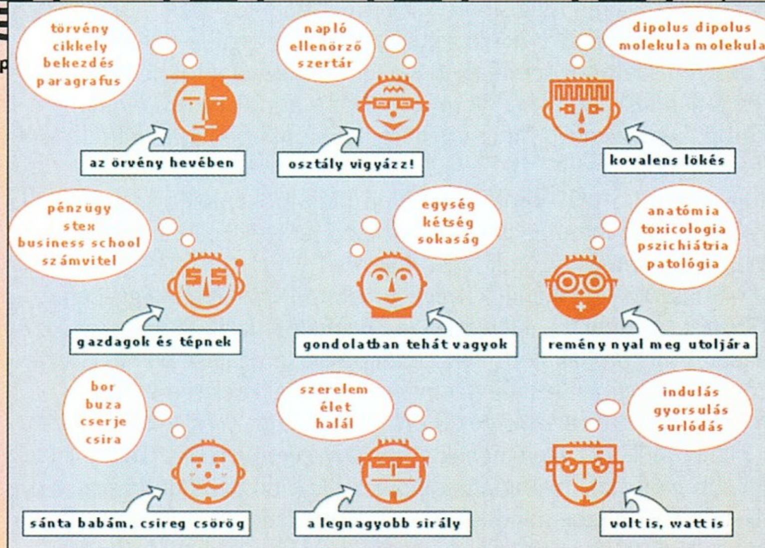
Az előkészítőket viszont csak később

kezdheti el, ő pedig már most is kíváncsi rá, hogy a felvételin mennyit érne aktuális felkészültsége. Belép tehát a Pálya online tesztszolgáltatásába, ahol rögtön próbára teszi magyar- és történelemtudását. Közben pedig már el is képzeli magát az egyetemen, úgyhogy a végén megnézi a „mi micsoda" rovatot, az egyetemi argó szószedetét. A „szigorlat" címszónál („Az egyetemi/főiskolai rendszer legperverzebb találmánya. Kb. témazáró dolgozat, azaz olyan vizsga, amelyben több félév egymásra épülő tantárgyait kérik számon...") már nem bírja tovább, de elhatározza, hogy élőben is benéz az immár kiválasztott helyekre. Visszaugrik tehát a nyitóoldalra, ahonnan megnézi a nyílt napok listáját.

A felvételi azonban nemcsak a tantárgyi vizsgákból áll. Az egyik legösszetettebb és legtöbb hibalehetőséget magában rejtő résznek szinte minden felvételiző a jelentkezési lap kitöltését tartja. A Pályán elérhető a jelentkezési lap

felhasználóbarát verziója, amelynek kitöltését több interaktív útmutató teszi egyszerűbbé. A jelentkezési lap végül kinyomtatható, és ez a nyomtatott verzió szolgálhat támpontként a valódi űrlapok kézzel történő kitöltéséhez, biztosítva, hogy nem szerepel benne hibás vagy értelmezhetetlen adat.

A Pálya nyelvi és vizuális megoldásai is a célkorosztály igényeit próbálják meg kiszolgálni. Az írások hangvétele a magyar sajtó egy részében a nyolcvanas évek végétől érvényesülő új műfajhoz kapcsolódik. Időnként talán túl komplikált, elnyúló mondatszerkezetekkel operálnak, de a lendületes, olvasmányos stílus mindenképpen előny a hivatalos szövegekhez képest. A lapok arculata a legelismertebb amerikai site-okra emlékeztet (wired.com, teenmag.com): egyszerű, szellemes, és mégis a korcsoport igényeinek megfelelően attraktív, azaz a kilencvenes évek mérvadó grafikai irányzataiból táplálkozik. Rendkívül előnyös az illusztrációk és animációk mérete is, amelyek túlméretezése durván lelassítaná az oldalak letöltésének idejét. A palya.hu oldalainak letöltése kivételesen gyors az átlagos magyar nyelvű lapokhoz képest.



Technikailag az UCCU! névre keresztelt,

online adaptív teszt a legérdekesebb. Az UCCU! segítségével bárki lemérheti, mennyire készült fel a felvételire, érettségire vagy nyelvvizsgára. A rendszer azonban azért igazán különleges, mert nem egy előre kialakított kérdéssort ad fel a vizsgázónak, hanem figyeli a válaszokat, és a vizsgázó tudásszintjéhez igazítja a kérdések nehézségét is. Ennek előnye, hogy kevesebb kérdés alapján szélesebb skálán mérhető a teljesítmény. A tesztek értékelésénél végignézhető a kérdéssor, illetve az egyes kérdések, megjelenik a helyes válasz, sőt arra is emlékszik az UCCU!, hogy mennyi időt töltött a tesztelő az adott kérdéssel. A kapott pontszám megértését nagyban segíti a százalékos tábla, amely elárulja, hogy száz tesztelő közül hányan érnek el jobb vagy rosszabb eredményt a miénknél.

HIÁBA „PÁLYÁZTAK”

A palya.hu című felsőoktatási-felvételi szakportált négy huszonéves fiatal készíti. Az Internet Kalauz kérdéseire közülük *Cseh Gábor* válaszolt.

– Milyen anyagi háttérrel hoztátok létre a Pályát?

– Külső támogatást egyáltalán nem kaptunk. Bár érdeklődtünk és pályáztunk is, de általában választ sem adtak. Most már egyébként úgy gondoljuk, hogy jobb is így, legalább teljes mértékben a magunk urai lehetünk. Igaz, ez egyúttal a saját anyagi forrásaink felhasználását jelenti, amelyeket persze legkevésbé sem nevezhetünk bőségesnek. A site-ot eddig pár zacskó szotyiból hoztuk ki, de reméljük, hogy már a közeljövőben nyereséget tudunk termelni.

– Gondoljátok, hogy az internet magyar nyelvű részén van akkora piac, hogy hirdetőket, esetleg befektetőket találjatok?

– Szerintem a médium önmagában érdektelen, egy hirdetőt vagy kereskedőt normális esetben csak az érdekel, hogy a legolcsóbban a legtöbb potenciális vevőhöz eljusson. Az internet ebből a szempontból elég szerencsés lehetőségeket biztosít, mert egyrészt a reklámok elkészítése és fenntartása viszonylag olcsó (mondjuk a televízióhoz vagy az újságokhoz képest), másrészt a közönség elérése jól mérhető. A Pálya ráadásul olyan szolgáltatás, amelyet egy jól meghatározható célközönség vesz igénybe. Egy nagyobb felvételi előkészítő vagy nyelviskola például mérlegelheti, hogy elhelyezi nálunk a hirdetését, vagy inkább az aluljárókban osztogat szórólapokat. Meg kellene mérni, de csodálkoznék, ha az utóbbival járna jobban.

– Hogyan gyűjtitek be a felsőoktatásról szóló információkat?

– Elég nehezen. Elképesztő, hogy a hivatalos források szinte titkolják az adatokat. A pályaválasztásról pedig rendes statisztikákat sem lehet kapni. Sokszor azonban csak az jelent gondot, hogy az adathalmazokat, amelyeket strukturált formában is megkaphatnánk, papírról kell „kézi" módszerekkel visszafejtenünk.

– Milyen sűrűn látogatják a fiatalok a Pályát?

– A nézettségre nem panaszkodhatunk, ráadásul folyamatosan növekszik. A látogatók nagy része felvételire készül, és szívesen teszteli tudását, olvassa a cikkeket, és böngészi az adatbázist. Sokan iratkoznak fel hírlevelünkre is. Csak a fórumon nem érezni még eléggé a pezsgést.

– Vannak terveitek a továbbfejlesztésről is?

– Igen, a logikus lépés most az lenne, hogy lehetővé tegyük az online jelentkezést az egyetemekre. Ez azonban jelenleg sajnos csak álom lehet, annak ellenére, hogy a technikai kivitelezés pár hónapot venne csupán igénybe, és nagy megtakarítást jelentene az államnak. Ma Magyarországon egy ilyen dolog beindítását átláthatatlan érdekszövetségek nehezítik, de reméljük, hogy pár éven belül ez is megváltozik. Akkor meg lehetne valósítani az elképzeléseinket. Rajtunk nem múlik.

PROGRAMOZÁS

ADATSTRUKTÚRÁK ÉS ALGORITMUSOK

(Data Structures and Algorithms)

www.ee.uwa.edu.au/~plsd210/ds/ds_ToC.html

(Free Javascript learning center)

www.javascriptmall.com/learn

Data Structures and Algorithm

Table of Contents

Course Outline

1. Introduction
2. Programming Strategies
   - 2.1 Objects and ADTs
     - 2.1.1 An Example: Collections
   - 2.2 Constructors and destructors
   - 2.3 Data Structure
   - 2.4 Methods
   - 2.5 Pre- and post-conditions
   - 2.6 C conventions
   - 2.7 Error Handling

Miközben mindenki tudatában van a számítástechnika és az internet oktatásban játszott fontos szerepének, igen kevesen veszik figyelembe, hogy a felhasználói ismeretek mellett gyakran komolyabb tudásra is szükség van. Jelenleg aki ért a gépekhez, tudja használni a szokásos irodai programcsomagokat, az sok munkahelyen megbecsült dolgozó lehet. Valószínű azonban, hogy idővel ez a tudás az alapműveltség része lesz, éppúgy, mint ma a szorzótábla ismerete. Aki több akar lenni „vetélytársainál", annak valami extrát kell felmutatnia – mondjuk tudnia kell programozni.

A programozás olyan folyamat, amelynek során az ember igazán megismeri, megérti a számítógépek működését. Valaki, aki csak egy kicsit is belemerül ebbe a világba, onnantól fogva kritikus szemmel vizsgálja majd a hatásvadász amerikai filmek gondolkodó, géphangon beszélő számítógépeit, az idegenek űrhajóiba letölthető vírusokat, a képernyőkön futó komolynak ható, de értelmetlen számsorokat. Nem lesz többé gond neki, ha valami furcsát kérdez a gép az installálás során, megérti a hibaüzeneteket, és amit a végére hagytunk, pedig a legfontosabb: élvezheti az alkotás „digitális varázsát".

Programozni egyáltalán nem nehéz: aki meg tudja tanulni a másodfokú egyenlet megoldóképletét, és tudja, miért nem lehet negatív szám a gyökjel alatt, valószínűleg elég intelligens a feladathoz. Ha ezek után a kellő elszántsága is megvan hozzá, a fenti két URL-en elindulhat a tanulás (szórakozás?) útján!

Az első címet, amely adatstruktúrákról és algoritmusokról szól, azért ajánljuk, mivel programnyelv- és gépfüggetlen. A programozás különösen lányoknál legproblémásabb részét, az algoritmizálást taglalja. Az algoritmizálás a programozásnak az a fázisa, melynek során az elvégzendő feladatot megpróbáljuk (ismétlődő) lépések sorozatára bontani. Itt a közismertebb, ún. „klasszikus" programozási algoritmusokat ismerhetjük meg, szemléletes grafikákkal kísérve. A megértéshez igazából semmiféle programozói ismeret nem szükségeltetik, ezért érdekes olvasmány lehet mindenkinek.

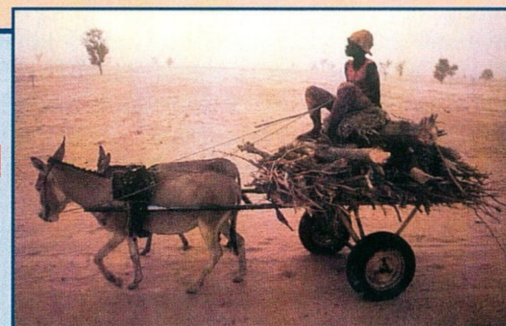
A második cím azoknak ajánlott, akik ténylegesen valami működőt szeretnének minél egyszerűbben összerakni. Itt a Javascript nyelvét ismerhetjük meg, melynek legnagyobb előnye – hasonlóan a „home" PC-k hőskorában használt BASIC-hez –, hogy gyakorlatilag minden gépen rendelkezésre áll, hiszen mindössze egy szövegszerkesztő (pl. notepad) és egy böngésző (pl. Netscape) szükséges hozzá. Az itt található leírás segítségével igen gyorsan létrehozhatjuk életünk első programját, amely a régi hagyomány szerint nem fog mást tenni, mint hogy kiírja a képernyőre: „Helló világ!"

FÖLDRAJZ

A SIVATAGOK FELFEDEZÉSE

(Desert Explorer)

library.advanced.org/28855/main.html



A földi klíma változásának egyik sajnálatos velejárója egyes területek elsivatagosodása, illetve a jelenlegi sivatagok továbbterjeszkedése. A témáról jó összefoglalást kaphatunk ezen a honlapon, amely a sivatagok kialakulásának és elhelyezkedésének bemutatásán túl részletesen foglalkozik e szélsőséges éghajlatú vidék állat- és növényvilágával, illetve az itt élő emberek mindennapjaival.

Már a kezdőoldalak után világossá válhat számunkra, melyek azok a sivatagok létrejöttét eredményező főbb domborzati és klimatikus viszonyok, amelyek hatása a Föld nagyobb sivatagos területeinek elhelyezkedésén is nyomon követhető. A lényegesebb sivatagtípusok bemutatása után a lap olyan állat- és növényfajokkal foglalkozik, amelyek képesek voltak alkalmazkodni az ilyen kietlen területek nagy hőingadozásához és vízhiányához. Ezek közé tartoznak az egyes kaktuszfajták, amelyek tüskékké szűkült levélzetükkel és szélesen a talajfelszín közelében húzódó gyökérzetükkel képesek a sivár körülmények ellenére is a fotoszintézisre. A pusztaságok lelassult világában egyes virágok magvai akár 10 évet is várnak az életet adó vízre.

Nem rövidebb az állatvilág bemutatása, amelyben az egyes futómadaraktól a rágcsálókon át egészen a rovarokig sok-sok erre a környezetre jellemző fajjal ismerkedhetünk meg. A sort végül a még ebből a vad környezetből sem hiányzó emberek zárják: a hálószem ezen részén a nagyobb sivatagi törzsek jellegzetességeivel, életformájával és egyes szokásaival ismerkedhetünk meg.

ÉNEK-ZENE

Felix Mendelssohn



library.advanced.org/22673/mendelssohn.html

190 éve született *Felix Mendelssohn,* a XIX. századi klasszikus zene egyik nagy alakja. Legnépszerűbb alkotását valószínűleg mindenki hallotta már egyszer, aki valaha járt esküvőn: igen, a mennyegzői indulóról van szó. Mendelssohn nagyapja korának híres humanista gondolkodója volt, édesapja pedig jómódú bankár, így a kis Felix művelt és anyagi gondoktól mentes környezetben nőhetett fel. Bámulatra méltó tehetsége, amely *Mozartéhoz* volt hasonlatos, igen korán megmutatkozott. 9 évesen zongorakoncertet adott, 10 éves korában pedig komponálni kezdett. Mire 12 évesen bemutatták *Goethének,* már több szimfóniát és zongoradarabot is szerzett, mindemellett a festésben, rajzolásban és a nyelvek ismeretében is jeleskedett. Zenei fejlődését nagyban elősegítette, hogy otthonukban rendszeresen rendeztek házi hangversenyeket. Itt találkozott *Bach* zenéjével, amely nagy hatást gyakorolt rá. Édesapja egy zenekart is szerződtetett, amely alkalomadtán bemutatott egy-egy Mendelssohn-művet, így az ifiúr karmesteri képességei ugyancsak kibontakozhattak.

17 éves korára már kiforrott művész lett, ekkor komponálta legismertebb alkotását, a Nyitányt *Shakespeare* Szentivánéji álom c. mesejátékához, ami nem más, mint a már említett esküvői induló. 1829 márciusában karmesterként működött közre Bach Máté-passiójának bemutatásában, amelyet a zeneszerző halála óta addig senki sem adott elő. Ez a koncert egy Bach zenéjét újra felfedező folyamatot indított el egész Európában. Még ebben az évben Angliába utazott turnéra, ahol művei és előadásai hatalmas sikert arattak. Visszatérése előtt ellátogatott Skóciába, ahol a táj szépsége teljesen lenyűgözte. Ez ihlette a Hebridák-nyitányt és a harmadik, a Skót szimfóniát.

A következő évek az utazás és a szakmai sikerek jegyében teltek. Körbejárta Európát, 1833-ban az alsó-rajnai fesztivál karnagyává választották, majd 1835-ben a lipcsei Gewandhaus zenekarvezetői posztját vállalta el. 1841-ben a Berlini Művészeti Akadémia igazgatójává nevezték ki, míg 1843-ban megalapította a lipcsei konzervatóriumot. Ebben az időben születtek olyan mesterművei, mint az Olasz szimfónia vagy a Szent Pál-oratórium.

28 évesen házasodott meg, egy boldog családot tudhatott maga mellett, ám túlhajszolt életmódja és túlérzékenysége fokozatosan elgyengítette. Végül imádott nővérének elvesztése kegyelemdöfésként a korán elhunyt zsenik sorába juttatta.

Mendelssohnt nem tartják újítónak, művei a klasszicizmus és a romantika közti távolságot hidalják át. A biztos családi háttér és az életét végigkísérő kiegyensúlyozottság megmutatkozik zenéjének érzelmes dallamosságában és könnyed játékosságában.

FIZIKA

Vidám(park) fizika

(Amusement Park Physics)



www.learner.org/exhibits/parkphysics

Amikor a vidámparkban felülünk valami pörgő-forgó-zuhanó szerkezetre, és éppen aznapi ebédünk kér tőlünk egy újabb randevút, valószínűleg nem jut eszünkbe az adott helyzet fizikai magyarázatán gondolkozni. Pedig a legtöbb izgalmas körhinta, hullámvasút és egyéb szórakoztató masina csodás példája a legegyszerűbb fizikai törvényeknek. A leggyakoribb jelenség például a forgó mozgáskor kifelé ható centripetális – nem centrifugális! – erő, amely miatt úgy érezzük, ha elengednének, bizony messzire elrepülnénk érintőirányban. (Valószínűleg ebben nem is tévedünk sokat...)

A fenti site-on megismerhetjük a különböző vidámparki játékok működése mögött rejlő fizikai jelenségeket. Az oldal szerint a vidámparkok a veszély szimulációja által szórakoztatnak minket, és valójában kevésbé veszélyesek, mintha például bicikliznénk. Képzeljük el, hogy hatalmas sebességgel robogunk lefelé a hullámvasúton! Elég félelmetesnek tűnik, pedig nemcsak a biztonsági öv szorít minket az ülésbe, hanem mindenféle erő is. Sőt azt sem árt tudni, hogy a hullámvasutat az idő nagy részében nem is hajtja motor: az egyik hullámból a másikba jutást csupán a helyzeti energia mozgási energiává való változásával is el lehet érni.

Ha többet akarunk tudni a témáról, részletes fizikai leírást is találunk itt, sőt magunk is tervezhetünk hullámvasutat. Más jelenségekkel és játékokkal szintén megismerkedhetünk, például a dodzsemek fizikájával, amely két részből áll. Egyrészt a gumiszegélyek révén, amely az autók szélén van, bármikor nekimehetünk egymásnak, másrészt az is érdekes, hogy a kocsik egy áramszedő-féleség segítségével haladnak. Az összeütközések tanulmányozásával egyből *Newton* mozgástörvényei között találjuk magunkat.

Az egészben az a legjobb, hogy bármikor kipróbálhatjuk ismereteinket a gyakorlatban, méghozzá magunkon. Nem kell egy labor mindenféle szemléltetőeszközzel, elég, ha felülünk a körhintára, és máris a gyomrunkban érezzük a különböző irányba mutató sok-sok newtoni erővektort.

FIZIKA

MENNYIT NYOMSZ A MARSON?

(Your Weight on Other Worlds)



www.exploratorium.edu/ronh/weight/index.html

A fogyó- vagy éppen hízókúrával küszködőket némileg megvigasztalhatja az a tény, hogy testsúlyunk relatív: csak itt, a Földön nyomunk annyit, amennyit. Ahhoz, hogy a mérleg jóval kevesebbet mutasson alattunk, elég csak átruccannunk a Holdra.

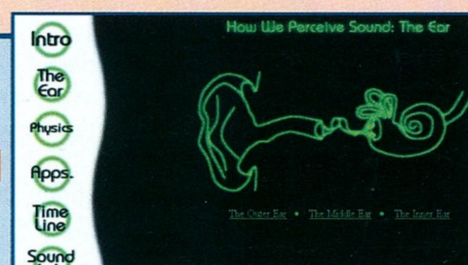
Azt már sokunknak lelkére kötötték a fizikaórán, hogy ne keverjük a tömeg és a súly fogalmát, a köznyelvben mégis súlynak mondjuk azt, ami tömeg, amit kilogrammban mérünk. Valójában a súly a tömeg és a gravitációs gyorsulás szorzata, mennyisége pedig newtonban fejezendő ki. Ezért is van, hogy bár tömegünk állandó, súlyunk egy másik bolygón teljesen más. A Holdon pl. 16,6%-a a földinek, vagyis ott sokkal könnyebbek vagyunk. Ugyanakkor a Napon már az itteni súlyunk 27-szeresét, vagyis több tonnát nyomnánk, ami eggyel több ok arra, miért ne sétálgassunk a Nap felszínén. Egy fehér törpén pedig 130 milliószor annyit nyomnánk, mint anyabolygónkon! Földi súlyunkhoz legjobban hasonlót a Szaturnuszra lépve tapasztalhatnánk.

Ezen az oldalon megszerezhetjük a témába vágó, alapvető fizikai ismereteket. Ha akarjuk, kiszámoltathatjuk saját súlyunkat különböző égitesteken az itt található Java-script segítségével. Csak be kell írnunk valamilyen tetszőleges egységben földi súlyunkat, és máris megtudhatjuk, mennyit nyomunk a Marson, a Napon, a Jupiter holdjain vagy akár egy neutroncsillagon.

FIZIKA

MITŐL SZÓL A HANG?

(The Soundry)



hyperion.advanced.org/19537

Mindannyian tudjuk, hogy a hang hullám, és fülünkkel a levegő által továbbított rezgést fogjuk fel „adatként", s hogy a nagyobb frekvenciájú hangot magasabbnak halljuk. Azt már kevesebben tudnánk megmondani, mitől szól egy hang szépen, mitől hangzik torznak, és pontosan milyen utat jár be fülünk belsejében.

A Soundry oldal ezzel foglalkozik: a hallás biológiai és fizikai folyamatát magyarázza el részletesen. Megismerhetjük a hangok különböző tulajdonságait, paramétereit és ezek jelentőségét. Megtudhatjuk, mitől hangos vagy lebegő, miért szép, mik azok a felharmonikusok, mit okoz az interferencia, és mi az, amit a mi fülünk már nem is hall, mégis érzékeljük. A hangok, a hangszerek és a téma történeti áttekintése mellett a mai digitális hangkészítés rejtelmeibe is találunk egy bevezetőt.

A hanglaborban különböző interaktív programok segítségével kipróbálhatjuk, megtapasztalhatjuk az addig tanultakat, vagy egyszerűen játszhatunk egyet.

KÖRNYEZET

TERMÉSZETI KATASZTRÓFÁK

(Disasters)



library.advanced.org/16132/frames.html

Bolygónk, a Föld tudomásunk szerint jelenleg az egyetlen planéta, amely az élet ilyen változatos és színes kavalkádját hordozza. A több milliárd évig formálódott, néha törékeny egyensúlyban lévő élővilágot hosszú útja során többször sújtották kisebb-nagyobb katasztrófák. A természet, amely teremt, s egyben rombol is, számos alkalommal mutatja meg irtózatos pusztító erejét. Ma, amikor a Föld szinte minden használható négyzetkilométernyi területét emberek népesítik be, a korábban csak a vadvilágot tizedelő természeti katasztrófák egyre több ember életét is veszélyeztetik.

A hálószem a pusztító természeti jelenségekről ad összefoglalót. A hurrikánok, tornádók és földrengések részletes bemutatása mellett a lap készítői olyan jelenségek veszélyire is kitérnek, mint például a villámlás. Ezek mellett olvashatunk a hazánkban sohasem látott vulkánkitörésekről, amelyek talán a legmarkánsabb bizonyítékai annak, hogy milyen hihetetlen erővel képes az emberekkel „szembeszállni" a Föld. Bár az izzó láva látványa mindenkinek ismerős lehet különféle természetfilmekből, érdekes megtudni, hogy a vulkánok igazi fenyegetését többnyire nem ez a forró folyam jelenti, hanem a kitörés „melléktermékei", a sárlavinák, a földomlások és mérgező gázfelhők, valamint a földmozgások.

Higgyen a szemének!
Ingyenes áru mellé árkedvezmény!

Free mailhez free Internet Kalauz?

Hát, ha nem is egészen ingyen, de szűkített önköltségi áron! Vagyis: akik a Prím Online október 15-én indult ingyenes levelezési rendszerében postafiókot nyitnak, azok a jövő évre úgy fizethetnek elő az Internet Kalauzra, hogy mindössze az egy példányra jutó nyomdaköltséget, a postázás díját és a két összeg áfáját kell kifizetniük.

Ez egy példányra vetítve 178, éves szinten 1958 forint!

(Csak összehasonlításképpen: jövőre az Internet Kalauzt az újságosoknál 336 forintért fogják árusítani, az előfizetők pedig 3080 forintért rendelhetik meg az évfolyamot, számonként tehát 280-at fizetnek.)

A Prím Posta ingyenes levelezési rendszert nemcsak azért érdemes igénybe venni, mert ennyire leviszi az Internet Kalauz árát, hanem azért is, mert olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyek egyike-másika még a pénzért vásárolt levelezőszoftverekből is hiányzik. Csak néhány példa: magyar (és később több idegen nyelvre is élesített) helyesírás-ellenőrzés szótárbővítési lehetőséggel (a Morphologic fejlesztése); titkosítás, a nem kívánt levelek szűrése. A külalakot maga a felhasználó is befolyásolhatja, beállíthatja a neki tetsző színvilágot. Beállítható, hogy az innen küldött levélre írott válaszok automatikusan egy másik postaládába érkezzenek, és a rendszeren keresztül a másik ládába beérkezett levél is megnézhető...



Ha teheti, mihamarabb keresse fel a **www.prim.hu** címet, nyisson postaládát, és ha úgy gondolja, mindjárt fizessen is elő az Internet Kalauzra. Az 1958 forintos megrendelést csak ezen az úton, a Prím Posta levelezőrendszeren keresztül fogadjuk el.

VÉGY EGY SZELETET A NAGY e-business tortából!

Wesselényi Andrea

Napjaink nagy üzleti kihívása, hogy ki milyen mértékben tud részesülni az elektronikus kereskedelem exponenciálisan növekvő bevételeiből. A versengést jelzik a gyorsan szaporodó online áruházak, a vállalatokon belül kötelezően megerősített e-business üzletágak, valamint a bővülő online vásárlóközönség reményében finanszírozott látványos befektetések, felvásárlások, fúziók. Szerencsés helyzetben vannak azok a cégek és vállalkozók, akik az internet felületén jól értékesíthető szolgáltatással vagy termékkel rendelkeznek, ők egy-két ügyes webprogramozó segítségével máris belevághatnak az online kereskedelembe egy földrajzi korlátoktól mentes piacon.

Azon hálózatépítők számára, akik saját üzlettel, ill. termékkel nem rendelkeznek, mégis szeretnének egy kis szeletet kihasítani az orruk előtt lévő nagy e-business tortából, a megoldás a partnerprogramokban való részvétel.

Az Internet Kalauz 1999. márciusi, illetve májusi számában egy kétrészes cikkben már foglalkoztunk az internetes pénzkeresés különböző formáival, és bemutattuk azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a weboldal-tulajdonosok a honlapon elhelyezett reklámcsíkok, szöveges és grafikus hivatkozások (HTML-kódok) beépítésével a kibertérben jövedelmet termelhetnek.



Időközben az „affiliate marketing" forró téma lett a neten, a kereskedők felismerték a partnerhálózatokon keresztüli értékesítés hatékonyságát, a honlaptulajdonosok pedig lelkesen vetették magukat az online pénzkeresési lehetőségek tanulmányozásába, és ma már a világ minden táján webmesterek százezrei foglalkoznak rendszeresen, sőt sok esetben egykori állásukat feladva, főmunkaidőben jutalékos programokra kihegyezett jövedelmező honlapok fabrikálásával.

Mielőtt szó nélkül elmennénk az „affiliate marketing" kifejezés mellett, próbálkozzunk meg a fogalom magyarításával. A webmarketing ezen ágának terminológiája meglehetősen változatos. Az online módon közvetített vásárlások után jutalékot fizető rendszereket ki-ki más néven, így associate, affiliate, commission, referral, bounty, sponsor, revenue sharing, reseller vagy partnerprogramoknak nevezi. Ennek megfelelően az új fogalom magyar fordítása is nehezen alakult ki, de mostanában hazai internetes körökben egyre gyakrabban hallani a partnerprogram kifejezést, amit talán azt jelzi, hogy végre magyarul is egységes néven nevezhetjük az online marketingnek ezen új és várhatóan nagy fejlődés előtt álló területét.

Az elmúlt két év során a partnerprogramok olyannyira elterjedtek, hogy nyilvántartásuk lassan követhetetlen lesz, még a téma feldolgozásával és elemzésével főtevékenységként foglalkozó szakértők számára is. Egymással versenyezve gyűjtik a szinte naponta felbukkanó újabb és újabb programokat a témát kategóriákba rendező site-ok webmesterei, a Refer-it.com 1200+, az Associate-it.com 1500+, az ausztrál *Allan Gardyne* által szerkesztett AssociatePrograms.com pedig már több mint 2000 partnerprogramot tart nyilván (nov. 10-én). Ezekben nem szerepelnek a szexsite-okra forgalmat terelő és a többszintű, azaz MLM-rendszerű programok, amelyeket általában külön területként szokás kezelni.

Nagyra nőttek, és egyre kifinomultabb szolgáltatásokat kínálnak a partnerprogramok menedzselésére, azaz az üzletek és partnereik közötti kapcsolat kiépítésére szakosodott online

ügynökségek is, a leglátványosabb talán a Commission Junction megújulása volt. A CJ online statisztikáiból árnyalt képet kaphat a webmester arról, hogy a honlapon elhelyezett melyik bannerre, logóra, textlinkre hányan kattintottak, és az milyen mértékben növelte a termelt jutalék összegét. Ez óriási segítség a hatékony promóció megszervezéséhez, az oldalak áttervezéséhez. Ugyancsak profi szolgáltatásokat (valós idejű statisztikák, nagy bannerválaszték, kódgenerálás stb.) nyújt a gyorsan terjeszkedő BeFree, a piacon elsőként megjelent és programok százait kínáló LinkShare, valamint a Microsoft által felvásárolt és továbbfejlesztett ClickTrade.

Ami a programok jellemző típusait illeti, szinte teljesen eltűnt a palettáról a pay-per-view modell, mivel a megtekintett, avagy letöltött reklámcsíkért fizető programok mind a hirdető cégek, mind a hirdetéseknek helyet adó partnerek részéről alacsony hatékonyságúnak bizonyultak. A piaci ár nem ment 1 $ CPM (CPM = cost per 1000 impressions) fölé.



Népszerűek maradtak a pay-per-click bannerprogramok (ValueClick, TechnoSurf, eAds, BachSystems), amelyek jövedelmezősége az oldal látogatottságából kb. 1%-os CTR-es mutatóval (CTR = Click Through Ratio, azaz rákattintási arány) előre kalkulálható.

Az elmúlt hónapok bebizonyították, hogy a forgalomterelés leghatékonyabb módjának a pay-per-sale, azaz a ténylegesen megvalósult eladások után jutalékot fizető modell bizonyult. Reménytelen vállalkozás lenne a weben fellelhető üzlettípusokat felsorolni, hiszen ma már a termékek és szolgáltatások gyakorlatilag teljes skálája ott van a kínálatban, aminek köszönhetően a honlaptulajdonosok jó eséllyel találhatnak a website-juk célközönségére szabható programot.

Az internet üzleti világában érvényesülő esélyegyenlőséget kihasználva induló vállalkozások és kis üzletek is bonyolíthatnak nagy forgalmat, hiszen a webkeresőkbe való regisztrálással az ügyes webmarketing-stratégiát alkalmazó kisvállalkozás elvileg azonos eséllyel indul egy tőkeerős nagyvállalattal.

Sajnos félő, hogy ez nem sokáig lesz így, hiszen megjelentek, és az első próbálkozók sikerét látva egyre szaporodnak, azok a webkeresők, amelyeknél az adott kulcsszavakra történő keresés eredménylistájában magasabb találati pozíciót (ranking) érhet el az, aki fizetett az adott kulcsszóért. Az első ilyen, keményen profittermelő keresőrobot a GoTo.com volt, ahol ma már szüntelen licitálóverseny folyik a leggyakrabban begépelt kulcsszavakra. A találati listában az egyes hivatkozások alatt megjelenő licit értéke azt mutatja, mennyit hajlandó az adott site tulajdonosa fizetni egyetlen átkattintásért. Elgondolkodtató, hogy egyes kulcsszavakért (pl. free, car, money, debt) már csak 1 dollárnál magasabb összeg felajánlásával lehet az élre kerülni! A licit értéke egyben igen jól mutatja az egyes webhelyek pénztermelő képességét, az e-businessben rejlő lehetőségeket.

Azt, hogy a webkereső-szolgáltatásban nagy üzlet van, az is mutatja, hogy megjelent a pay-per-search, azaz a weblapon elhelyezett keresőboxból kezdeményezett keresések után fizető modell. Ennek célja, hogy forgalmat tereljenek az adott keresőbe, ezáltal növelve annak pozícióját, piaci értékét. A webmesterek oldaláról nézve a pay-per-lead modellhez hasonlóan itt is ingyenesen igénybe vett szolgáltatással termelhető jutalék, ezért hamar népszerű lett a webmesterek körében. Hihetetlen gyorsasággal szaporodnak a keresés után fizető programok, csak felsorolásképpen néhány: GoTo, AskJeeves, Lycos&Hotbot, Smartlinks, DirectHit, WebCity, NetOne, 7Search, BizBot, Ah.ha, SearchHound, ConsumerBot, Titan Search, SmartLinks, Mamma, Getit4u, Metagopher. Az ajánlott jutalék általában 0,01–0,03 dollár keresésenként. Ennél többet csak a feltörekvő About.com (korábbi nevén Mining Company) ígér, december végéig akciósan 6, majd januártól 4 centet. Egy nagy forgalmat bonyolító weboldalra már érdemes lehet feltenni valamelyik keresőboxot, vagy a site-on belül egy külön keresőoldalt készíteni, és a látogatókat annak használatára biztatni.

A partnerprogramokban való sikeres részvételnek alapvető feltétele az igényes tartalom, a nagy látogatóforgalom, a körülhatárolható célközönség és az adott célközönségre szabott programok gondos kiválasztása, valamint azok ügyes honlapba integrálása. A honlap tartalmát semmiképpen nem nyomhatják el a reklámok, hiszen nem a látogatók elriasztása, sokkal inkább az adott oldalra szoktatása és visszacsábítása a cél.

A teljesség kedvéért érdemes megemlíteni, és ezzel talán felkeltjük még néhány hazai e-üzletvezető érdeklődését, hogy a partnerprogramokban való részvétellel szerezhető jövedelemnél sokkal nagyobb szelet tortához juthatnak azok a kereskedők, akik partnerhálózat kialakításával gyorsítják fel termékeik, szolgáltatásaik eladását. Talán ezért is érdekes a következő oldalakon található hír, amely az első magyar partnerprogram startjáról szól.

További frissített információk és levelezőfórum a témáról: **www.wesselenyi.com/webmarketing**.

STARTOL AZ ELSŐ MAGYAR partnerprogram

Wesselényi Andrea / www.wesselenyi.com/webmarketing

November elején röppent fel a hír, hogy útnak indult az első magyar partnerprogram. A Numero7.com Online Zenebolt a web felületén történő reklámozás leghatékonyabb módját választva úttörőként elindította pay-per-sale, vagyis az online úton közvetített eladások után jutalékot fizető programját. A részletekről ezen a webcímen lehet részletesebben olvasni: **www.fit.hu/numero/partner**.

Várhatóan cégek sora követi majd ezen az úton, aminek eredményeként végre a magyar nyelvű oldalakat szerkesztő webmesterek is egyre több jól integrálható reklámlehetőség közül választhatnak majd, ha szponzorokat keresnek honlapjuk nyereséges fenntartásához.

A hírt olvasva azonnal felkerestük az ajánlott honlapot, illetve annak készítőit. Kérdéseinkre a Numero7 képviseletében *Letenai Mária,* a Numero7 tulajdonosa válaszolt.

– Tudomásom szerint a Numero7 hirdette meg az első partnerprogramot a magyar internetes piacon. Valóban Ti vagytok az elsők?

– A miénkhez hasonló itthoni kezdeményezésről nem tudunk. A Numero7.com programja az egyetlen, minden webmester számára nyitott partnerprogram itthon. Partnerprogramunk elindítását már márciusban elhatároztuk, de az alapvető feltételeket csak mostanra sikerült megteremtenünk, és folyamatosan folyik a fejlesztés most is. A partnerprogram hivatalosan 2000 januárjában indul, de az addig folyó tesztelési idő alatt is lehet a rendszerbe jelentkezni, illetve tényleges eladásokat közvetíteni.

– Milyen szempontok voltak irányadóak, amikor a Numero7 partnerprogramot bemutató oldalakat készítettétek?

– A Numero7.com kialakításánál az érthetőség és az egyszerűség volt a legfontosabb szempont, a kipukkasztott betűket, animációkat és kezelhetetlen menüket, frameket stb. felvonultató website-ok nem tartoznak a kedvenceink közé. Persze még nem vagyunk teljesen elégedettek az oldalainkkal, de eddig többnyire pozitív visszajelzéseket kaptunk.

– A magyar internetes áruházak egy része már rendelkezik affiliate modullal, de ennek feltételeit csak partnereik ismerhetik, szűk körben. Ti miért döntöttetek úgy, hogy minden weblaptulajdonos számára nyitott partnerprogramot hirdettek?

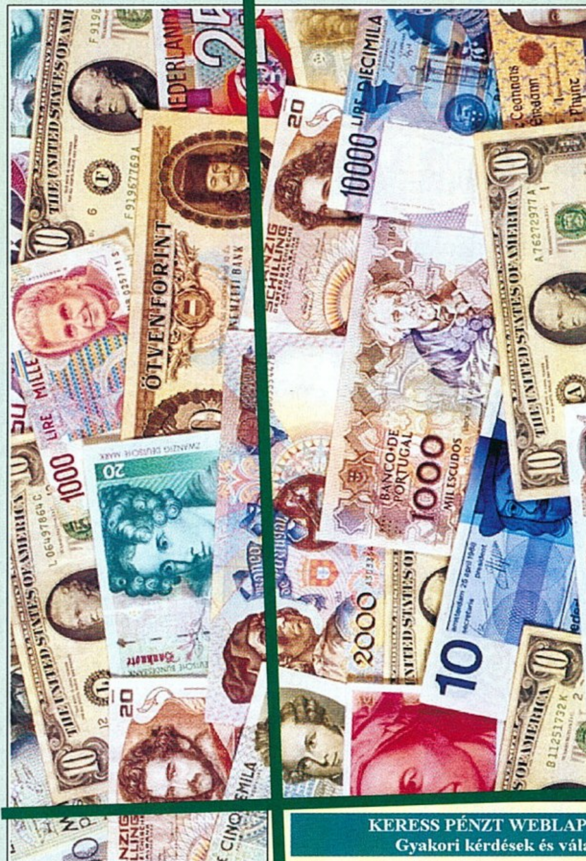
– Az internet legfőbb ereje a totális nyilvánosságban rejlik. Egy üzlet számára ez különösen sok lehetőséget tartogat. Mind a vevők, mind a valamiféle terméket eladni szándékozók nyernek azzal, ha az internet nyújtotta szabadság és nyíltság az online kereskedelemben is szerephez juthat. A Numero7.com partnerprogramja ezen alapelv mentén szerveződött.

– Milyen termékeket reklámozhatnak a Numero 7 partnerhálózathoz csatlakozó webmesterek? Mi mindent kínáltok a vásárlóknak? Kérlek, mutasd be az áruházat!

– Áruházunk 1998 októberében kezdte meg működését. Az első webes katalógusunkban kb. 5000 különféle könnyűzenei CD-t és hangkazettát kínáltunk. Az elmúlt egy évben jelentősen bővítettük kínálatunkat, és ma már közel 70 000 tételes az online katalógusunk, amiben a CD-k és kazetták mellett már VHS videokazetták, DVD-k és multimédiás CD-ROM-ok is szép számmal találhatók. Bármilyen zenei műfajt kedvelő találhat magának valamit nálunk. Pop, rock, jazz, blues, worldmusic és egyéb könnyűzenei lemezek mellett klasszikus albumokat is forgalmazunk, s folyamatosan bővítjük kínálatunkat.

– Milyen mértékű jutalékot fizettek partnereiteknek, és milyen módon?

– A havi összforgalom szerint megállapított jutaléksáv szerint a közvetített vásárlás után 5–10% jutalékot írunk jóvá partnereink számláján. Az egy hónapban összegyűlt jutalékot mindig a következő hónap 15. napja után fizetjük ki postautalványon. Jutalékot természetesen csak az átvett és kifizetett áru értéke után számolunk. A kifizethető minimális összeg 7000 Ft. Ha az egy hónapban összegyűlt jutalék kevesebb ennél az összegnél, úgy az automatikusan a következő hónapban összegyűlt értékhez adódik, és akkor kerül kifizetésre, amikor eléri vagy meghaladja a 7000 Ft-ot. Tagjainkat minden hónap 15. és 25. között e-mailben értesítjük, hogy az előző hónapban mennyi jutalékot gyűjtöttek.



– Milyen forgalmat, pontosabban az összforgalom hány százalékát reméltek a közvetítő webmesterektől?

– Erre a kérdésre nehéz választ adni, egyrészt azért, mert lényegében néhány napja indult el a rendszerünk, másrészt még tartogatunk meglepetéseket, amelyek jelentősen befolyásolhatják a közeljövőben ezt a még nem is ismert arányt. Mi azzal is elégedettek lennénk, ha minden negyedik-ötödik vevőnk érkezne valamelyik partnerünk weboldaláról. Azt hiszem, hogy a reális arány kb. 20% körül lehet, de ezt ma még csak feltételezni tudjuk.

– Gondolom, hogy a külföldön már jól bevált példák adták az ötletet ahhoz, hogy a vásárlókör szélesítésére saját partnerprogramot indítsatok. Van olyan külföldi jutalékos program, amelyet mintának tekintettetek?

– Valóban, a nagy amerikai online áruházak szinte mind kínálnak valamilyen lehetőséget a partneri együttműködésre. Az Amazon.com és a CDNow affiliate/associates programjait mi is kipróbáltuk, és jók a tapasztalataink. Ezeknél a programoknál mi is a vevők oldaláról szemlélhettük meg hatékonyságukat, és ez meggyőzött arról, hogy a lehetőséggel élni kell.

– A Numero7 egy bannercsereprogramot is üzemeltet. Terveztek-e erre alapozva esetleg pay-per-click rendszerű reklámszolgáltatást a jövőben?

– Már végiggondoltuk egy lehetséges pay-per-click program indítását, de egyelőre a zeneboltunkhoz kapcsolódóan nem tervezzük, mivel úgy érezzük, hogy partnerprogramunk jelenlegi formája inkább használható itt. Az viszont elképzelhető, hogy más szolgáltatásunkhoz kapcsolódóan (Banner Plus, Apróhirdetések) elindítunk egy pay-per-click programot.

– Hogyan ismertetitek meg a programot a potenciális partnereitekkel, és milyen visszajelzéseket kaptatok eddig?

– Partnerprogramunkat minden számunkra elérhető módon igyekszünk megismertetni a weben szörfözgetőkkel éppúgy, mint a saját weblappal már rendelkező webmesterekkel. Igyekszünk élni a különböző online hirdetési rendszerek nyújtotta előnyökkel, de hagyományos újsághirdetéseket is megjelentetünk.

– Hány partneretek van, és milyen ütemben nő a csatlakozók száma?



– A programot november 4-én indítottuk, és ma, november 8-án csaknem százan csatlakoztak.

– Milyen terveitek vannak a 2000. évre?

– Szeretnénk 2000-ben a Numero7.com kettőezredik partnerét is regisztrálni, lehetőleg az év első felében, és terveink szerint egy igazán nagy meglepetéssel fogunk szolgálni a webes közönség számára, de ez most még maradjon a mi titkunk.


Roxy
RÁDIÓ


nap


RTL
KLUB


5
teljeskörű garancia öt év


SCI-MODEM

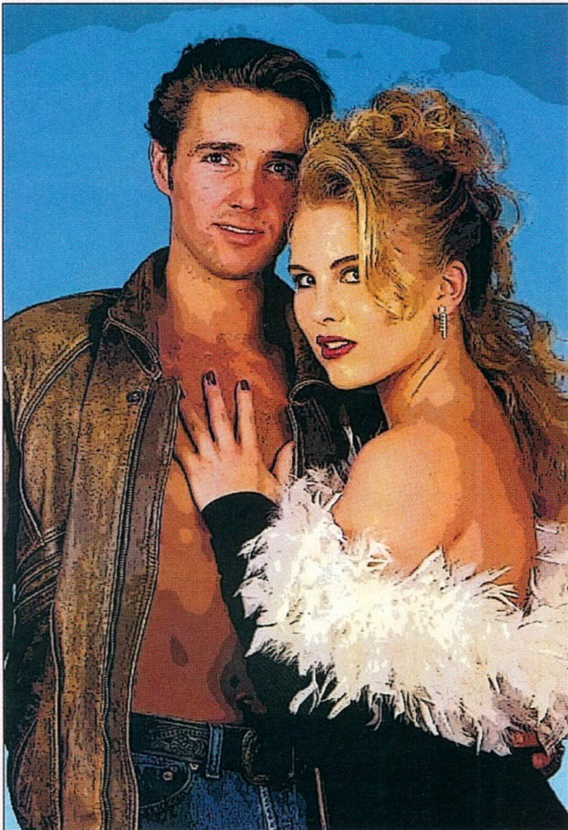


Ötperces szerelem



Írta: Chris Theann Bossert / Fordította: Wesselényi Andrea

Az agyamban, ellentétben a számítógéppel, nincs on/off gomb, amit egyszerűen ki tudtam volna kapcsolni. Bámultam a monitort még egy percig, aztán úgy döntöttem, felmegyek az internetre, és megnézem a mailboxom. Ez a kedvenc időtöltésem. A családom imád azzal ugratni, hogy már biztos képtelen lennék kézzel levelet írni. Zavarba hoznak, amikor azt mondják rám, hogy ha fel akarják hívni valamire a figyelmem, akkor majd a számítógépemen keresztül próbálkoznak. Egyszerűen csak féltékenyek.



Csatlakoztam a szerverre, és hallottam az ismerős női hangot: „You've got a mail". Elolvastam a levelet, és már gépeltem is a választ, amikor egy sípoló hang kíséretében felnyílt egy kis ablak a képernyő közepén. Az ablak felső sarkában pedig ez az üzenet állt:

– *Gyere, játsszunk!*

Nahát! Ki a csuda lehet ez? Mosolyogva csóváltam a fejem.

Haboztam ugyan először, de aztán valami mégis arra késztetett, hogy reagáljak. A kezem a billentyűzetről átsiklott az egérre, ráböktem a reply gombra, ezzel jelezve, hogy kész vagyok a beszélgetésre. Abban a pillanatban még nem tudtam, mit fogok válaszolni. Hirtelen egy kérdés jelent meg a képernyőn:

– *Nő/Ffi?*

Hmm, mi a fene!... Az ujjaim visszatértek a billentyűzetre, mielőtt az agyamnak lett volna ideje figyelmeztetni, hogy butaság, amit csinálok.

– *Nő, és te?*

– *Ffi* – volt a válasz. – *Tom az igazi nevem. Hány éves vagy?*

Tudtam, hogy miért mondja meg a nevét, és azt is tudtam, miért nem kérdezte meg az enyémet. A nevem megjelent a „Ki van itt?" kérdés alatt. Csak mi ketten voltunk a csatornán. Egyébként is, ugyan ki választaná a Brenda nevet nicknek? Vitatkoztam önmagammal, de úgy döntöttem, kicsit még maradok, majd meglátom, hová lyukad ki ez a beszélgetés.

– *Harminckilenc.*

– *Én 32. Miért vagy fenn ilyen későn?*

– *Kell egy kis kikapcsolódás.*

– *Szoktál verseket írni?*

– *A középiskola óta nem.*

– *5 láb magas vagyok, barna hajam és kék szemem van. Te hogy nézel ki?* – kérdezte Tom.

Megvontam a vállam. Ugyan, miért ne? – mondtam hangosan a monitornak, és gépeltem:

– *Túl öreg. És kövér. 5,2 láb.*

– *A szépség a szemekben tükröződik.*

Nevetve gépeltem:

– *Elfelejtetted ma este feltenni a szemüveged? Vagy lemaradtál az „öreg és kövér" részről?*

– *Nem vagyok szemüveges. És nem hagytam ki azt a részt. Mindenkinek vannak érzései.*

– *Ó. Szereted a tengert?*

– *Imádom.*

– *Gyakran jársz ki a tengerpartra? Én igen.*

– *Nem, évek óta nem voltam. Nem sokat járok el itthonról. Szeretsz fantáziálni?* – kérdezte váratlanul.

Azt hiszem, el is pirultam.

– *Talán igen, miért?*

– *Eljönnél velem most a tengerpartra?*

Az agyam azt mondta, nem. Miért csinálom ezt? Itt meg kellene állni – mondtam hangosan a számítógépnek, de közben ezt gépeltem:

– *Persze, miért ne?*

– *Késő éjjel van* – kezdte.

– *A csillagok ragyognak felettünk az égen* – tettem hozzá.

– *Látod a sápadt holdat? Érzed ezt a lágy szellőt?*

– *Igen, látom. A csillagok még fényesebbek, mint máskor, talán épp a halovány hold teszi.*

A fejem ingatva folytattam:

– *Érzem, ahogy a szél finoman az arcomba fújja a hajam, és csiklandozza az arcom.*

– *Megfordulok, és rád nézek.*

– *Én a csillagokat bámulom.*

– *Gyönyörű vagy!*

– Köszönöm. Igazi gentleman vagy! – Most már tudtam, hogy bajok vannak a látásával :-). Ezt a gentleman dolgot pedig azért tettem hozzá, hogy tudassam vele, meddig vagyok hajlandó eljátszani ezt a képzeletbeli randevút. Az agyamnak is kell engednem némi beleszólást. A fantázia csodálatos dolog, de muszáj valahol határt szabni, különben eltűnik a valóság.

– Kinyújtom feléd a kezem – ezek voltak a következő szavai.

– Mezítláb vagyok, és a nadrágom felhajtottam a térdemig. A hullámok átcsapnak a lábamon – ez a nadrág valahogy biztonságot ad, nem igaz? :-) – *Megfogom a kezed.*

INTERNET LOVE STORY XIX.

– Berohanunk az óceánba.

– Ruhástól, igaz?

– Igen. Úszunk egy kicsit, de nem megyünk túl mélyre.

– Nehéz úgy úszni, hogy közben szorítod a kezem. Érzem, hogy vigyázol rám, nehogy a hullámok hirtelen elragadjanak, és elvigyenek az óceán mélyére, oda, ahonnan jöttek – hoppá, de nagy butaságot mondtam!

– Biztonságban vagy velem. Soha nem engedlek el, soha nem engedem, hogy bajod essen. Gyere, ússzunk vissza a partra!

Miközben az üzenetét olvastam, tudtam, hogy kontrollálnom kell magam, és újra valamivel oldanom kell a hangulatot:

– Ahogy közeledünk a parthoz, és felállunk a vízben, rohanni kezdünk, nevetve, amíg ki nem érünk a száraz homokra.



– Igen. Hangosan kacagunk. Elkezdjük levetni a nedves ruhákat.

Igen! Nem, mégsem! – mondtam hangosan.

– Azt már NEM! Az első randevún nem! Emlékezz rá, gentleman vagy! – Megcsóváltam a fejem, és jót kuncogtam magamban.

– Lefekszünk a földre.

Vajon Tom hajlandó lesz elfogadni a határaimat? Itt volt az idő egy kis pihenésre.

– Hanyatt fekszünk, és az eget bámuljuk. Látod az Esthajnalcsillagot? – ez jó kezdés volt, ugye? Mit gondolsz, komputer? Mondd meg, kérlek! Te vagy a leggyorsabb és legtöbbet tudó számítógép a piacon. Adj tanácsot, te Pentium, te! Hangosan könyörögtem az élettelen tárgyhoz.



Miközben egymagamban társalogtam, megjelent Tom válasza:

– Igen. Az égbolt legnagyobb és legfényesebb csillaga. Oly gyönyörűen ragyog.

– Millió apró petty a feketénél is sötétebb háttéren – írtam. Vitáztam magammal, de nem jutottam semmire. Hiába vártam arra, hogy a fránya számítógép megdorgál, amiért tilosban járok, vagy fogja magát, és kikapcsol. A technológia még nem tart itt. Legalábbis az én árkategóriámban még nem.

– Hozzád fordulok, és te énhozzám. Mélyen egymás szemébe nézünk.

Nem hagyott rá időt, hogy egy sort is gépeljek. Folytatta:

– A lelkünk egyesül, kinyújtom a kezem, és magamhoz ölellek.

Nevettem. Most őszintének kell lennem önmagamhoz. Akarok egyáltalán őszinte lenni? Tényleg le akarom állítani ezt a képzeletbeli románcot? Vagy mégsem? Eltoltam magamtól azt a részem, amelyik be akarta fejezni az egészet. A nagyobbik felem egyáltalán nem akart emiatt lelkizni.

Ennek ellenére megint itt volt az idő, hogy fékezzem egy kicsit:

– Mondtam neked, hogy az első randevún nem. Még egyszer nem figyelmeztetlek.

– Oké, te jössz!

– Távolabb húzódom tőled.

– Belenézek a szemedbe. Többet szeretnék, de nem akarom elrontani ezt a varázslatos pillanatot ostoba kérdésekkel

Na, ez jó volt. És igen, igaza volt.

– Valami varázslat van itt. Te is érzed? – kérdeztem.

– Igen, valamilyen varázslatot érzek kettőnk között. Kiolvasom az arcodból, hogy te is többet szeretnél, de félsz. Megértelek.

Ugyanazt éreztem, amit ezután gépeltem:

– Elszorul a torkom.

– Édes vagy.

Nem mehettünk mélyebbre ebben a képzelt világban anélkül, hogy ne rúgtuk volna fel azokat a korlátokat, melyeket felállítottam magamnak. Szinte fizikai fájdalmat éreztem, amikor a következő sort gépeltem:

– Szomorú vagyok, de itt az idő, hogy elmenjek.

– Egyszer még találkozni fogunk az álmok nyarán, egy távoli tengerparton, a megfelelő pillanatban.

Letöröltem egy könnycseppet, remegett a kezem, miközben visszatért a billentyűzetre, és ezt gépelte:

– Felállok és elmegyek.



– Szeretlek. Utánad kiáltok. Szeretem azt a gyengédséget, ami benned van. Hallasz engem? Azt hiszem, nem, de mégis: látom, ahogy visszafordulsz, kezed a szádra teszed, és a legédesebb, legszűzibb csókot leheled át felém, amit valaha kaptam.



Hogyan felelhettem volna arra a simogató kedvességre, ami a szavaiból áradt? Meg sem próbáltam.

– Látom, integetsz.

– Nézlek, ahogy elindulsz, és az alakod egyre kisebb és kisebb lesz, amint távolodsz. Aztán egy idő után, jó hosszú idő után, az ellenkező irányba fordulok, és én is elmegyek, igazán jó érzéssel. Boldogan – fejezte be.

Ahogy ott ültem, és bámultam a számítógépet, tudtam, hogy valami csodálatos dolog történt velem.

– Köszönöm, Brenda.

– Viszlát, Tom – vajon érezte szavaimban a véglegességet?

– Jó éjt, Brenda! Szép álmokat!

A kis ablak eltűnt. Tom lekapcsolódott a vonalról. Nagyot sóhajtottam. Furcsán éreztem magam, és biztos voltam abban, hogy ő messzebb szeretett volna jutni a fantáziálásban, de örültem annak, hogy nem engedtem. Vajon ő is örült? Tudtam, hogy soha nem tudom meg a választ. Még egy nagyot sóhajtottam. Kiléptem a netről, kikapcsoltam a számítógépet, hátratoltam a széket, és felálltam.



www.prim-online.com/pokember

Százhúsz könyvet írt

A STAR WARS FORDÍTÓJA A NETEN

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

A párom írt egy sci-fi novellát. Előfordul ilyen sci-fi rajongókkal. Hogy nemcsak olvassák a műfajt, hanem alkotnak is. Mivel lelkes internetező, gondolt egyet, s beütötte a böngészőjébe: sci-fi. Elsőként találta meg a Cherubion Kiadót: **www.scifi.hu/cherubion**. A weblapot magam is megnéztem, és amit ott olvastam, egészen elképesztett: száz megírt kötet. Miközben próbáltam mindezt felfogni, azonnal e-mailt küldtem *Nemes Istvánnak* Debrecenbe, aki kiadó és író egy személyben.



– Azóta már túljutottam a száztíz köteten, lehet, hogy a százhúszon is, de valahogy száz fölött elvesztettem a fonalat, és elvétettem a számolást :-)). A kiadó teljes mértékben családi vállalkozás. A húgommal vagyunk a tulajdonosai, de nekem van elsöprő többségi szavazatom. Amikor nagy tömegű könyvet kell szortírozni, csomagolni, postára vinni, az egész család kiveszi belőle a részét. Elsősorban a húgom, Judit, aki alkalmazottja a kiadónak, de rajta kívül gyakran segítenek a szüleim, a feleségem, a lányom, az anyósom és a sógornőm is.

– Mióta van a kiadónak internetes kirakata?

– Körülbelül három éve. Amióta internetezem. Közvetlen hasznot nem hoz, valóban kirakat, tájékoztatja olvasóinkat és persze a potenciális olvasóinkat. Sokan rábukkantak már a weben a kiadónkra, olyanok is, akik alapvetően nem olvasnak sci-fit vagy fantasyt, de itt valami megfogta őket, és kíváncsiságból megvettek tőlem egy könyvet. Azóta gyűjtik a többit is :-)). A legfőbb előny, hogy – főként mostanában – elég sokan írnak külhonból. Kint élő magyarok keresik a könyveimet: Szlovákiából, Romániából, Szerbiából, Ausztráliából, az USA-ból, Kanadából, Finnországból, Svédországból. A legtöbb könyvemben benne van az e-mail címem, és rengeteg levelet kapok. Azt hiszem, többé-kevésbé mindegyikre tudok válaszolni, de természetesen arra nincs mód, hogy mindenkivel folyamatosan napi kapcsolatot tartsak. A regényírástól venné el az időt. A honlapom időnként kissé elavult, a könyvlista viszont mindig aktuális, mivel az egyik barátom rendszeresen frissíti. A legutóbbi jelentős mértékű frissítés karácsony előtt jelent meg, a 2000-es tervekkel. Ahol lehetett, feltettünk színes címlapokat, regényrészleteket ismertetőkkel kiegészítve. Elég nagy munka volt.

– Gondolom, maga a kiadói tevékenység sem kisebb...

– A könyvpiacon évről évre rosszabb a helyzet. Kissebb a vásárlóerő, egyre erősebb a konkurencia, jóval nagyobb a választék. Ugyanakkor érzésem szerint a régi olvasók folyamatosan lemorzsolódnak, felőrlődnek a megélhetésért folytatott hajszában, az újabb nemzedék pedig lényegesen kevesebbet olvas, mivel van egy halom szórakozási lehetősége, amiből válogathat. Nemrég egyik exolvasóm kifejtette, hogy amíg egy ezerforintos regényt egy nap alatt elolvas, és ezzel kész, addig ezért a pénzért tud szerezni egy számítógépes játékot, amin akár egy hónapig is eljátszik. A könyvkiadók helyzete a vásárlók számának csökkenésével évről évre romlik. Minden évben úgy gondolom, hogy ennél már nem lehet rosszabb, de persze a következő év mindig az. És valóban, 1999 sokkal rosszabb volt, mint az előző vagy az azt megelőzők. Ennek ellenére példányszámcsökkentéssel és sok-sok munkával sikerült stabilizálnom a helyzetet. Most nincs túl sok okom izgulni, és az olvasók is jól járnak, mivel megfontoltabban választom ki a kiadandó könyveket, és még kellemesebb olvasmányok jelennek meg, mint korábban. Nyáron elkezdtem újra kiadni gyűjteményes formában Káosz-ciklusomat; az első kötetet átdolgoztam, s szinte egy fél regénnyel kibővítettem. Nagyon kellemes meglepetésként ért, hogy ezek a „régi" könyvek sokkal kelendőbbek, mint hittem, és máris rengeteg új olvasóval/rajongóval gazdagodtam. Az új kiadások minden várakozásomat felülmúlták. Eredetileg úgy terveztem, hogy ezek a könyvek négy-öt évig folyamatosan raktáron lesznek, ám nagyon valószínű, hogy jövőre valamennyi kötetet újra kell nyomtatnom.

– A százhúszból hány mű született 1999-ben?

– Amióta hivatásos író lettem, ez az évem tekinthető a leggyengébbnek. Mindössze egy regényt és két kisregényt hoztam össze. Egy író teljesítményét persze nem a mennyiséggel lehet mérni, engem mégis bosszant a dolog, mivel hat olyan regényt nem tudtam megírni, amely gyakorlatilag már létezik a fejemben. Semmi más dolgom nem lenne, mint „kiírni" onnan őket, és ez mégsem sikerült. Hogy miért nem? Nehéz rá választ adni. Az elsődleges ok talán az, hogy a könyvpiacon érzékelhető recesszió tőlem mint kiadótól jóval nagyobb figyelmet igényelt idén, mint az elmúlt években. A kiadói munka rengeteg energiámat felemésztette, és nem sok időm maradt regényírásra. Rengeteg időt elvettek továbbá azok a munkák, amelyeket más cégeknek végeztem. Például az új Star Wars-film regényének lefordítása. Hónapról hónapra meséket írok a Tudorka gyermekújságnak – három rovatot is vezetek. Az Aquila Kiadó két könyvsorozatát is én szerkesztem. Továbbá az Egmont Kiadó némely kötetében is feltűnik a nevem sorozatszerkesztőként. Újabban pedig rendkívül lekötnek és foglalkoztatnak a már említett filmes munkák. Mindezek ellenére azért még születhetett volna tőlem három-négy regény ebben az évben, de közbeszólt a parlagfű-allergiám. Gyakorlatilag augusztus közepétől október közepéig szellemileg lenullázott a betegség – no meg az allergiás tünetek enyhítésére szedett gyógyszerek mellékhatása –, és alig-alig tudtam dolgozni. A munka, amit végzek, több embert igényelne. Néha úgy érzem, ketté kellene szakadnom, de inkább háromfelé. Klónoztatni kellene magam.

– Gondolom, egy klónra igényt tartana a család is...

– Ha ez kérdés, nyilván arra vonatkozik, hogy magánemberként milyen volt a tavalyi évem... Mivel számomra az írás és a kiadó jelenti a magánéletet is, elmondhatom, hogy jelentős magánéletet élek. Főleg a számítógép előtt. A családi hátterem mindenesetre nagy segítség. Folyamatos elfoglaltságom miatt társasági életet igen ritkán élünk; a baráti köröm is elsősorban a Cherubion Könyvkiadó köré tömörült kis csapatból tevődik össze. Íróim többségével gyakran találkozom – nem csupán munkacélzattal, hanem barátilag is –, és évente egyszer-kétszer az egész társaság összegyűlik, s ilyenkor nagyon jókat bulizunk. Hogy kik ők? *Bihon Tibor* (*Robert Knight, Christopher Sethfield, Alex R. Wermin*), *Hüse Lajos* (*Colin J. Fayard, Tristan de Luca, Tim Zocney*), *Fonyódi Tibor* (*Harrison Fawcett*), *Szélesi Sándor* (*Anthony Sheenard*), *Tóth Norbert* (*Allen Newman*), *Berke Szilárd* (*Eric Muldoom*), *Paksi Dániel* (*Daniel Duncan Parker*). Ők rendszeresen publikálnak nálam, egy vagy több regényük is megjelent már. Rajtuk kívül persze vannak még jó néhányan, akik több-kevesebb rendszerességgel jelentkeznek írásaikkal a köteteimben. Valamennyiüket felsorolni hosszú lenne.

– Mindenki álnéven ír? Ön is?

– Igen, ez nagy divat... Magyar névvel ötezer példányban tudták volna eladni a műveimet, „külföldi" nevekkel harmincezer példányban. Kezdetben jó néhány regényemnél – az én beleegyezésemmel – a kiadó nem íróként, hanem fordítóként tüntetett fel. Azóta már van rá törvény, amely tiltja ezt; akkoriban nem volt.

– Hogyan jönnek a névötletek?

– Hasra ütéssel. Valahogy beugrott egy név, és eszembe sem jutott, hogy mást válasszak.

– A nevek jelentenek esetleg stílust vagy műfajt is?

– Valamennyire igen. Esetemben John Caldwell kizárólag humoros akció-fantasy. A legutolsó az egyetlen, amelyben nem volt humor. Jeffrey Stone: komolyabb, keményebb írások. Sci-fi műveimet ezen a néven írom. A Stone néven írt fantasy művek többségében is kezd megjelenni a humor – nem tudok kibújni a saját bőrömből –, de valahogy mégis más, mint a Caldwell-stílus. David Gray: Worluk átka – sci-fi, de más jellegű a narráció, a stílus és a regény ritmusa, mint Jeffrey Stone-nál. Mark Willson: a ponyvát súroló, mozgalmas űroperett stílus. John Caldwell & Jeffrey Stone: együtt agyament paródiák. A többi név inkább műfaj függvénye, gondolok itt a szerelmes regényekre.

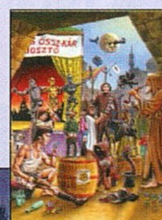
– Sokat ül a számítógép előtt?

– Miután azon írom műveimet, persze. Hosszú heteken, hónapokon – néha pedig éveken – át jár az agyamban egy téma. Egyes jelenetek szinte leperegnek a szemem előtt. Amikor úgy érzem, hogy már nagyon tele van vele a fejem, eljön az idő, és leülök a számítógép elé, s nyolc-tíz nap alatt begépelem a regényt. Írás közben persze nagyon gyakran újabb ötletek merülnek fel, ilyenkor visszanyúlok az addig megírtakhoz, és megteszem a változtatásokat. Írás közben a karaktereim életre kelnek, és saját életüket élik :-))). Ez persze csak annak hangzik viccesen, aki nem író. Aki író, az tudja, gyakorta megesik, hogy a karakterek egészen másképp viselkednek, mint azt eredetileg elterveztük. Nem tudom megmagyarázni, de néha érzem, hogy a karakter nem mondhatja azt, amit eredetileg a szájába akartam adni. Egészen mást mond. Néha olyan érzésem van, mintha valaki diktálná, hogy mit írjak. Amikor a kész regényt elolvasom, sokszor csodálkozom: ezt én írtam? A stílus az enyém, persze, felismerem, de néhány dologra egyáltalán nem emlékszem.

– Az írógépet hírből sem ismeri?

– De, az első regényemet még azon írtam, bár a számítógép nagyon régi ismerősöm, 1981-ben – a katonaság után – helyezkedtem el az első munkahelyemen, a SZÜV-ben, operátorként. Éveken át voltam számítógép-kezelő, később pedig folyamatszervező. No és persze programozgattam is. Én még dolgoztam lyukszalagokkal és lyukkártyákkal. Ez ma már történelem. A regényíráshoz 1984-85 tájékán szereztem egy Commodore 64-es gépet, plusz a hozzá való mátrixnyomtatót, és azóta egyfolytában számítógépen írok. A C64 után egy 286-os gép következett, azután pedig folyamatos bővítgetések, korszerűsítések. Most: 360 MHz-es proci, 128 mega RAM, 13 giga háttértár, CD-író, 17" színes monitor, A-drive stb. De ezzel már ismét le vagyok maradva, hamarosan újra cserélnem kell.









– Az internet szóba került már: mint a kiadó kirakata. És mint munkaeszköz?

– Anyaggyűjtéshez is használom a netet. Néhány regényemhez – például az Univerzum örököseihez – a netről szedtem le a szükséges adatokat, többek között a Naprendszer bolygóiról. De ezenkívül rengeteg információnak a neten szoktam utánanézni. Mivel nagy zenerajongó vagyok, nem utolsósorban a neten nézek utána kedvenc együtteseim hátterének, diszkográfiájának. Íróim többségével szintén az interneten tartom a kapcsolatot. Az elkészült novellákat, regényeket és azok javításait e-mailhez csatolt fájlként küldözgetjük egymásnak. Ugyanakkor a hétköznapi információszerzés eszköze is a net. Több érdekes levelezőlistán rajta vagyok. Például industrial zene, sci-fi. Ezeken naprakészen érkeznek a friss hírek. De barátokat is jelent a net. Néha, ha van egy kis időm, ICQ-n szoktam csevegni régi és új barátokkal.

– Tapasztalatom szerint a számítógép előtti túl sok ülés hizlal...

– Telitalálat! Száztíz kiló vagyok, körülbelül harminc kiló súlyfölösleg van rajtam. Valaha aktívan sportoltam, ma már egyre kevesebbet mozgok. Ez meg is látszik rajtam. Átlagosan csupán napi öt-hat órát ülök a gép előtt, de amikor több a munkám, akkor inkább nyolcat-tízet. Az egészen kemény időszakokban – például tavaly december környékén – napi tizenhat-tizennyolc órát. Extrém esetekben – például 1998-ban, amikor A káosz sárkányai befejezésén dolgoztam – 28 órát ültem egyfolytában a gép előtt, aztán persze majdnem ugyanennyit aludtam.

A kínai egyelőre kínaiul van...

A 36 éves *Balogh Attila* több mint öt éve él a távoli Sanghajban. Itthon egy fejlesztőcégénél dolgozott, vezeték nélküli adatátviteli és folyamatirányítási berendezéseket gyártottak, s amikor kint élő testvére révén lehetősége nyílt rá, hogy Kínába utazzon: utazott, és ott ragadt.



– Az öcsém 1989 óta kint él. Ott tanult, majd kezdett el dolgozni, és amikor ajánlott egy állást (gondolom, azzal a hátsó szándékkal, hogy ne legyen olyan egyedül, hiszen akkoriban ő volt az egyetlen magyar Sanghajban), akkor éppen olyan helyzetben voltam otthon, hogy „el innen, minél messzebb". Kína meg, ugye, nem szomszédos ország... Hat és fél évvel ezelőtt kivonatoztam meglátogatni az öcsémet, két hónapot utazgattam az országban (plusz egyet Szibériában, Ukrajnában), meglehetősen kalandos módon, és nagyon megfogott, hogy itt a legnyomorultabb körülmények között élő emberek is tele vannak energiával és optimizmussal. Eleinte csak egy évre jöttem, és most már hatodik éve itt vagyok. Ázsia olyan hely, ahonnan vagy pár hónap után sikoltozva hazarohan az ember, vagy soha nem tud tőle megszabadulni.

– Esetedben ezek szerint az utóbbi történt. Mi ejtett rabul?

– Yunnan felejthetetlen. Nem tudom eldönteni, hogy Dali, az Erhai-tó vagy Xishuangbanna, de ez a világ legjobb helye. Gyönyörű idő, zöld erdők, tiszta folyók, jó fej emberek, isteni kaja, olcsóság, egyszóval maga a Paradicsom – nincs tömve turistákkal, legalábbis nem vészesen. De nemcsak földrajzi hely kérdése, hogy az ember beleszeret Ázsiába. Nagyon sok érdekes emberrel találkoztam az évek során. Sanghaj igazi nemzetközi város, mindenféle nációból vannak barátaim, ismerőseim. Jó egy tucatról tudnék oldalakon keresztül írni, vannak itt érdekes arcok és még érdekesebb élettörténetek.

– Szót értesz az itt élőkkel? Hogyan sikerült beilleszkedni?

– A magyaron kívül csak hollandul beszéltem elfogadhatóan, amikor megérkeztem, azóta valamennyire megtanultam angolul, de a kínai továbbra is kínai számomra, ha leszámítom az egynéhány tucat szóból álló túlélőkészletet. Akikkel munkakapcsolatban vagyok, értenek angolul, az utcán pedig elboldogulok párszavas tudásommal. Mielőtt megérkeztem, úgy gondoltam, majd csak megtanulom a nyelvet is, ám ez azóta sem sikerült. Sajnos a kínai olyan nyelv, amihez kell pár hónap, év, hogy az ember naponta órákat üldögéljen felette, megtanulja a megtanulnivalót stb. Az utcán tényleg csak a minimális tudást lehet összeszedni. Mindez egy kicsit előrevetíti a beilleszkedésre vonatkozó kérdésre adandó választ is, bár a beilleszkedés a magyarországi fogalmak

HELYREIGAZÍTÁS

Mint minden szerzőnk esetében, *Kéner Eszter* munkatársunk múlt havi, hollandiai háziasszonyról szóló riportját is belső szerkesztőségi utómunkálatok alá vetettük, egyebek közt címet adtunk neki (Fapapucsban), bevezető szöveget kerítettünk hozzá, és egy-két helyen igyekeztünk a téma alapján óhatatlanul túlburjánzó *holland* szót kikerülni. Például akkor, amikor arról volt szó, hogy hősünk korábban keveset tudott Hollandiáról, az országnevet Németalfölddel helyettesítettük, vagy egy helyen a nyelvtudásnál flamandot írtunk holland helyett.

A változtatások (mint a legtöbb szinonima esetében), az eredetivel szemben némi pontatlanságot tartalmaznak, kb. olyan, mintha Magyarország helyett Kárpát-medencét írtunk volna, vagy a magyar nyelv helyett székelyt. Olvasónk úgy véli, hogy el kell határolódni ezektől a szájába adott pontatlanságoktól, mi pedig kérésére közreadjuk: az eredeti nyilatkozatban ő korábban Hollandiáról tudott keveset, és lányai ma már hollandul tudnak. A Németalföld szó, csakúgy, mint a flamand, szerkesztői beavatkozás eredménye.

Szerintem ugyan „holtbiztos", hogy ezen egy olvasónk sem akadt fenn („vast en zeker" ahogy a hollandok, „zeker en vast", ahogy a flamandok mondanák), ám ha ez az óhaj – biztos, ami biztos (zeker, ami zeker) –, mi teljesítjük.

V.J.A.

szerint itt nem igazán értelmezhető. Ha úgy vesszük, tökéletesen beilleszkedtem, ha meg amúgy, akkor még mindig csak turista vagyok itt, és az is leszek mindhalálig. Ez alatt azt értem, hogy pl. ismerem a várost (néha jobban, mint a taxisok, akiket elirányítgatok), benne vagyok a lüktetésében, kvázi „otthon vagyok", ismerem a külföldiek „öregebbik" (ti. több éve itt élő) részét, vannak kedves utcáim, sarkaim. Ellenben továbbra sem (és mind kevésbé) értem, hogy hogyan és miért működik ez az ország, ez a város úgy, ahogyan. Az én helyzetemet egyébként megkönnyíti, hogy maximálisan alkalmazkodó típus vagyok, úgyhogy egy csomó dolog, amely más európaiaknak napi kiborulást okoz, számomra nem volt gond. Ami viszont még most is problémát okoz, az a kínaiak maximális tiszteletlensége, arroganciája egymással szemben, valamint a józan paraszti ész hiánya bizonyos esetekben. Télen attól kaptam „agylobot" hónapokig, hogy mindenki be akart szállni a liftbe, mielőtt ki bírtam volna jönni. Most, azt hiszem, alapvetően semmi nem zavar, de lehet, hogy a jövő héten megint rosszul leszek, mondjuk a köpködéstől, a sunyiságtól, a körmönfontságtól, a fontoskodástól, a bürokráciától vagy valami mástól... Vendég vagyok, akit körülvesz egy, az otthonitól teljesen különböző világ. Ehhez külföldi létemre igazából nincs is közöm, viszont nagyon otthonos tud lenni mentálisan, legalábbis az én szintemen. Szeretem, hogy ennyire optimisták, néha európai szemmel nézve hihetetlenül nyomorúságos körülményeik ellenére is, s szeretem (és utálom), hogy ennyire gyermeteg lelkek. Vonz, hogy részese lehetek ennek a hihetetlen valaminek, ami ebben a városban történik jó tíz éve, élvezem a maximálisan nemzetközi légkört (már az összes földrészről vannak barátaim). A HIX Ázsián elég sokat értekeztem erről a kezdetekkor, a **www.balogh.org/hixazsia/hixazsia.html** lapokon ott van az archívum, kereshető formában.

– Mivel közlekedsz?

– Az első másfél-két évben biciklivel jártam, illetve mopeddel – aztán átszereltem taxira, túl sokat rohangászom a városban túl sok cuccal (no meg ugye notebookot, hasonlókat az ember nem szívesen zötyögtet...).

– Apropó, notebook. Kínában mi a helyzet az internettel?

– 4 éve úgy 10-20 ezer előfizető volt, ma 4 millió van, és ez a szám előreláthatólag évente duplázódni fog egy darabig. A legutóbb, amikor néztem a statisztikát, azt mutatta, hogy a huszonéves felsőfokú végzettségűek képezik a felhasználók túlnyomó részét. Főleg szórakozásra, információbeszerzésre használják, otthonról, munkahelyről, mindenhonnan. A 4 milliónak szerintem körülbelül a negyede vagy még kisebb hányada tud annyira angolul, hogy a nemzetközi siteokat nézegesse, de ez nagy eltérést mutat, pl. a sanghaji felhasználók többsége legalább olvas angolul. Az elérés helyi szinten aránylag drága, és nagy a hiány a kínai nyelvű tartalomszolgáltatásban. A legelső és legnagyobb content provider, a **www.sohu.com** iszonyatos méretű céggé fejlődött röpke 3-4 év alatt, pontosan a nagy igény miatt. Érdekesség: kb. két hónapja szerveztek egy versenyt, ahol a három legnagyobb városban (Peking, Sanghaj, Kanton) beraktak egy üres szállodai szobába 4-4 embert egy számítógéppel, hitelkártyával 72 órára, afféle internetes túlélőversenyre, kiderítendő, hogy mennyire fejlett az online vásárlási kultúra Kínában. Ételt, italt, ágyneműt, egyebeket a neten kellett beszerezniük. Az első 24 órán belül ketten feladták, de még a győztes is siralmas állapotokról számolt be. Nekem egyébként az internet létfontosságú mind szakmailag (villamosmérnök vagyok), mind a magánéletben – több mint négy éve itt élek társasági életet a régi és új barátaimmal. A webet jóformán csak a szakmai dolgokhoz használom, úgyhogy kedvenc helyem nem nagyon van.

– Mik a terveid? Meddig szeretnél Kínában maradni?

– Nincsenek. Maximum homályos elképzeléseim, álmaim, de kitűzött célom, tervem tulajdonképpen soha nem volt. Van ugyan „saját" lakásom, de a barátnőm nevén, ugyanis külföldiként legalább kétszer annyiba került volna, és van cégem is (**www.cemtek.com.cn**), amely szintén más neve alatt fut, de papíron ugyanolyan földönfutó vagyok most is, mint évekkel ezelőtt. Nem tudom, meddig maradok, valószínűleg addig, amíg jól érzem itt magam. Hogy utána hogyan és merre, az az adott helyzettől függ. Mióta kinyílt a világ (internet, egyszerű, olcsó utazás stb.), igazából nincs jelentősége annak, hogy fizikailag hol élsz, az anyagiak, illetve a körülményeim pedig soha nem érdekeltek. Az évi egy-másfél hónap Magyarországon nagyjából elég arra, hogy a barátaimmal megbeszéljünk, elrendezzünk mindent, amihez a fizikai jelenlét és egy pár korsó sör szükséges egy jó kis kocsmában, aztán visszajövök ide, a kuckómba, a vidám sanghaji emberek közé, és elvagyok. Naponta 100-200 e-mailt kapok, ICQ-zok, NetMeetingezek stb., úgyhogy ugyanúgy ott vagyok mindenütt, mintha csak otthon lennék.

MAGYAROK A NAGYVILÁGBAN















NYELV MEGÁLLAPÍTÁSA
SZERVEROLDALI MEGOLDÁSSAL

A különböző nyelvezetű látogatók szelektálása nemcsak kliensoldalon JavaScripttel, hanem szerveroldalon is megoldható, ami rendkívül biztonságos, és kevés kompromisszummal jár. Ennek érdekében a nyitólap egy hagyományos HTML-oldal helyett egy Perl nyelvű CGI-script legyen, például index.cgi néven. Ebben a scriptben képesek vagyunk detektálni a böngészőben beállított nyelvet, valamint a dial-up (vagy kábeles) szolgáltató hostnevét. Ezt a két adatot felhasználhatjuk arra, hogy a külföldi felhasználónak angol vagy tetszőleges nyelvű nyitólapot töltsön be a program, ha pedig a felhasználót magyarnak érzékeli, akkor magyart. Ennek ellenére sem szabad elfelejtenünk a nyelvi verziókra átváltó zászlócskát, hiszen senki nem tilthatja meg egy Magyarországon nyaraló külföldinek, hogy leüljön egy magyar nyelvű böngésző elé, vagy hogy egy magyar külföldről tekintse meg weboldalunkat egy helyi internetszolgáltatón keresztül. Ezektől a feltételektől eltekintve a program biztonságosan és kényelmesen működik, teljesen független a látogató által használt böngészőtől vagy annak beállításaitól, működéséből a látogató tulajdonképpen semmit nem vesz észre, és nem is befolyásolja azt a böngésző beállításaival.

Kezdjük a scriptet a szokásos útvonalmegadásokkal:

```
#!/usr/bin/perl
```

Olvassuk ki a dial-up szolgáltató hostnevét:

```
$remote_address =
$ENV{'REMOTE_ADDR'};
@subnet_numbers = split (/\./,
$remote_address);
$packed_address = pack („C4",
@subnet_numbers);
($remote_host) = gethostbyaddr
($packed_address, 2);
```

valamint a böngészőben beállított nyelvet:

```
$Language =
$ENV{HTTP_ACCEPT_LAN-
GUAGE};
```

Helyezzük el a tetszőleges nevű és útvonalú nyitólap nevét egy változóban:

```
$RedStartFile = „elsolap.html"
```

Ez az oldal tartalmazza az idegen nyelvű verziót.

Az így magadott nyitólapot szedjük szét fájlnévre és kiterjesztésre, hiszen a fájlnév bármi lehet, a kiterjesztés viszont lehet htm, html, shtml, sőt asp, php is:

```
($filename, $extension) =
split(/\./, $RedStartFile);
```

Hozzunk létre elméletben egy új, nem feltétlenül létező fájlnevet, amely kizárólag a hozzátűzött „-h" karakterrel különbözik a tetszőleges nevű idegen nyelvi verziótól, és azt is írjuk egy változóba:

```
$NewFile = „$filename".„-
h".„.$extension";
```

Ez esetben a feltételezett magyar nyelvű verzió nevének „elsolap-h.html"-nek kell lennie, amit nem kötelező elhelyezni a webhelyen, mert meghívása előtt megvizsgáljuk (a „-e" paraméterrel), hogy a fenti fájlnév létezik-e, és ha igen, akkor azt egy újabb változóba írjuk:

```
if (-e $NewFile) {
$RedStartFileHun =
$NewFile;
}
```

Megvizsgáljuk, hogy a szolgáltató hostneve vagy a böngésző nyelvi beállításai magyar látogatóra utalnak-e:

```
if ($remote_host =~
/.hu|matav|alarmix|tolna|ahol|h
ungary/ || $Language =~ /hu/) {
```

Ha igen, a magyar verziót nyitjuk meg a látogató számára:

```
print „Location:
$RedStartFileHun", „\n\n";
```

Ha nem:

```
} else {
```

akkor az idegen nyelvű verziót:

```
print „Location: $RedStartFile",
„\n\n";
}
```

Majd lezárjuk a scriptet:

```
exit(0);
```

A megoldás csak akkor nyitja ki a magyar nyelvű változatot, ha az létezik, és ha a látogató paraméterei Magyarországra utalnak. Minden más esetben az „elsőlap.html" fog megjelenni a böngészőben. Egyszerű fejlesztési lehetőség, hogy több országot is automatikusan megkülönböztetünk, amennyiben bővül nyelvi verzióink száma. A másik, hogy a látogató adatait egyszerű szövegfájlba írjuk ugyanezzel a programmal, amit letöltés után vagy a szerveren rögtön elemezhetünk, így például képet kaphatunk látogatóink nyelvezetéről vagy böngészőjének típusáról is.

Nokia-szoftverek az interneten

Az N6100-as sorozatú mobilokhoz számos szoftvert készítettek, amelyek nagy valószínűséggel semmilyen publicitásra nem tettek volna szert a világháló nélkül, és a Nokia logodallam-őrülete is elmaradt volna. Ebben az esetben az egyetlen médium a net, s ez – a telefonszoftverek révén – be is bizonyította, hogy képes divatot teremteni és meghatározó szerepet játszani.

Véleményem szerint az igen népes Nokia-szoftvertáborból az alábbi programok a figyelemre méltóak:



1. Nokia Data Suite (eredeti, gyári). Az új 3.0-s verzió forradalmi változtatásokat, újításokat tartalmaz. Pozitívuma, hogy integrálja a PC Composert, a PC Calendart, és lehetőséget ad a hívócsoportok beállítására is. Legnagyobb hátránya, hogy a szoftver instabil, gyakran „összeomlik", és újra kell installálni. A PC Composer igen érdekes formátumban jeleníti meg a megszokott hangjegyeket, a tárolt üzenetek pedig gyakran nem jelennek meg teljes formájukban. A 2.0a verzió megbízhatóbb volt, az új szoftver még kiforratlan. Az NDS számos más Nokia-szoftver futtatásához nélkülözhetetlen, így érdemes beszerezni.

Letölthető:
www.fortunecity.se/kista/kiseld/9/index.htm.

2. Nokia LogoManager (shareware). A legjobb létező program a Nokia 6100-as sorozathoz, amit *Mike Bradley* írt. Mindent tud. Sokoldalú, megbízható és egyszerű. Röviden egy-két jellemzőjéről:

* SMS-küldés (Flash SMS is!)
* Telefonkönyv (SIM+telefon) beolvasás, szerkesztés
* Minden logó (startup, operator, group-graphic) kezelése (editálás) és letöltése közvetlenül a telefonba vagy SMS-en keresztül
* Logo Preview funkció (könyvtár alapú)
* Dallamszerkesztés és -letöltés a telefonba
* Telefoninformáció megjelenítése (szoftververzió stb.)
* Netmonitor aktiválása

A programnak van magyar nyelvű változata is, ehhez Bradley honlapjáról csupán a felkínált ingyenes fájlokat kell letölteni. Működik mind kábellel, mind infraporton keresztül.

Letölthető:
www.logomanager.co.uk (demoverzió) és
www.fortunecity.se/kista/kiseld/9/index.htm (full verzió)

3. Nokia LogoExpress (freeware). Hasonlít Bradley programjához, bár annál kevesebbet tud. Kifejezetten a logókezelésre helyezi a hangsúlyt, de úgyszintén képes például aktiválni a Netmonitort. A Logo Managerrel szemben minden kiterjesztésű fájlt kezel (.jpg és .gif is). Jóval lassabb, és bonyolult a logóküldés SMS-ben. Működik mind kábellel, mind infraporton keresztül.

Szerzője Jeremy Wu.
Letölthető: sezz.at.

4. Nokia Operator – Logo Uploader (shareware), Group-Graphic Editor (shareware). *Thomas Kessler* szoftverei a maguk egyfunkciós kategóriájukban kiválóak. Velük lehet a legjobban, legpontosabban editálni a logókat. A Nokia Data Suite nélkül nem alkalmazhatók. Működnek mind kábellel, mind infraporton keresztül. Hátrányuk, hogy kizárólag SMS-ben képesek a logókat letölteni a telefonba.

Letölthető:
www.kessler-design.com (demoverzió) és
www.volny.cz/gsm.nokia (full verzió)

5. Nokring (freeware). A PC Composer mellet a másik legelterjedtebb dallamszerkesztő. Egyszerű, könnyen kezelhető. Míg a PC Composer csak a .mid kiterjesztésű fájlokat kezeli, addig a Nokring kizárólag a .txt, .0* kiterjesztésűeket.

Érdekesség, hogy a PC Composer nem tud SMS-ben dallamokat küldeni a telefonra, a Nokring pedig nem képes közvetlenül a mobilra letölteni a csengőhangokat.

Letölthető:
www.yaws.dk/communicator.

El kell mondani, hogy a Nokia-szoftverek tökéletes, biztonságos működtetéséhez célszerű kábelt használni. A fenti programokon túl számos más program is létezik. Ezek egy része – véleményem szerint – elhanyagolható, másik része pedig veszélyessé válhat az avatatlan kezekben. Ilyen például a Wintesla, a WinLock vagy a PC-Locals. Sok mindenre használhatók, azonban elég egy rossz gombnyomás, és tönkretehetjük a mobilunkat. Aki mélyebbre kíván ásni a Nokia-szoftverek világában, azoknak ajánlom az alábbi honlapokat:

topsitez.org
sezz.at
www.fortunecity.se/kista/kiseld/9/index.htm
www.users.globalnet.co.uk/~chriskay/50index.htm
www.volny.cz/gsm.nokia
www.extra.hu/lesllegsm/
www.chez.com/zanza/ZANZASMS/6110.html#anchor615837

Ragaszkodjunk kereteinkhez!

A keretek nagyon hasznos jószágok, esztétikailag és funkcionálisan is javára válnak a weblapoknak. (Persze csak a 3-as verziójú vagy annál újabb Netscape és IE böngészőkben működnek, úgyhogy ami itt következik, csak ezekre igaz!) Egyik nem elhanyagolható előnyük, hogy folyamatosan jelen lehet a navigálásra szolgáló menü, a csupán esztétikai funkciót betöltő díszítőelem vagy logó. Ezeket aztán nem kell állandóan minden lappal (részben) újra letöltögetni. Ráadásul a frame-ekkel megoldott menük nem vándorolnak a lappal együtt, ahogy az olvasó lapoz lefelé vagy felfelé. Egy nagyobb lap esetén ugyanis a nem keretesen megoldott menük eltűnnek a felhasználó elől, ahogy halad lefelé a lap olvasásában.

Azonban a frame-ekkel van némi gond: ha egy keresőrobottal (search engine) talál meg minket valaki, akkor nem a kereteket találja meg, hanem az egyes lapokat „meztelenül". Mintha csak valaki találna az utcán egy regényből kitépett lapot. Mit ér vele? Mit ér a mi szerencsétlen, pőre lapunkkal? Sehol a menü (vagy logó stb.), amely szolgáltatná az értelmezési keretet és továbblépési lehetőséget, ami nélkül az oldal esetleg nem is érthető. (Vagy a szépen megtervezett díszítőelemünk hiányzik.) Kivédhetnénk ezt úgy, hogy a lapokon is elhelyezzük a biztonság kedvéért a menünket, csak akkor megint ugyanott vagyunk: ha főlapunkról indul el valaki, akkor ott van neki a keretben a menü, és ott van a keretbe betöltött oldalainkon is. Fölösleges munka, fölösleges letöltési idő, és a végeredmény nem az, amit szeretnénk.

A megoldás

A megoldást az jelenti, ha egy lap betöltődésekor megvizsgáljuk, vajon a tervezett keretbe töltődik-e be éppen, vagy csak egy keresőrobot eredménylapjáról hívtak meg. (Nem beszélve arról, amikor saját kezünkkel helyezünk el keresőt a lapunkon – lásd Internet Kalauz, 1999. novemberi szám: Saját „search engine" website-unkon!)

Legyen a nyitóablakunk a „fokeret.htm". Ebben a frame-definíció szabályai szerint, mondjuk, definiáltunk egy bal oldali „menu" frame-et és egy jobb oldali „szoveg" frame-et. Aki meg most ismerkedik a keretekkel, annak idebiggyesztem ennek a kódját:

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Az én csodás honlapom
</TITLE>
</HEAD>
<FRAMESET cols=„170,*" frame-
border=no border=0>
<FRAME src=„menu.htm"
name=„menu" scrolling=„no"
noresize border=0
frameborder=no>
<FRAME src=„szoveg0.htm"
name=„szoveg" scrolling=„auto"
noresize border=0
frameborder=no>
</FRAMESET>
<NOFRAME>
</NOFRAME>
</FRAMESET>
</HTML>
```

Erről itt csak annyit, a frame-ekben el lehet érni, hogy miközben a bal oldali menu.htm csak egyszer töltődik le, a jobb oldali szöveget folyamatosan tudjuk változtatni a menüoldalról is, meg a szövegoldalról is. (A frame betöltődésekor a szoveg.htm lesz az első betöltendő oldal, azután ezt a menün keresztül variálhatjuk.)

Tegyük fel, van még szoveg1.htm, szoveg2.htm, szovegn.htm (n = megy 0-tól végtelenig), lapunk telis-tele fontos információkkal.

Készítsünk a fokeret.htm-ből egy módosított másolatot minden szovegn.htm lapunkhoz úgy, hogy a kereteket leíró lap neve legyen például alkeretn.htm, és benne a szoveg.htm helyére írjuk a szovegn.htm-et. (Az n a lap aktuális sorszáma.) Így egy olyan keretet kapunk, amit ha behívunk, bal oldalon ott lesz a menu.htm, jobb oldalon pedig a szovegn.htm.

A cél az, hogy ha valaki csak a szoveglapn.htm-et akarja behívni, helyette jöjjön be az alkeretn.htm, benne bal oldalt a menu.htm, jobb oldalon pedig a szovegn.htm. Ez az állapot, ugye, pontosan annak felel meg, mintha valaki a főlapunkról a menügombok nyomkodásával jutott volna el ehhez az oldalhoz.

A cél megvalósítása

Mondjuk, hogy a keresőrobot megtalálta szoveg5.htm-ünket, és a felhasználó behívja azt. Mi most ravaszul a <Head> </Head> részben elhelyezzük a következő kódot:

```
<SCRIPT
LANGUAGE=„JavaScript">
<!—
var ablak= new Array(7);
ablak[0]=„alkeret0.htm";
ablak[1]=„alkeret1.htm";
ablak[2]=„alkeret2.htm";
ablak[3]=„alkeret3.htm";
ablak[4]=„alkeret4.htm";
ablak[5]=„alkeret5.htm";
ablak[6]=„alkeret6.htm";
var yy=0
for (var i=0; i<7; i++) {
if
(top.location.href.indexOf(ablak[i]
) >0) {yy++}
};
if (yy==0) { top.location.href =
„alkeretn.htm";};

// —>>
</script>
```

És a következő történik. A programocska megvizsgálja, hogy vajon a top.locationben (vagyis böngészőablakunkban) a mi főkeretünk, esetleg valamelyik alkeretünk van-e betöltve, és hogy abba lett-e behívva a mi kis szoveg5.htm lapocskánk. Ha ez a helyzet, nem történik semmi, csupán szépen betöltődik a szoveg5.htm. Ha viszont csak úgy szólóban lett behívva a szöveg5.htm, és nem valamelyik keretben, akkor a program behívja az alkeret5.htm-et, és a felhasználó azt látja, amit mi mutatni szeretnénk.

Aki erre húzza a száját, hogy macerás, hogy sok a munka, az csak keressen rá keretesre tervezett lapjaira, és majd meggondolja még ezt.

Aki pedig egyetért velem, azzal ugyanazt gondoljuk: végül is ragaszkodhatunk ahhoz, hogy mindenki úgy lássa lapunkat, ahogy azt mi be szeretnénk mutatni.

Kérdéseket, javaslatokat szívesen fogadok.

Két tűz(fal) mögött

Video (Varga Gábor) / video@matavnet.hu

Kezdetben vala az IRC, s csend üle a netes harcmezőkön. Amikor *Jarkko Oikarinen* (www.iki.fi/jto) 1988 augusztusa végén kiadta az IRC 1.0-t, senki sem volt még, aki harcra akarta volna használni – a küzdelmek a valós életben folytak, s az IRC ezek eszközeként vált sikeressé. 1990-ben a Szovjetunió felbomlásában, 1991-ben a berlini fal ledöntésében játszott kommunikációs szerepet, s akik időben ott voltak a – sokáig magyar kézben levő – #NATO csatornán, azok tudják, hogy az IRC e szerepe még napjainkban is él.

Jarkko feljegyzései szerint 1996-ban csak a #Quake csatornán 1556-an voltak csúcsidőben, 1997-re pedig már 175 000-en csatlakoztak a hálózatokra, a rengeteg felhasználó azonban idővel a „gonosz fél", a hackerek IRC-n való megjelenését is jelentette. A háborúk kialakulásában nagy szerepet játszott, hogy a kezdeti szám alapú csatornák, majd a +-osok – immáron névvel rendelkezők – mellett az IRC 2.6-ban megjelentek a #-tel kezdődő verziók, ahol egyes felhasználóknak többletjoguk lehetett a többiekkel szemben.

Az EFNeten kialakult hatalmas káoszból való menekülésként 1993-ban megalakult az Undernet, 1994-ben pedig a DALNet – itt a csatornákat már regisztrálni lehetett, ezzel megállítván a területekért folyó harcokat. A Magyarországról elérhető legnépszerűbb IRC-hálózat 1996 májusában vált le az EFNetről, s annak minden tulajdonságát megtartotta: a háborúk folynak, s ezt az új, „!"-es csatornatípus sem fogja tudni megállítani.

1997 októberében a hálózat stabilitása nagymértékben megingott, egy Smurf nevű, ma is előszeretettel használt ICMP-floodoló program kiadása miatt. A smurf.c segítségével egy ICMP-t elküldve az áldozat 255-öt is kaphat, s ennek gyakran az IRC-szerverek látják kárát. Nem sokkal ezután a WinNuke-korszak következett, amit a ModemBlitz követett. E két DoS („szolgáltatásmegszüntető") támadás közös jellemzője, hogy Windows alá is írtak klienst hozzá, így minden windowsos előszeretettel lövöldözhette embertársait. Voltak más „nagy" programok is – Teardrop, Pepsi, SSPing, SMB, Land –, háborús szerepüket azonban korlátozta, hogy legtöbbjüket csak a linuxosok tudták használni. Így van ez napjainkban a már réginek, ám hatásosnak számító IGMP-s DoS-támadással is: a Windows 98 használóinak többsége nem is hallott róla, s így természetesen a védekezéssel sem törődik.

A csatornákért folytatott harcokat még sokáig nem lehet megfékezni az IRCNeten – 1998-ban néhány magyarnak az európai IRCOP-ok gyülekezőhelyét is sikerült pár percre elfoglalnia –, az ICQ-sokat is érintő DoS-támadások nagy részét azonban kivédhetjük, ha felkészülünk rá.

Az igazi

megoldás természetesen a sokat emlegetett IP-cím elrejtése lenne, a nyilvános socket firewallok – egyes rosszindulatú felhasználók miatt – azonban szinte minden esetben bannolva vannak az IRC-szerverekről (sőt egyes szerverek csatlakozáskor scannelnek, s be sem engednek, ha ilyet használsz. Létezik olyan magyar szolgáltató is, amely letiltotta ezek használatának lehetőségét, más megoldást pedig nemigen találni tudás és kapcsolatok nélkül (hacsak nem a lassú webes IRC-klienseket...).

Ha már kénytelenek vagyunk a céltáblát magunkra akasztva közlekedni, jó, ha legalább a találat lehetőségét megpróbáljuk mérsékelni. A legújabb változatok és frissítések használata nem minden esetben elég, s nem is mindig jó dolog – aki például megjelenésekor azonnal áttért az Internet Explorer legújabb verziójára, esetleg abba a kellemetlen helyzetbe keveredhetett, hogy tudta nélkül új programok kerültek a gépére (www.nat.bg/~joro) –, s vajon mindenki telepítette már a hibajavítást?

A tűzfalak sem nyújtanak kellő biztonságot, nem védenek meg böngészőnk őrültségeitől, de pl. a Hunger által felfedezett mIRC buggal (www.extra.hu/e-trap) szemben sem hatásosak, arról nem is beszélve, hogy rendkívül drága jószágok.

Ami megmaradt a szegény, egyszerű felhasználónak, az még a tűzfalnál is kevesebbet ér – ez a szoftveres tűzfal. Fontos már az elején leszögezni, hogy ezek nem igazi tűzfalak: egy szoftveres tűzfal megvédhet például az operációs rendszert érő támadásoktól – WinNuke, click stb. – és esetleg a lassú ICMP-floodtól (ami például egy modemről jön), azonban nem ér semmit egy rendes flooddal szemben, mivel a te gépeden fut, s így az adatokat mindenképpen megkapod. A modemes felhasználók semmiképp sem tudnak kivédeni egy gyors ICMP-floodot, ha a szolgáltatójuk erről nem gondoskodik (vagy ehelyett épp azt akadályozza meg, hogy elrejtse a felhasználó az IP-jét...).

A legelterjedtebb

szoftveres tűzfal a Windowsra a ConSeal (www.signal9.com). A tévhittel ellentétben attól, hogy valaki ezt telepíti, még nem érezheti magát biztonságban – ez nem egy varázsszer, amely ezentúl mindentől megvéd minket –, ahhoz, hogy megfelelő pajzsot kapjunk, folyamatosan rendben kell tartanunk a konfigurációját, hogy az új támadások ellen is hatásosnak bizonyuljon.

A ConSeal tanítása nem komplikált feladat: ha az automatikus tanulás (ARL) alapbeállításán (on) nem állítunk, minden olyan esetben, amikor a beérkezett/kimenő packetre nem talál a ConSeal szabályt, megkérdezi tőlünk, hogy mit tegyen (Rules/All Network Devices/ARL/Checked), illetve a Rules/All Network Devices/ARL/Unchecked beállítás mellett azt is elérhetjük, hogy minden ismeretlen eredetű adatforgalmat engedélyezzen a későbbiekben is (ez jól használható tanításra abban az esetben, ha biztosak vagyunk benne, hogy senki sem támad minket, amikor épp ez az opció van érvényben). Bármelyiket is használjuk (de különösen, ha az utóbbit), egy-egy új szabály beállítása után érdemes a Rules/All Network Devices-ben „kézzel" ellenőrizni azt, hogy esetleg pontosíthassunk rajta.

Az itt található táblázat a jelenleg érvényben lévő szabályokat tartalmazza. Érdemes rögtön megvizsgálni a második oszlopot; ha nem változtattunk az alapbeállításokon, itt megnézhetjük, hogy a ConSeal mit miért állított be alapnak. „Block ICMP nukes and more" – olvashatjuk az egyik sorban. Nézzük meg, miért azt csinálja a sor, ami a leírásban szerepel! Ezt megtehetjük úgy is, hogy a táblázatot

vizsgáljuk, de ha részletesebb információt szeretnénk, rákattinthatunk a jobb gombbal, s kiválaszthatjuk az Edit menüpontot.

Új szabály megadásakor először annak leírását kell megadnunk. Az ICMP esetében itt a fenti szöveget és egy kis kiegészítést olvashatunk, amelyből megtudhatjuk, hogy az ICMP Nuke segítségével mások lekapcsolhatnak minket különböző service-ekről, pl. az IRC-ről, ezért fontos ezt a szabályt meghagyni. A következő oldalon az első két beállítás azt adja meg, hogy miről akarunk szabályt felállítani – jelen esetben ez az ICMP/IP, s a következő sorból azt is megtudhatjuk, hogy mind a kimenő, mind a bejövő ICMP-ket vizsgálni fogjuk. A Priority – azaz fontosság – segítségével beállítható, hogy melyik szabályt tartjuk a legfontosabbnak. Jelen szabályunk prioritása 200, s a következő beállításnál láthatjuk, hogy blockolunk – ha tehát kivételt szeretnénk megadni a blockolás alól, annak 200-nál kisebb prioritást kell adnunk, hogy lefuthasson. A következő lap arról rendelkezik, hogy a fenti tiltás kire érvényes. A 255.255.255.255 azt jelenti, hogy mindenkire, ha csak egy felhasználót akarnánk megadni, akkor itt az ő IP-címe állna, ha pedig mindenkit, akinek az IP-je 123.22.12.-vel kezdődik, akkor 123.22.12.255. A „Type" sorban az van megadva, hogy hányas típusú ICMP-ket tiltunk, jelen esetben az látszik, hogy mindet, hiszen nincs olyan ICMP, amelynek típusa ne esne bele a 0-tól 255-ig terjedő számsorozatba. A legutolsó ablakban arról rendelkezünk, hogy mikor érvényes a szabály, és hogy miképp jelezze felénk a program, amennyiben valaki szabályellenes dolgot küld nekünk; az itteni beállítások értelemszerűek.

Ha megvizsgáljuk a szabálymegadásnál választható protokollokat, azt látjuk, hogy bizony a fentebb említett IGMP-t a tűzfal nem ismeri. Szerencsénkre ez nem jelenti azt, hogy az IGMP-s támadás kivédhetetlen lenne: a ConSeal minden ismeretlen protokoll által közvetített üzenetet blockol, ha erről a Rules\All Network Devices\Advanced menüpontban másképp nem rendelkezünk.

A fő kérdés már csak az, hogy mit érdemes még blockolni. Ha nem akarunk sokat vesződni a beállításokkal, ráérünk várni velük addig, amíg a ConSeal nem jelez, hogy ismeretlen dolgot kapott. Ha viszont paranoiásak vagyunk, rögtön az elején felállíthatunk minden általunk ismert dologra szabályokat :-). A Súgó tárgymutatójában megtalálhatjuk kedvelt szolgáltatásainkat, és segítséget kaphatunk ahhoz, hogy az adott szolgáltatás használatához milyen beállítások szükségesek. Az IRC alapvetően engedélyezve van az „Allow most Internet access (using TCP)" szabály keretein belül, de ha akarjuk, egy 100-nál kisebb prioritású szabállyal külön kezelhetjük az IRC-specifikus részeket. A Súgó szerint ehhez a 6660-6669 TCP-portra kell szabályt írni (szerintem emellett a 6660-7000 TCP-re is kellene :-)), és az outboundot kell Allow-ra állítani (hacsak nem futtatunk mi is IRC-szervert, hiszen akkor az általa használt portokra az inboundot, azaz a bejövő kapcsolatokat kell engedélyezni). Beállíthatjuk azt is, hogy csak 1-1 IRC-szerver IP-jére való csatlakozást engedélyezzünk, de igazán ennek semmilyen biztonsági jelentősége nincs a kimenő kapcsolatok esetében (hacsak attól nem tartunk, hogy valaki egy trójai program segítségével más IRC-hálózatra akar minket eltéríteni :-). A ConSeal Súgó arra is kitér, hogy érdemes a beérkező ICMP-ket blockolni – az alapbeállítás meghagyása esetében erre azonban nincs szükség. Helyette érdemes a socket firewallok, wingate-ek, bnc-k portjaira szabályt írni (esetleg csak 1-1 IP-re), persze csak amennyiben használunk ilyeneket.

Netes adatforgalmunk összetettebb, mint gondolnánk – amíg konfigurálásunk nincs teljesen készen, gyakran fogunk riasztást kapni, ez azonban nem minden esetben jelenti azt, hogy valaki kifejezetten minket akar megtámadni. Az ismeretlen gépek leggyakrabban különböző portjainkat akarják kinyitni, hogy adatot küldjenek rajta: az UDP 31337-et, amely a Back Orifice alapbeállításként használt portja, a TCP 1080-at, amely socket firewallt keres a gépünkön, de egyéb trójai programok vagy FTP-szerver keresése is mindennapos lehet életünkben. Ezeket többnyire IP-tartományt scannelő programmal szokták ellenőrizni, azaz minket csak azért vizsgált meg az illető, mert a mi IP-nk is az adott, pl. 145.236.108.x-es tartományba esik. A másik variáció az, hogy valaki egy IRC-csatornán lévő embereket scannel, vagy esetleg mindenkit, aki fellép a csatornára – ha erre gyanakszunk, csak adjuk ki a /dns <A firewall által megadott IP>, majd a /WHO <a megkapott domain neves alak> parancsot, s ha az illető tényleg velünk azonos csatornán van (vagy nem +i-s), megtudjuk, hogy ki is ő az IRC-n. A csatorna operátorai a legtöbb esetben a többi munkát elvégzik...

ICMP-csomagok érkezésekor a 0-s típusú (echo, ping) verzió az, amely nem minden esetben támadásra utal: ha csak párat kapunk belőle, minden bizonnyal valaki tudni akarta, hogy élünk-e még (talán azért, mert nem válaszoltunk az IRC-n, és a CTCP-k is ignore-olva vannak (ill. lag van), vagy esetleg csak ellenőrizte valaki, hogy hatásos volt-e az előbbi támadása :-).

A tűzfalak jelzései nem minden esetben felelnek meg a valóságnak. Azt ugyan megkapjuk, hogy valaki küldött valamit, s kiír egy IP-t is, ám ha a támadó vagy a támadó programja elég ügyes – illetve az adott támadásnál ez lehetséges –, nem az ő IP-jét látjuk a logban, hanem azt, amit ő feladónak megadott. Ha tehát egy barátunk hirtelen ICMP-floodolni kezd minket, de tagadja az egészet, nem biztos, hogy hazudik – lehet, hogy csak valaki rá akarja kenni...

A szoftveres tűzfal nemcsak megvédhet minket, veszélyforrás is lehet. A régebbi ConSealeket például ki lehetett lőni egy erre specializálódott program segítségével, mint ahogy számos más védelmi programnak is létezik ellenszere. A jelenleg újnak számító verzió stabilitását mindeddig nem vonták kétségbe, így bárki nyugodtan használhatja – legalábbis 30 napig, mivel utána már nem ingyenes... :-) Soha nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a ConSeal csupán egy szoftveres tűzfal: megvéd a legelterjedtebb trójai programokkal való visszaélésektől (nem attól, hogy megfertőződjünk, csak attól, hogy használni tudja azokat a támadó), megment minket sok ismert és ismeretlen DoS-támadástól, és jelzi nekünk, ha valaki támadni akar – ez viszont nem jelenti azt, hogy senki nem tud minket akaratunk ellenére leszedni a hálózatról. A legjobb megoldás az, ha sikerül bebújnunk mellette pl. egy socket firewall (209.67.19.98/lycos_webmaster) mögé is. S bár ez sem véd meg mindentől, még mindig biztonságosabb két tűz(fal) mögött...

Újabb félezer címmel gazdagodott a MACI,

pedig most az ünnepek miatt kénytelenek voltunk egy héttel 20-a előtt lezárni, azok a címek, amelyek december 13-a után kerültek be a Prím Online Magyar Címtárába, majd csak a következő havi számunkban jelennek meg. Bár a regisztráció egy héttel hosszabb lesz az átlagosnál, hiszen a december 14-étől január 20-áig tartó időszakot öleli majd fel, az ünnepek miatt feltehetően nem lesz több a szokásos mennyiségnél.

Azok számára, akik szeretnének létrehozni maguknak egy „elektronikus névjegyet", némi bemutatkozó szöveggel és néhány képpel ellátott esztétikus, ám nem túl bonyolult honlapot, rövidesen elindul a Prím Online saját free-web rendszere, ahol nemcsak tárterületet, hanem egy nagyon egyszerű honlapgeneráló eszközt is adunk olvasóink kezébe. Ez az eszköz az e hasábokon egyszer már bemutatott „e-ident easyweb" online homepage-szerkesztő automata rendszer, amellyel mindenfajta informatikai előismeret nélkül is teljes biztonsággal készíthet bárki honlapot, azonnal, ráadásul ingyen.

Az elkészített oldalak rögtön láthatóvá válnak az interneten. A webcímet a felhasználó maga adhatja meg, és a rendszer ezt is automatikusan létrehozza a szerveren.

A felhasználó saját honlapját az egyszerű kezelésű rendszer segítségével önmaga frissítheti, nem kell ezzel foglalkozó céget megbíznia. A frissítést, illetve az oldal újraszerkesztését bármikor, bárhonnan megteheti, könnyen és ingyen.

A honlap képi elrendezését, grafikai elemeit egyre több, gondosan megtervezett arculati ajánlatból lehet kiválasztani. Ha valaki rendelkezik a megjelentetni kívánt adatokkal, a rendszer megismerése és egy homepage elkészítése kb. 20 percet vesz igénybe (fél óránál semmiképpen sem többet!).

Maci

A mi MACI-nk (31. pótkötet)

#espok IRC w3.swi.hu/espok
#Mplay3 IRC-csati www.extra.hu/mplay3
#PartyZone.hu IRC-csati www.extra.hu/partyzone
100 év betiltott irodalma www.freehomepages.com/politika
2000 – Free Picture Galleries www.extra.hu/tommy/free
35. sz. Chernel István Cserkészcsapat, Kőszeg www.nexus.hu/chernel
424-es Alaplabda Egylet www.extra.hu/ae424



A 3 balex w3.swi.hu/balex/index.html
A Dicső Kommunista Párt, Shadowrun www.extra.hu/dkp
A legszexisebb pornósztár www.extra.hu/tiabella/tia.htm
A magyar Natalie Portman www.extra.hu/tjimmy/Natalie
A rendőrség szennybemenetele www.extra.hu/zsaru-gate
A szabadság megújult eszméje www.extra.hu/BenyoBertalan/index.htm
Ablakszigetelés www.extra.hu/ablakszigeteles
Abydos – gay e-zine www.extra.hu/abydos
Aceland www.extra.hu/aceland
Acid Vs Dubiczki www.extra.hu/Acid13
Acidfaces www.extra.hu/tafsite
Ágazati pénzügyi mutatószámok www.info-datax.hu
Agrárinfo www.extra.hu/agrarinfo
Aircraft aircraft.ini.hu
Akit megtalált a kegyelem www.extra.hu/merenyi
Ákos extra.hu/kozoslo
Akvarisztika www.extra.hu/akvarisztika
Alföldi Kohászati és Gépipari Rt. www.akgrt.hu
All www.extra.hu/nagyjani
Alsóörs www.extra.hu/Plattensee
Andrew Totó www.extra.hu/andrews
Animált GIF galéria www.extra.hu/natloz
Anselmos extra.hu/anselmo
Aranykulcs Bt. www.Aranykulcs.kozep.hu
Ariel Bt. Gazdasági Tanácsadó Iroda www.extra.hu/ariel-bt
Ascher Oszkár Színpad www.ascher.ini.hu
Assassin www.extra.hu/assassin
Assos – Görögország www.extra.hu/assos
Atlantis Ingatlan members.home.net/abcus/atlantis
AT-Tec Kft. – kompresszortechnika www.digitel2002.hu/at-tec
Audatex www.datanet.hu/audatex
Auto Mega 2000 Bt. www.netweb.hu/automega2000
Autogramcímek autogram.ini.hu
Autoindex – tippek autókhoz www.autoindex.hu
Az első magyar képeslapgyűjtő www.extra.hu/kepeslapok
Balatonalmádi Református Egyházközség www.infornax.hu/sjalmadi
Bal-Gór Kutterkésüzem www.extra.hu/balgor
Bálint Péter www.extra.hu/peet1/index.html
Bandi honlapja www.nexus.hu/andris66
Bánfi Kft. www.extra.hu/banfi
Bánki Donát Műszaki Főiskola – Oktatási Osztály to.banki.hu
Barangolások Pilis községben www.hszk.bme.hu/~km022
Bármi, amivel pénzt lehet keresni www.extra.hu/Zola001
Belvárosi Nyelviskola www.belvarosi.miwo.hu
Bélyeggyűjtés és filatélia www.nexus.hu/abraham
Bercy www.extra.hu/Bercy
Bereg www.bereg.uzhgorod.ua
Bereginfo hetilap www.bereg.uzhgorod.ua/binfo
Béres Tamás www.extra.hu/berest
Berner www.extra.hu/berner
Best of Net www.hunnia.net/bestofnet/best
Bestmovies www.extra.hu/bestmovies
Bétacom www.net23.hu/partner/betacom
Betafix Sound Studio www.betafix.deltav.hu
Big Ness Warez extra.hu/limb
Bist gitáros www.extra.hu/bist
Bit-bit Multimédia www.extra.hu/bit_bit_multimedia
Bit-bit PlaNET www.extra.hu/bit_bit_plaNET



Blind Myself www.blindmyself.com
BLT – zeneközpont www.extra.hu/jopko
BME Info 98 www.bme.ini.hu
BME Management Szakkollégium www.mszk.bme.hu
Bocz Márton honlapja www.extra.hu/djace
Bódi www.extra.hu/broleeshamanhu
Borgia világa www.extra.hu/borgia
Boxer www.extra.hu/boxer
Brendike www.nexus.hu/brendike
Britney Spears www.extra.hu/Ciki
Budapest limousine service www.amdream.hu
Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium www.extra.hu/bekg
Budapesti Monteverdi Kórus www.gjw.hu/monteverdi/index.html
BudapestNET Internet Café www.budapestnet.hu
Budenz József Általános Iskola és

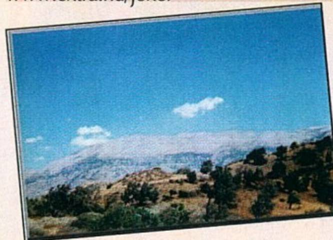
Gimnázium www.bjaig.sulinet.hu
Buldózer www.extra.hu/buldozer
Bull Holding Hírlevél
www.bullholding.hu/hirlevel
Búzás Dénes www.extra.hu/dini86
Bükkvidéki Vendéglátó Rt.
www.extra.hu/bvv
By ramo modell helicopter
www.extra.hu/heli



Byte Magyarország, Windows.hu, Infopen – 2000. évi médiaajánlat
www.extra.hu/byte
ByteMan www.extra.hu/byteman
Car Madness
www.extra.hu/car_madness
Cavalera extra.hu/cavalera
Cégbox – Országos Cégadatbázis és Netlap free.netlap.hu/cegbox
CFR Gazdasági Tanácsadó Kft.
www.extra.hu/CFR
Cheatweblap
www.extra.hu/cheatweblap
Chipi's movie wallpapers
www.extra.hu/moviepapers
Civis hírek free.netlap.hu/civis
Civitalis Egyesület
www.c3.hu/~civital
Clematis Sport Kft. – UVEX
www.extra.hu/clematis
Cloud manga www.extra.hu/Cloud1
Colone-Kart Bt.
www.colonekart.ini.hu
ComPoint ZX
www.extra.hu/compointzx
CoNnEcTiNg PeOpLe
www.extra.hu/free_gsm
Connecting People
www.extra.hu/gsmfree
Czermann János
czermann.hypolit.net
Csaba www.extra.hu/seges
Cseh Tamás
www.nexus.hu/csehtamas
Csepi www.extra.hu/csepi
Cserépkályha, kandalló
www.extra.hu/kalyha
Csevejcsatorna www.csevej.com
Csikós Árpád www.extra.hu/Delawer
Csodálatos lányok w3.swi.hu/tommy
Csókay Ákos viselt dolgai
www.extra.hu/publications
Csonkaglas extra.hu/csonkaglas
Daewoo Matiz tesztoldala www.hszk.bme.hu/~s7216sar/daewoo.html
Dági Kereskedőház Kft. Bioserv környezetvédelmi irodája
extra.hu/bioserv
Darkside MP3 mbalika.spedia.net
Darth_Maul
www.extra.hu/Darth_Maul
Diána fehérnemű
www.extra.hu/dianabt

DLSC www.extra.hu/dlsc
Dogo Argentino Hungary
dogoargentino.hypolit.net
Doki for Vets – állatorvosi nyilvántartó rendszer ww.dokisoft.com/doki/vets
Dokko világa
www.extra.hu/dokko/index.html
Dombóvári Szuperinfo
www.extra.hu/dombszupinfo
Domika www.extra.hu/domika
Download & Info Center
www.extra.hu/dic
Dragon Ball
www.extra.hu/dbz-linkek
Dragon Ball Club Hungary
dragonball-club.web-page.net
Dragon pénzkereső
w3.swi.hu/dragmoney
Dream World w3.swi.hu/dreamcast
Drozdik Péter www.extra.hu/dr-pepe
DSC Hungária Kft.
www.dschungaria.hu
Duna-melléki Egyházterület
www.extra.hu/det
Duo w3.swi.hu/bermudas
Egy kis humor, keresők + ez, az
www.extra.hu/szezol
Egy kómában lévő fiú oldala
www.extra.hu/lepold-r
Eiffel tower www.extra.hu/eiffel
Elektroszmogfilter mobiltelefonra és monitorra free.netlap.hu/edison
Ellenpont www.extra.hu/ellenpont
Első Magyar Söröskupak Oldal
www.extra.hu/beercap/hungarian1.html
Energia Klub Környezetvédelmi Egyesület www.energiaklub.hu
Eötvös József Gimnázium, Tata
www.eotvos-tata.sulinet.hu
Érdekképviselet vmtanacs.hypolit.net
Erdélyi Falusi Turizmus
www.elender.hu/~transtur
Erdélyi magyarság
erdelyimagyarsag.cjb.net
Erika www.geocities.com/maxipocak
Erotic Paradise www.extra.hu/tszax
Erotika tszax.da.ru
Északi kutyák
www.extra.hu/northdogs
Eszperantó Alapítvány www.hungary.net/esperanto/fondajo.htm
Euro Kapu Kft. kamionterminál
www.extra.hu/eurokapu
EYssen.com www.eyssen.com
Ez nem a best of www.extra.hu/saci
F1Plus
www.extra.hu/f1plus/index.htm
Fafaragás www.extra.hu/fafaragas
Falusi Turizmus Centrum
www.yourwebhome.com/ftur
Falusi Turizmus Centrum – Kozárd
www.miwo.hu/cgi-bin/ht_htl?_KM_=5&_KODH_=12881
Falusi Turizmus Centrum – online
ftur.hypolit.net
Fecó alfa.hupe.hu/~varga
Felnőttek rehabilitálása a konduktív pedagógia módszerével
w3.datanet.hu/~centsos
Ferike www.extra.hu/ferike

Fiatal melegeknek segítség
www.extra.hu/gays
Filep www.extra.hu/filep
Firo's MP3 www.extra.hu/gelfiro
Fordító (angol, német, francia, spanyol, olasz)
www.elender.hu/~konok
Forinternet új belépőknek
www.extra.hu/granit
Fórum, chat, linkek extra.hu/tuti
Fotó www.extra.hu/fotografia
Fotózás, modellalbumok
www.extra.hu/ary/home
Föld Napja Alapítvány
www.foldnapja.okotars.hu
Fülöp Ferenc www.extra.hu/fulop
G@besz gabesz.bmotel.com
Gabberflashes
www.extra.hu/gabberflashes
Gabb-lap gabb.issmart.com
Gábor Dénes Főiskola, Kecskemét
www.extra.hu/infovizsg
Galaxis útikalauz stopposoknak
w3.swi.hu/h2g2
Gallery-Sight www.gallery-sight.com
Ganz György
www.extra.hu/ganzgyorgy
Ganz Műszer Rt. www.ganzinst.hu
Gate Komm-Tech
www.nexus.hu/kommtech
Gazsy Csongor www.extra.hu/csongi
Gebysoft www.nexus.hu/gebysoft
Gemini-Security Kft.
www.extra.hu/Gemini-Kft
Gerely www.extra.hu/gerely
Geri's www.extra.hu/geri17
Gerri's www.extra.hu/mgerri
Gettó Mókusok Társasága
w3.swi.hu/gmt/index.html
Gibzo www.extra.hu/gibzo
Global-sat www.extra.hu/globalsat
Gogeta dragonballos
www.extra.hu/gogeta
Görögországi képek
www.extra.hu/joxef



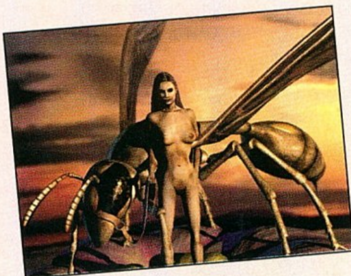
Graffiti d-sign
www.extra.hu/graffiti_d
Granát Balázs
www.extra.hu/granat16
Greff Elektronikai Szerviz és Szaküzlet
www.extra.hu/gesz
Griffiti Műhely www.extra.hu/griffiti
Gruvman bass gruvman.ini.hu
Gyémánt ruhabolt
www.extra.hu/gye/index.htm
Győrffy Zoltán gyz.cjb.net
H. N. Adventista Egyház, Nyíregyháza
www.nexus.hu/sda_nyiregyhaza
Hajdú-Bihar Megyei FM Hivatal
www.extra.hu/fvmhb
Hajók, boats, shiffe
www.extra.hu/zille

Halásztelki gazdabolt
www.nexus.hu/isten_
HaMeD hamed.ini.hu
HappyNews
www.extra.hu/happynews
Hardscore www.extra.hu/hardscore
Harvester www.nexus.hu/haloween
Herman Gyula www.extra.hu/herman
Herman Ottó Gimnázium, Miskolc
www.herman-misk.sulinet.hu
Hernádvécsei Abaúji Lakásotthonok
www.extra.hu/abalak
Hipokrat Dental Depo
www.hipokratdental.com
Hipra www.extra.hu/hipra
Hólánc Kft. www.extra.hu/holanc
Homepage www.nexus.hu/xu
Honlaptartozékok
www.extra.hu/nmik
Hotel Expo www.extra.hu/hotel.expo
Hulladéklerakók minőségbiztosítása
www.extra.hu/sza
Imex 2000 Kft.
www.deltav.hu/~imex2000
Imo www.extra.hu/IMOWEB
Index.htm
www.extra.hu/hkobak/index.htm
Infinitours www.extra.hu/infinitours
Információ a mormon egyházról
www.extra.hu/mormon
Infoschool www.infoschool.ini.hu
Ingatlankínálat a Dunántúlon
www.info-szolg.ini.hu
INKO
www.yourwebhome.com/index.html
Internetbolt www.internetbolt.com
Ír tradicionális zene irmus.bke.hu
Izlandon – útikalauz
window.to/iceland
Jafcsák Zsolt www.nexus.hu/jafcsi
JafLev Production
www.nexus.hu/jaflev
Jakabos Zoltán versei
www.extra.hu/jakabos
Janti www.nexus.hu/janti/folap.htm
JATE Hallgatói Külügyi Bizottság
www.cab.u-szeged.hu/~hkb
Játékok www.extra.hu/newworld
Johnn és Quaker Man
www.extra.hu/Johnn
Jug Órafutár (Casio, Citizen)
www.webaruhaz.hu/orafutar
Jurassic Park
www.extra.hu/Jurassic_Park
KAIN Bt. www.extra.hu/regszi
Kántor-Change Kft.
www.extra.hu/elgreco
Karácsony www.extra.hu/christmas
Karakter Stúdió – Győr
www.extra.hu/kstudio
Karmazsin Kerámia Virtuális Galéria
www.ajandek.com
Karsai Sat-Video
www.extra.hu/karsai-sat-video
Kaszáspók a hálóban
www.extra.hu/kaszas
Kaszinó kaszino.8m.com
Kaszinó tarr.8m.com/kaszino.htm
Katica – Avon extra.hu/katica68
Keress pénzt netezéssel
www.extra.hu/foradult

Kétes zenekar www.extra.hu/ketes
KFL, rádióstúdiót építőknek
www.qsl.net/ha4wv
Kgyt kgyt.par-ker.hu
Kingboy's www.extra.hu/nyeszi



KIPSZER elektromos szerelő
www.extra.hu/kipszer
Király textek www.extra.hu/internetland/textek.htm
Királybróker Rt.
www.kiralybroker.hu
KoRnfreak www.extra.hu/kornfreak
Kosza homepage (rebuilt 1999)
www.dream.hu/kosza
Kovács Attila
www.extra.hu/alittak/index.html
Költöztetés, áruszállítás – Pécs
www.extra.hu/takifu75
Kráni fejvadászklán extra.hu/kran
KrumpLee Web Team
www.cs.hu/krumplee
Kultúrmalac kulturmalac.ini.hu
KVIKLAP Környezetvédelmi Magazin
meta.mafi.hu/~kvik
Kyara, a modell www.extra.hu/kyara
Kyocera szakszerviz
www.extra.hu/kyo
Kyokushin Karate Klub, Hajdúszoboszló www.extra.hu/kai
Lada Niva Fan
www.extra.hu/ladaniva
Ladó Vendégház – Sárospatak
extra.hu/lado_vh
Lányoknak bulikról
www.extra.hu/HevesLacika
Larissa Changeling
www.extra.hu/larissa
Lattmann Tamás
www.extra.hu/lattmann
Lédeczi kerékpárjavító
www.extra.hu/ledeczi
Léderer András
www.nexus.hu/levike
Léggömb-dekoráció és léggömbök reklámnyomása
www.igm.hu/partydecor
Légifotózás
www.extra.hu/airphoto01
Lelki Lap lelkilap.katolikus.hu
Lemez@freemail.hu
extra.hu/lemez@freemail.hu
Leopold Róbert
www.extra.hu/leopold-r/index.html
LH Vonal Stúdió
www.extra.hu/lhvonal
LitoszFlóra Kft. www.cs.hu/litoszflora
Logosz www.logosz.hu
Lökött dolgok
www.extra.hu/cyberbabe
Lőrincz Edina www.edina.ini.hu
M3 Road Munkavédelmi, Tűzvédelmi Kft.
www.extra.hu/m3road
Madárpókok
www.extra.hu/bird_eating_spider
MADCAT Kkt. www.extra.hu/madcat
MADesign Bt. www.MADesign.net
Magánszállásadók w3.swi.hu/szallas
Magiszter Kft. – nyomtatványbolt
www.extra.hu/magiszter_kft
Magnificat Gyermekkar
www.extra.hu/magnificat
Magyar Életrajzi Kalauz
www.mabi.hu
Magyar Kereszténydemokrata Szövetség emil.alarmix.org/mkdsz
Magyar kosárlabdázók
www.extra.hu/kosarasok
Magyar Mérnöki Kamara – Vegyészmérnöki Tagozat
www.mmk-vt.org.hu
Magyar Víztechnika Kft.
web.interware.hu/mvt
Magyar yoyoklub
www.extra.hu/yo-yo
Marosvásárhely és New York
www.levif.net
Marvel Univerzum Adattár
www.extra.hu/adattar
MC. Hawer www.mc-hawer.ini.hu
MDF józsefvárosi szervezete
www.extra.hu/mdf8
MEMO Bt. – Ziegler ostyanagyker.
memo.hypolit.net
Mercsi www.extra.hu/mercsi
MetalianS www.nexus.hu/csabynet
Mindenről www.extra.hu/SOS
Mindörökké Sailor Moon
msm.n3.net
Minőségi fotók galériája fotos.ini.hu



MiszterX www.miszterx.com
Mit kell tudni az eszperantóról?
www.hungary.net/esperanto/magyar1.htm
Mobiltelefonok, tartozékok
www.extra.hu/indruch
Moby Dick együttes
www.extra.hu/mobydick
Mogyoródi KSK ificsapat
www.nexus.hu/mogyorod
Moha www.extra.hu/Moha
Moneyland
members.tripod.co.uk/moneyland
Moon Thumbs swi.hu/moon
MoonDog www.extra.hu/moondog
Mover lemezbolt
www.extra.hu/mover
Mr. Spock
www.extra.hu/mr_spock/index.html
MSZP, Dunakeszi
www.extra.hu/mszpdunakeszi
MultmediaHU, a programforrás
www.multimediahu.com
Művelődéstörténeti Tanszék, ELTE BTK www.btk.elte.hu/~muvelt
My Dreams 1998–1999
www.extra.hu/mydreams
Mythos – létérzések
w3.swi.hu/mythos
MZ motorkerékpárok www.extra.hu/mz_motorkerekparok/index.html
Naturista chat www.extra.hu/napsugar/chat.htm
Nem hivatalos magyar nyelvű Matchbox20 honlap
www.extra.hu/matchbox20
Nemeno www.tar.hu/nemeno
Net&Roll netandroll.hungary.nu
NetGhost www.extra.hu/net_ghost
Neticket www.extra.hu/neticket
Neue Zeitung Online
www.extra.hu/neuezeitung/info.htm
Neuro 2000 Számítástechnika
www.extra.hu/neuro2000
Nokia GSM www.extra.hu/NOKIAGSM
Nokia kommunikátor
www.extra.hu/n9110
Norinaga Akira: A legszebb virágok
www.extra.hu/norinaga
Nudista tinilányok www.fiatal.ini.hu
NVIDIA HunPAGE
www.hwhunpage.com/nvidia
Nyaralás az Isztrián magyar családnál
www.extra.hu/adamdelic
Okker Műhely
web.interware.hu/okker
Okley www.extra.hu/Okley
Ólomüvegezés
www.extra.hu/olomuveg
Orgo – pénzkereső
www.extra.hu/makemoney
Országos Állategészségügyi Intézet
tiger.oai.hu/oai
Országos Tengerimalac és Törpenyúl Klub
www.extra.hu/piglet
Orvosi szolgáltatások princz.ini.hu
OwGra Episode I
www.extra.hu/episode-i
Ökotárs Alapítvány www.okotars.hu
Örök igazságok és nyilvánvaló hazugságok
www.agria.hu/microzoftjunior
Pali www.extra.hu/mpaul
Palko Tamás www.extra.hu/chilavert
PAM www.tar.hu/pam
Papírtekercs Kft.
www.extra.hu/ptekercs
Partner- és társkereső
www.extra.hu/parti
Pataki Gergely
www.nexus.hu/patakigergely
Paule Ervin www.nexus.hu/p-ervin
PC-szerviz www.pcolor.net
Pecunia Számviteli Szolgáltató Bt.
www.extra.hu/pecunia
Pénzkeresés internetezéssel
www.extra.hu/tntmax
Pernye „Laslow” László
www.extra.hu/laslow
PlaySite www.extra.hu/psx2
PocoK-Original
www.extra.hu/pocok_2
Pokoli hely www.extra.hu/pokolihely
Polonyi Péter (sinológus)
www.openmail.hu/id/polonyi
Popovics Ádám
www.extra.hu/p_adam
Pretender www.extra.hu/madxxx
Primo Kft. www.extra.hu/primo
Prizma www.netweb.hu/prizma
ProfiseC www.profisec.hu
Profit Szoftver www.extra.hu/profit
Puff Daddy Forever
www.extra.hu/pocsid
Quart Quake Clan
www.extra.hu/quart
Racing Today – Forma-1-hírek
www.extra.hu/f1today
Ráday Galéria – árverések, kiállítások
www.extra.hu/plecso
RadSoft & Co. www.extra.hu/radimre
Rajzlap – karikatúra-hetilap
karikatura.cjb.net
Reklám- és ajándéktárgy-feliratozás
www.extra.hu/kalo_es_tarsa
Remete Kulturális és Sportegyesület
www.extra.hu/reke
Rettenetteremtő
www.extra.hu/Rettenetteremto
Révész & Révész Bt.
www.extra.hu/rer_982/index.html
Rezol's DragonBall-világa
www.extra.hu/rezol
Rezol's DragonBall World
www.extra.hu/SSJ_Rezol
Ringfoto Fotó-nagykereskedelmi Áruház www.ringfoto.hu
Robee Online w3.swi.hu/robee
Roches www.extra.hu/roches
Rogocz Zoltán
www.extra.hu/rogocz/honlap2.htm
Roller Coaster Tycoon
www.extra.hu/roller
Ronorma Univerzál Bt.
www.extra.hu/ronorma
Rozsomak Fun Club
www.extra.hu/rozsomak
Rubin Kft. www.tiszanet.hu/~rubin
Saavik Star Trek
www.extra.hu/Saavik
Sailor www.extra.hu/sailor
Sakura Aikido Dojo
www.sakura.ini.hu
Satmaster www.extra.hu/satmaster
Satöbbi Buli www.extra.hu/stb
Scythe www.scythe.ini.hu
Selfcare www.extra.hu/selfcare
Seliján Gábor w3.swi.hu/sgabe
Sex swi.hu/sycora/start
SexCentric (Playboy-képek)
w3.swi.hu/sexcentric
Sexcentric (Playboy)
www.extra.hu/sexcentric
Sexindex www.extra.hu/sexindex
Shift zenéi www.extra.hu/shift
Shiva Computer Kft. www.shiva.hu
Siam Center – tradicionális thaimasszázs
www.extra.hu/thaimassage
Siklós és Siklós-vidék lap
w3.swi.hu/siklos

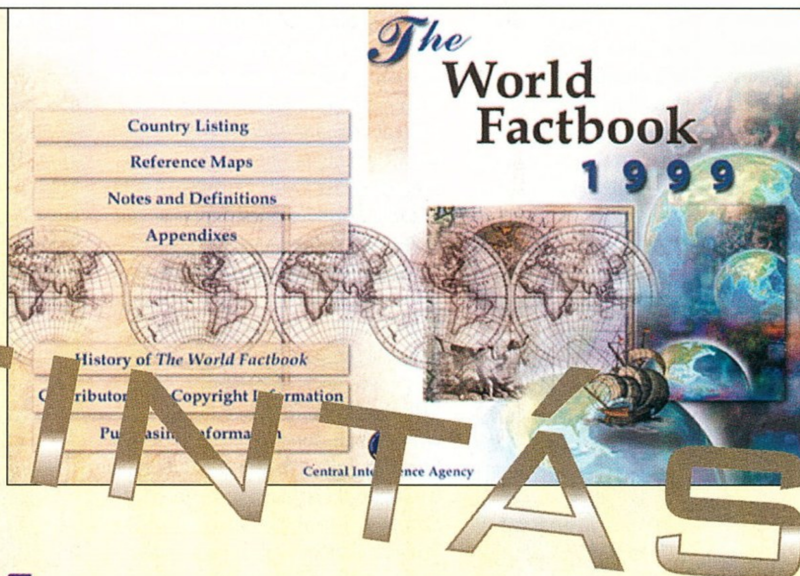
Silicium Bt. www.extra.hu/silicium
Similand similand.tripod.com
Solymosi és Társa Mérnöki Iroda www.extra.hu/soandco
Sooooomók-viccek www.extra.hu/sokvicc
SoT Klán www.tar.hu/sot
Spécioldal www.extra.hu/ravi
Sport, MP3, képeslapküldő emil.alarmix.org/kuller



Star Wars free.netlap.hu/starw
Stark Péter www.extra.hu/Stark
Start-Budatravel www.extra.hu/startbuda
Steelrat extra.hu/steelrat
Stenden Bt. www.extra.hu/richee
Studio General Audiotechnikai Kft. www.studio-general.hu/index.html
Sub Level 7 sublevel7.tsx.org/
Süger – Illegal www.extra.hu/ATB
Svero www.extra.hu/svero
Sycora www.swi.hu/sycora
Sylvia78 – photo www.extra.hu/sylvia78
SySSoFT www.extra.hu/syssoft
Szaft www.nexus.hu/ono/index.htm
Szamosi család www.extra.hu/szamosi
Szánhúzó kutyások Klubja és az ÉSZK SE www.extra.hu/szanhuzas
Szarvas város www.szarvas.hu
Szarvas-Holz Faipari Kft. www.dokisoft.com/holz
Szatmári Péter www.extra.hu/sz_peti
Szegedi Diáktanácsadó Központ www.extra.hu/infoshow
Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Közművelődési Tanszéke www.extra.hu/kozmuv
Szegedi Közművelődési Konferencia www.extra.hu/kmk
SZERO Rally www.extra.hu/szero
Szexvilla www.extra.hu/szexvilla
Szl www.nexus.hu/hambii
SZIF Kollégiumi Stúdió www.extra.hu/ktmf
Szín-Folt Galéria és Művész Klub www.rulez.hu/szinfolt
Szinfo www.extra.hu/szinfo
Szolyka Sándor www.extra.hu/LXander/index.htm
Szórakoztatás cafeconcert.hu
Szórakoztatóelektronika www.extra.hu/greetzy
Szoszo www.cs.hu/szoszo
Szőnyeg www.extra.hu/szonyeg
Szörföljön és gazdagodj chaba98.spedia.net
Szörföljön és gazdagodj free.netlap.hu/chaba98
Szu-25 www.extra.hu/frogfoot
TakeOver www.extra.hu/takeover
Társadalmi Unió www.tarsadalmi-unio.hu
Télapó Akciócsoport www.agria.hu/tacs
Telekgerendás www.telekgerendas.viharsarok.com
TelePOSTAház www.extra.hu/telePOSTAhaz
Teljes játékok teljes.ini.hu
Tér – geográfus és földrajzos újság www.extra.hu/ter
TeRRoR www.extra.hu/terror
The Homepage members.tripod.com/similand
The puzzle www.rulez.hu/thepuzzle
ThimblE Team – Pink Floyd www.extra.hu/thimble
Time Of Chaos www.extra.hu/toc
Tokai Bandy András www.extra.hu/spacewar
Tomee www.extra.hu/Tomee_
Tommys Art Gallery w3.swi.hu/tommy/art/gallery.html



TomSite www.extra.hu/corcaroli
Toyota Celica Club www.nexus.hu/celiclub
Török Ignác Gimnázium 6. a. osztálya www.extra.hu/tig-6a
Tőzsdeelemzések www.somlo.net
Tőzsdei adatbázis www.extra.hu/Broker2/index.htm
Travel System International tanácsadó-cég www.extra.hu/travelsystem
Trumpet www.extra.hu/TrumpetWeb
Tudományos kételyek www.extra.hu/szkepszis
Túlélő kalandtúra www.extra.hu/kalandtura
Tyupi w3.swi.hu/tyupi
Ugod SE www.extra.hu/ugod
Unicornis Software www.extra.hu/unicornis_sw
USAgi Sailormoon www.extra.hu/usa/index.html
Vadszőlő Szálló, Bakonybél www.extra.hu/bakonybel
Varga Gábor www.tar.hu/piedone
Vibro Blade www.extra.hu/vibroblade
Viccek Jani83tól jani83.ini.hu
Virtuális szexképek www.extra.hu/vskbest
Visual 2001 Kft. – számítástechnika www.extra.hu/visual
Visual Basic-fejlesztők oldala – magyar www.dokisoft.com/visualbasic
Vulkántúra www.inext.hu/~magpali
Wágner és Vatta Társulat www.wagneresvatta.ini.hu
Wanille extra.hu/wanille
Watchers www.extra.hu/watchers
Webújság – céghonlaptár www.webujsag.com
WeSzil www.extra.hu/weszil
Who's that girl? tszax.ini.hu
Whyskys www.extra.hu/whyskys
Wildpix – durva képek www.extra.hu/wildpix
Windows 9x www.hszk.bme.hu/~jb123/pub/util/win95tip.htm
Wow.ini.hu – több mint linklelőhely! www.extra.hu/wow.hu
XXX dig.to/moon
Xxxbence képek www.extra.hu/xxxbence
Yoto www.extra.hu/Yoto
Zalaegerszeg www.zalaegerszeg.hu
Zalakaros zalakaros.ini.hu
Zen-do karate www.extra.hu/zendo
Zeneház www.zenehaz.com
Zeropoint Group www.extra.hu/zeropoint
Zoli linkjei web.interware.hu/gzoli
Zug www.extra.hu/zug
Zsolti www.extra.hu/zsolt72
Zsolty Forma–1 extra.hu/Zsolty



KATTINTÁS

Kik azok a vexillológusok?

Láng Attila / Lang_Attila@e73.kibernet.hu

Azt hiszem, a zászlókat mindenki szereti. Már kicsi korunkban mondogatjuk: „piros, fehér, zöld, ez a magyar föld", mindenki tud francia, német, olasz zászlót rajzolni. Sportközvetítésekből, az iskolai atlaszokban is megtalálható zászlógyűjteményekből ismerjük olyan távoli, eldugott országok lobogóit is, amelyekről máskülönben édeskeveset tudunk.

Zászlótudományban jártas emberektől, akik minden suliban tucatszám akadnak, meg lehet tudni, körülbelül hányféle zászló díszeleg világszerte. Minden országnak van egy. Az országok száma mostanában sokat változott, de mindig kétszáz körül van, hát annyi.

Ehhez képest ha benézel a Flags of the World honlapjára, s ott rövid nézelődés után is több száz zászlót találsz, meglepetés fog érni. Még nagyobb lesz a meglepetés, ha azt teszed, amit én, lelkes kis naiv tettem: megpróbáltam letölteni a honlapot, gondolván, hogy mindig jól jöhet, ha gyorsan elő tudom keríteni Arkansas lobogóját, az ember sose tudhatja, mire lesz jó. Fogtam hát egy webgrabber programot, és ráeresztettem a **fotw.digibel.be** címre. Néhány weben töltött estém ráment a töltögetésre, de aztán le kellett törölnöm... Annyi fájl volt, hogy egyetlen tömörítő se boldogult már vele.

A FOTW a vexillológusok, vagyis a zászlók tudományával foglalkozó tudósok honlapja, ahol mindent meg lehet tudni a csillagokról, félholdakról, sávokról, kantonokról és a zászlók összes tarkabarka alkotóeleméről. Itt megvan az országokon kívül töméntelen tagállam, tartomány, város zászlaja, az országok történelmi lobogói, ma már nem létező országok zászlai. Politikai mozgalmak, amerikai indián törzsek, reprezentatív célokra használt zászlóváltozatok – elnöki, miniszterelnöki –, katonai zászlók... Minden, aminek zászlaja van, itt megtalálható. Ami nem, az is előbb-utóbb bekerül, mert a honlap ijesztő sebességgel bővül. Egyszer megpróbáltam feliratkozni a levelezési listájukra, de egyetlen nap vagy hatvan új zászló érkezett GIF formátumban.

Ide kell fordulni tehát, ha honlapunk díszítésére vagy valamilyen rendezvényre például az Európai Unió lobogójából kell egy példány – nagyon szépen megrajzolva –, egyúttal megtudhatjuk azt is, miért van rajta csak tizenkét csillag, pedig tizenöt tagja van.

A honlapot webmestereknek is érdemes tanulmányozni: a szervezettség, az áttekinthetőség ritka példája. A hatalmas anyag minden részlete mindenhonnan elérhető. És még szép is.

A Flags of the World egyik „viszonteladója" a Pater Noster weblap, amely hívők és hitetlenek érdeklődésére egyaránt számíthat. Története ott kezdődött, ahol Jézus a miatyánkot tanította híveinek. Ma kolostor áll e helyen, falain száztizenegy tábla a miatyánk szövegével – mind más-más nyelven. A honlapon is megtalálható a cseréptáblák fényképe, de a nyelvek lényegesen többen vannak. Ezertíz darab.



Kapcsolódó linkek:

fotw.digibel.be – Flags of the World
www.flags.av.org – The Official FOTW Mailing List
www.christusrex.org/www1/pater – Pater Noster
www.sil.org/ethnologue – Ethnologue
www.odci.gov/cia/publications/factbook/index.html – The CIA World Factbook 1999
www.promo.net/pg – Gutenberg Project

A magamfajta nyelvmániákus számára ez igazi kincsesbánya. Nem sok helyen olvashat az ember navahó vagy jakut nyelven. A honlap szép, bár nem ér a FOTW nyomába se.

Az egyes nyelveknél zászlók jelzik, hol beszélik őket – ezeket a FOTW szolgáltatja. A nyelvek neve alá van húzva, amiről a webező nyomban tudja, hogy ott számíthat valamire.

A valami az Ethnologue. Ez a SIL, a Summer Institute of Linguistics kiadványa, s a világ nyelveivel foglalkozik. 6703, mielőtt megkérdezed, ennyi nyelvet beszélnek a világon a legújabb kutatások szerint. Innen lehet megtudni például, hogy az emberiség negyvenöt százaléka a tíz legnagyobb

nyelvet beszéli. Vagy hogy a josz nyelvet háromezer-négyszázan beszélik Burmában.

A honlap egyszerű, dísztelen külseje töméntelen információt takar.

Ha visszabaktatsz a Pater Nosterre, érdemes az országnevekre is vetni egy pillantást, sőt kattintást. Innen vezet az út a CIA World Factbook oldalára. A kiadvány a Gutenbergben is megtalálható gyorsan letölthető szöveges formában, de itt sokkal szebb, és több minden van benne. Egyetlen öltönyös ügynököt se láttam sötét szemüvegben, de megvannak az országok térképei, amint igazi atlaszhoz illik.

És mutatja a zászlókat is...

Szándékosan mondom így, összekeverve az egyszerű, szolid kivitelezésű – és reklámtalan – honlap szépen rendbe rakott tartalmát. Ez a honlap egy országról szól. (Hogy a szó pontos-e, országnak tekinthető-e Csecsenföld, most nem lényeges.) Egy népről és a területről, ahol él, szokásairól, történelméről, jelenkori életéről és problémáiról. Nem arról szól, hogy segítség, ölnek minket, noha szólhatna arról is (akár jogos a csecsenek harca, akár nem). A honlapot nem terroristák készítették (akár jogos az

A VILÁGRA



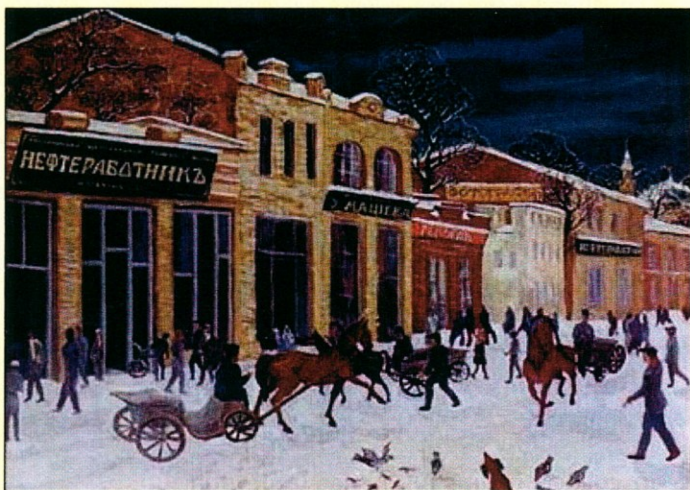
Csecsenföld

Nézem a tájképeket. Hegyek, hegyek, hegyek. Kő és föld. Tavak. Fölöttük levegő. Egytől egyig élettelen elemek, semmit se tudnak emberekről és országokról. Két órája sincs, hogy a híradó bemondta, az orosz hadsereg be fogja venni Groznijt.

Mindmáig nem foglaltam, és most sem foglalok állást a csecsen háborúval kapcsolatban. Nem tudom, miért harcolnak a csecsenek, így azt sem, miért harcolnak az oroszok. Nem is érdekel. A háború mindenhogyan háború, akármiért is zajlik, rossz.

Háború közben is jutott ideje néhány csecsennek a Csecsen Köztársaság honlapjának elkészítésére.

Látható itt a csecsenek nemzeti jelképe, a farkas – csecsenül borz –, régi kőtornyok, külföldi cikkek különböző témákban, a néhány éve kiadott pénzük, művészek alkotásai, térképek, fényképalbum, levelek *Clintonnak,* csecsen táncosok, *Jelcin*-gúnyrajzok, természeti képek, Csecsenföld történelme, az iszlám diákszövetség, politikusok, művészek és közemberek fényképei, hírek...



orosz kormány minősítése, akár nem). A honlapot hazaszerető emberek készítették, akik aligha harcolhatnak a tűzvonalban, különben nem érnének rá webet szerkeszteni. A hírrovat legutóbbi híre november másodikán kelt, több mint egy hónapos, de valószínűleg ma is folyamatosan dolgoznak rajta – a frissebb híreket a Kavkaz-Centr lapja közli.

Ilyen lehetne Magyarország vagy a világ bármely országának, megyéjének, városának lapja. Van rajta mindenből egy kicsi, ami az ottaniakat jellemzi, kapcsolatban van velük. Háborúznak, tehát abból is van rajta. De nem arról szól.

A fegyverek most is dörögnek Csecsenföldön. Előbb-utóbb elhallgatnak, az életben maradottak eltemetik halottaikat. A hegyek továbbra se fognak tudomást venni az egészről.

Számukra nincs jelentősége.

Kapcsolódó linkek:

www.amina.com – Csecsen Köztársaság
www.kavkaz.org – Hírek a Kaukázusból oroszul

Fogyatékossági kiállítás

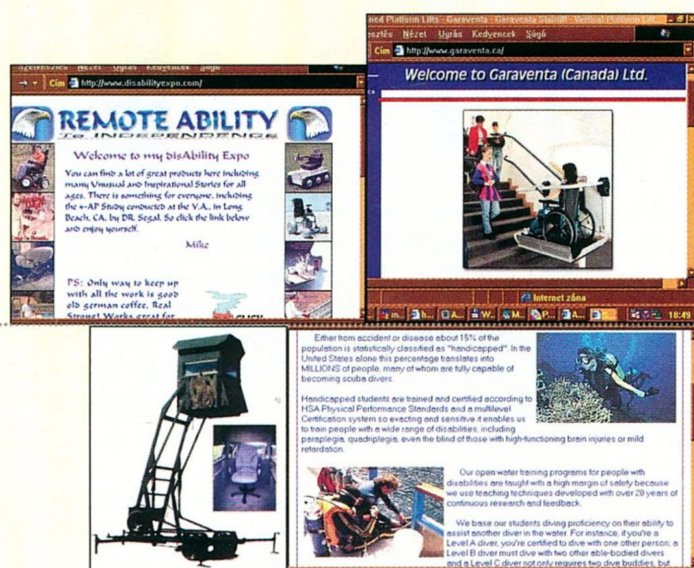
Így lehetne lefordítani a www.disabilityexpo.com domainnevét, ha ennek lenne valami értelme. Mivel azonban nincs neki, inkább nem kísérletezek a fordítással.

A **honlap** egyik érdekes fejezete a Unique Products címet viseli. Itt fényképekkel bőségesen illusztrált bemutatót kapunk a legkülönbözőbb segédeszközökről, amelyekkel a mozgássérültek élete segíthető. Van itt többféle motoros kisautó, lépcsőjáró lift, köhögésszabályozó készülék, hitelkártya-méretű szívmonitor, magasles, speciálisan beállítható

kocsiülés... Ehhez azért magyarázat tartozik. A magasles (HuntMaster) tényleg az, aminek a nevéből látszik, vadászoknak, vadakat fényképezgetőknek való rejtett megfigyelőhely. A magyar vadász kimegy a vadonba, fölmászik a magaslesre, és rókát lő vagy fényképez. Az amerikai mozgássérült vadász összecsukható összkomfortos magaslest visz magával a kocsi után kötve, aztán csak felállítja, mászni nem kell, a magasles fölemelkedik vele, és lehet lesni a grizzlyt.

A cikkek szuperek. Link van a gyártó cégek honlapjaira, közlik az ingyenes telefonszámot, a postacímet, mindent. Egyvalamit nem közölnek, nemcsak a kiállítás honlapján, a cégeknél se nagyon találtam. Igen, pontosan azt, amire gondolsz. Annak az amerikai mozgássérültnek ugyanis, akinek az a legfőbb gondja, hogy összkomfortos magaslest vegyen magának, nem számít az ár.

A magyar olvasó, akinek viszont meglehetősen számít, inkább átmegy a Medical News rovatba, hátha megtalálták már betegségére a gyógymódot. Csalatkozni fog. Ittjártamkor három hír szerepelt csupán: pacemaker a Parkinson-kórosoknak (huszonötezer dollár a beültetés, lehetőleg legyen nálunk amerikai tébékártya...); új rehabilitációs központ nyílt Kaliforniában; és egy tudósítás a RAND-ról, a gyors drogleszoktatásról. (Utóbbi hétezer dollár, és egyelőre nem támogatja az amerikai társadalombiztosítás.)



Kapcsolódó linkek:
www.disabilityexpo.com – Ability to Independence

A semminél több, de nem az igazi. Lássuk az Unusual Stories rovatot.

Hát itt aztán van mit olvasni. Megcsodálhatjuk *Allen Topel* történetét, aki tolókocsijával gyakran röpköd az arizonai Mobile fölött, ha szép az idő. Nincs ugyan tízmillió éves botanikus a kosarában, de szárnya van a tolókocsinak. Vagy *Dana Bullockét,* aki az első négyvégtag-bénulásos volt, aki jogosítványt kapott, s egy hatalmas kamiont vezet. *Steve* bungeekötélen ugrik, *Rob* hegyet mászik, *Chad* búvárkodik és vízisíel... S egytől egyig fogyatékosok, akiknek a társadalom elvárásai szerint otthon kellene ülniük és nem csinálni semmit.

A két linkrovat felér ezzel. Ami csak található angol nyelven fogyatékosokról, minden itt van. Méghozzá szépen, nemcsak linkek sorakoznak egymás után, kis ismertetőkkel is ellátta őket *Mike,* a honlap készítője.

Csinos kis honlap, s könnyen meglehet, hogy valaki éppen itt találja meg azt a hírt, ami gyógyulását elősegíti vagy életét könnyíti meg. Láttam már ilyet. De az egy másik honlap és egy másik történet.

Térképek

MINDEN MENNYISÉGBEN

Szeretitek a térképeket? Én mindig bolondultam értük. Az ember órák hosszat tud gondolatban bolyongani távoli szigetek közt, idegen városok utcáin. Felér egy világ körüli úttal. (Ha arra gondolok, ami Mézgáékkal történt, amikor Hufnágel Pisti meghívta őket Ausztráliába – hát veszélytelenebb is.)

Térképből az igazi gyűjtőnek sose elég. Arra azért mégsem vállalkoztam, hogy a neten található térképek teljes kínálatát felvonultassam, elég nagy feladat volna csak végignézni is. Beérem most két hellyel.

Egyik kedvencem, ahonnan fáradságot nem kímélve leszedtem az egész világatlaszt, az Encarta Online. Nagyon praktikus, mert egy-egy kicsi GIF-képen megvan minden ország, földrész összes fontosabb helye, s ami ritka tulajdonsága a számítógépes térképeknek: háromdimenziós. Annak idején, amikor az elektronikus térképeket a PC Globe különböző verziói képviselték, nemigen voltunk elkényeztetve a domborzat terén. Vagy hegy- és vízrajzot látott az ember, vagy városokat, a kettőt együtt semmiképp. Mennyivel jobb volt a nyomtatott atlaszok korában, szomorkodtunk, akkor minden egy képen volt, nem különböző menük váltogatásával jelentek meg egyazon terület különböző szempontok szerinti képei.



No, az Encarta már modernebb irányzatot képvisel. A domborzat is látszik, szépen megrajzolva, és feltünteti a városokat, államhatárokat. Kifejezetten praktikus, ha az ember például hall egy helyről, ahol történt valami, és tudni szeretné, hol van az. (Azért az Encarta nemcsak a világatlasz miatt érdekes, de ha mindenről akarnék beszélni, ami rajta van, az egész lap megtelne... hisz ez talán a legnagyobb enciklopédia az egész neten. A CD-s változatnál is nagyobb, azt hiszem. Órákat el lehet tölteni ezen az egy honlapon a cikkek olvasgatásával.)

A másik hely, amit nemrég találtam, kevésbé híres. Úgy hívják, PCL, Perry-Castañeda Library. A Texasi Egyetem szerverén gyűjtötték össze töméntelen térképet. Vannak aktuális fontosságú térképek – Csecsenföld, Koszovó, Kelet-Timor –, földrész-, ország- és várostérképek, egyedül az Egyesült Államokról hétszáznál több térkép van az egyik oldalon.

A honlap érdekessége, hogy valóban gyűjtemény, különböző helyekről összeszedett példányokat tartalmaz. Az Encartában minden térképet ugyanazok rajzoltak, egyforma a kinézetük, még a méretük is. Itt mind más; Új-Zéland 1832-es térképe kifejezetten snassz a keresztes háborúk korabeli Európát ábrázoló, 1905-ben rajzolt térkép mellett.

Az ám, a történelmi térképek nagyon érdekesek. Némelyik csuda nagy, akad, amelyik egyetlen fájlban megüti a másfél megát, de ha rá tudod szánni a letöltési időt és a tárhelyet, ne habozz, megéri.

Mármint ha Te is olyan térképbolond vagy, mint jómagam. A többiek már rég a következő cikket olvassák...

Kapcsolódó linkek:
encarta.msn.com – Encarta Online
www.lib.utexas.edu/Libs/PCL/Map_collection/Map_collection.html – PCL Map Collection

ÁLLATI

Tigris és ember – két nagy ragadozó

(The Tiger Infomation Center)

www.5tigers.org



Amilyen édesnek találunk egy plüsstigrist, annyira kellemetlenül érintene minket a személyes találkozás egy igazival. Sokan viszont pont arra vágynak, hogy egy izgalmas orvvadászat végén legyőzzék a vadat. Akik pedig ezekre az emberekre vadásznak, azok az állatvédők.

A fenti oldalon mindent megtudhatunk ezekről a gyönyörű állatokról – mármint a tigrisekről –, amelyeknek öt különböző változata van (például a bengáli és az indonéz). Közös vonásuk, hogy mind Ázsiában élnek – vagy az állatkertben. Megtudhatjuk, hogyan élnek, milyen a viselkedésük, mit esznek, hogyan vadásznak. A szebbnél szebb fotók megtekintése mellett még meg is hallgathatjuk őket, sőt a minnesotai állatkertben elhelyezett webkamera segítségével élőben is megfigyelhetjük.

Legtöbbjük sárgásbarna-fekete csíkos, fehér részekkel. Néhány helyen azonban előfordulnak különleges, tiszta fehér vagy fekete színű példányok is. A bengáli tigrisek egy fajtája fehér alapon hordja a barnás csíkokat, de vannak csíkok nélküli, teljesen fehér tigrisek is. (Csak nehogy sarki nyúlnak nézzünk egyet!) Ugyanígy előfordulnak fekete alapon csíkos, sötét tigrisek is, de nagyon ritkák. Beszámolók szerint teljesen fekete tigrist is láttak már, de erre nincs semmilyen bizonyíték.

A tigrisek egy csoportja – ami még számunkra igen érdekes lehet – emberevő tigris. Létükért kicsit mi is felelősek vagyunk, mert a nagy népességnövekedés miatt Ázsiában egyre gyakrabban kerül a tigrisek élettere az emberekével átfedésbe. Noha nem gyakoriak a támadások emberek ellen, azért előfordulnak. Állítólag, ha egyszer már megízlelték az emberhúst, nem is tudnak róla leszokni, tovább támadják az embert. Ritkaságuk ellenére van egy hely Indiában, ahol nagyszámban fordulnak elő az



emberevő tigrisek, és miattuk az áldozatok is. Arrafelé nem is lakik senki, csak néhány vakmerő halász merészkedik arra a vidékre. Ők sok éven át úgy védekeztek, hogy fejükön hátul egy emberi arcot ábrázoló maszkot viseltek, mivel a tigrisek mindig hátulról támadnak. Azonban úgy tűnik, mára a tigrisek rájöttek erre a trükkre is.

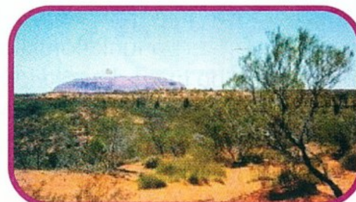


BŐRÖND

Uluru, avagy Ayer's Rock

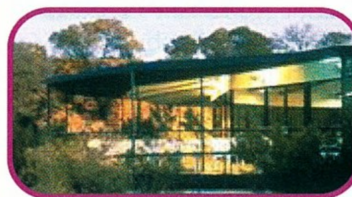
(The spirit of Uluru)

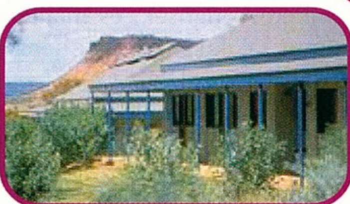
www.geocities.com/Athens/Oracle/2451/uluru



Ausztráliában, e majdnem kontinensnyi országban, a nyugati sivatag szívében található a Föld legnagyobb monolitja, az Uluru, avagy az Ayer's Rock. A hatalmas szikla a Kata Tjutja nemzeti park területén fekszik az itt élő őslakosok, az ananguk élőhelyén. Vonzerejét nemcsak méretének köszönheti, hanem annak a színpompás látványnak is, amit a napszaktól, megvilágítástól függő színárnyalata nyújt.

Az Uluru és környéke szent, amit a helyiek igen komolyan vesznek. Egyes helyeken tilos a fényképezés, van, ahová pedig csak a beavatottak mehetnek be. Ezek megsértését még a hatóságok is szigorúan kezelik. Az ananguk számára ez a Biblia, történelmük egyidős a kővel, minden egyes barlang, vését, vájat egy-egy emléket idéz fel számukra. Több évezreden keresztül imádták az emberek ezt a helyet az új élet hozójaként és a titkok őrzőjeként. Noha a turisták nagy része az Ayer's Rock megmászásáért érkezik, az őslakosok pont erről szeretnék lebeszélni az odalátogatókat. Számukra olyan ez, mintha mi bemennénk egy templomba, és felkapaszkodnánk az oltárra. Sokkal fontosabb ennél a hely spirituális jelentősége. „...Figyelni mindenre. Figyelni mindenre, és megérteni mindent...” – ahogy azt a belépőjegyekre írt szöveg is sugallja. Az Ayer's Rockról sok legenda kering, azonban részletesen egyik



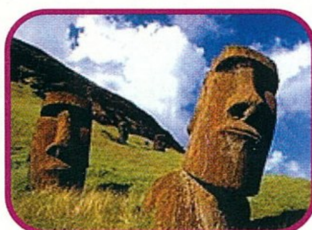


sem ismert a külvilág számára, a teljes történeteket csak az arra érdemesek tudhatják meg.

Még ha nem is csodálhatjuk meg az ausztrál sivatagot a monolit tetején állva (persze ha hallgatunk az őslakosokra), azért körbejárni még lehet. E séták célja, hogy a szent kő megsértése nélkül próbáljuk átérezni és megérteni a hely szellemiségét.

Húsvét-szigetek

www.sids.com/mysteries/easterisland/eastertour.htm



A Húsvét-szigetek, eredeti nevén Rapa Nui, a világ egyik legelszigeteltebb lakott szigetcsoportja. A Chile déli részétől körülbelül 3800 km-re fekvő földdarabkákat gyakran a legnagyobb szabadtéri múzeumként is emlegetik. Hogy miért? Valószínűleg mindenki látott már olyan fotókat, amelyeken hatalmas emberfejszobrok állnak egy mindig zöld mező közepén. Nos, az említett kőfaragványok itt találhatók. Hogy mik ezek a gigantikus szobrok, avagy „moai"-k, mi volt a funkciójuk, mi módon tudták felállítani őket, és később miért döntöttek le néhányat közülük, az a sziget történelmét övező legérdekesebb, ugyanakkor legvitatottabb rejtélyek egyike.

Rapa Nui lakossága több millió évig csupán tengeri madarakból és szitakötőkből állt, mígnem kikötött itt néhány bátrabb polinéz hajós, hogy furcsa, ellipszis alapú házakat építsen. E különös forma keletkezésének oka egyszerű: a bevándorlók leleményesen a csónakjaik lefelé fordításával oldották meg lakhelyük kialakítását. Ezeknek az építményeknek azonban kevés hírmondójuk maradt, ugyanis a később jövő misszionáriusok anyagukat kerítésként hasznosították. Valójában a misszionáriusok még a lakosság nagy részét elhurcoló perui rabszolga-kereskedőknél is nagyobb kárt okoztak: ők ugyanis megsemmisítették az őslakosok faszobrait, vallásos ereklyéit és – ami a legfájóbb a tudósoknak – a rongorongo táblák majdnem mindegyikét, pedig ezek szolgáltak volna alapul Rapa Nui elfelejtett nyelvének megfejtéséhez. A fennmaradt pár tábla sajnos nem elég ehhez a feladathoz, ám annál inkább fájdítja a kutatók szívét.



Az ok, hogy miért kezdtek gigantikus szobraik készítésébe az itt élő emberek, egyelőre tisztázatlan, csak az biztos, hogy alapanyaguk a Rano Raaku puha vulkanikus kőzetéből származik. Készítésükről annyit tudunk, hogy úgy faragták a sziklákba az arcokat, hogy közben szép folyamatosan elváljanak a felszíntől, a végén pedig már csak saját „tőkesúlyuk" tartsa fenn. Ezt követte az igazán nehéz munka, a szállítás. Ennek módjáról több teória is létezik, az „idegenek" közreműködésétől kezdve a racionálisabbakig. Ez utóbbiak szerint a mozgatáshoz fadarabokat görgőként hasznosítva juttatták el – akár 14 mérföldes távolságra is – a szobrokat. Számítógépes szimuláció segítségével kiszámolták, hogy a faragóhelyről egy távolabbi pontra 5 nap alatt kb. 70 ember igénybevételével lehetett vízszintesen mozgatva elvinni a moaikat. Néhányan úgy gondolják, hogy a fejeket állva továbbították, miközben kötelekkel tartották az egyensúlyt. Ez megmagyarázná a legendabeli „sétáló szobrok" kifejezést is, mivel nagy távolságból nézve a fejek a rönkökön ugrálva, kicsit fel-le mozogva haladtak előre, mintha lábuk lenne. A szobrok célállomásai az „ahu"-k voltak, amik nem mások, mint nagy kőplatformok. Egy ahu több tömbből állt, amelyek egymáshoz való illesztése olyan precizitást igényelt, amelyre ebben az időszakban csak az inka birodalomban voltak képesek a mesterek. (Ezért is létezik egy olyan elmélet, miszerint nem Polinéziából, hanem Peruból érkeztek a sziget első lakói.)



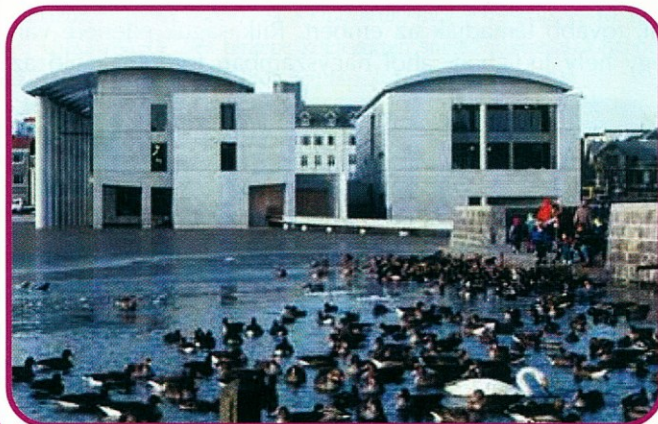
A moai kultúra sokáig virágzott, a legnagyobb szobor megfaragásáért kijáró címért szüntelenül versenyeztek, azonban egy nap hirtelen minden rosszra fordult... Hogy mi is történt, azt megtaláljuk ezen az egyszerű, de tetszetős honlapon a sok-sok információ mellett, többek közt *Thor Heyerdahl* elméleteivel egyetemben.

Európ@ fővárosai

Reykjavík

www.rvk.is
www.reykjavik2000.is

Valószínűleg „.is"-sel végződik a webcím, ha Izland vagy fővárosa, Reykjavík webkikötőjében járunk. Bár nyelvtanilag nem túl helyes, azért mégis úgy fordíthatnánk a www.reykjavik.is címet angolról magyarra, hogy „Reykjavík van". A szójáték kissé erőltetett, de a fogalom





élő: most, a 2000. év küszöbén ez a település talán egy olyan utat képvisel Európában, amelyet mindannyiunknak követni kellene. Kevés jobb példáját találhatnánk a kultúra és a természet szoros egymás mellett élésére, összefonódására, mint ebben a városban, amely egyszerre dacol az elemekkel, használja fel azokat, és ad otthont több mint százezer embernek, akik mára megtanultak harmóniában élni a négy elem – víz, tűz, föld és levegő – fenyegető erejével.

Reykjavík Izland déli részén helyezkedik el, de még így is a legészakabbra fekvő nagyváros. Neve annyit tesz, mint „a füst öble”, melyet a mélyből feltörő forró vizű forrásokból – ma a fűtőrendszer alapjai – felszálló gőzpamacsokról kapott. Bár a világ csak az 1986-os USA–Szovjetunió béketárgyalások idején figyelt fel rá, történelme egészen a IX. századik nyúlik vissza. Ekkor viking telepesek érkeztek a szigetre *Ingólfur Arnarson* vezetésével. A város története innentől viszonylag nyugodtnak nevezhető, hiszen szélsőséges klimatikus viszonyai miatt soha senkinek nem fájt rá a foga, és bár két kontinens „tűzvonalában” helyezkedett el, csupán kultúráját formálták európai és amerikai eszmék, nem pedig határait.

A mai Reykjavík területén több mint 50 múzeumot találunk, ezzel gyakorlatilag itt a legnagyobb az egy főre eső múzeumok száma egész Európában. Hasonlóképpen kontinensünk legrégebbi parlamentje, az Althing is itt helyezkedik el. A város része a „2000 kultúrvárosai” programnak, és egyben büszke tulajdonosa a „legtisztább város” címnek.



EMBERI

Híres magyarok, magyar hírességek

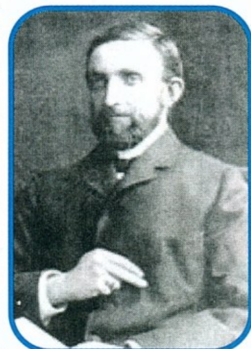
www.hungary.org/~hipcat/famous.htm

„Már itt vannak köztünk... és magyaroknak hívják őket” – így válaszolt a Nobel-díjas *Enrico Fermi* arra a kérdésre, hogy szerinte léteznek-e földön kívüliek. Ha Fermi állítása kissé túlzás is, azért megtisztelő, ha egy nemzet fiait egy ilyen neves tudós is csodabogaraknak tartja. Valóban, bárki elkezdhet kutatni a memóriájában, előbb-utóbb eszébe jut egy-két világhírű magyar, kezdve mondjuk a Nobel-díjasokkal. Elsőként mindenkinek *Szent-Györgyi Albert* vagy *Gábor Dénes* ugrik be, akiről már az iskolában is tanultunk. Most azonban nézzük a többieket, akik ugyan nem részesültek ilyen nemzetközi elismerésben, de azért saját területükön nagyságnak számítanak, és ami még fontosabb, magyarok.

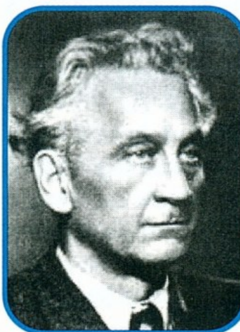




Teller Ede, Eötvös Loránd, Uri Geller, Puskás Öcsi, Szeles Mónika, George Cukor, Tony Curtis, Liszt Ferenc és Soros György neve (remélhetőleg most már *Egerszegi Krisztináé* is) mindennek ismerősen cseng, még a világ távolabbi részein is. Róluk köztudott, hogy hazánk fiai. Ami azonban minket is meglephet, az a következő néhány személy. Ki tudta, hogy *Andy Grove*-nak, az Intel elnökének – akit a Times magazin az év emberévé választott – eredeti neve Gróf András, és budapesti? *Martina Hingisről* sokan tudják, hogy a legfiatalabb világelső volt a tenisz történelmében, azt viszont már kevesebben, hogy az első teniszütőjét édesapjától kapta, egy bizonyos *Hingis Károlytól.* Aki még nem hökkent meg eléggé, annak kedvéért álljon itt még pár név a listából: *Drew Barrymore* és *Goldie Hawn* színésznő, *Paul Newman* színész, *Calvin Klein* a divatvilágból, *Harry Houdini,* minden idők legnagyobb mágusa és *Alanis Morrisette* énekesnő. A felsorolás korántsem teljes, mindenképp érdemes végigböngészni az oldalt, hogy menynyi nagy nevet adtak a magyarok a világnak.



Sajnos a büszkeség ízét kissé megkeseríti az a tudat, hogy hírességeink már mint más ország állampolgárai szereztek maguknak hírnevet. Remélhetőleg az itthoni lehetőségek is előbb-utóbb olyan szintre emelkednek, hogy a tehetségek magyar színben hozzák majd meg hazánknak a dicsőséget.



Legenda vagy valóság?
(Legends)

www.legends.dm.net

Olyan legendás személyek nyomába eredhetünk a fenti honlapon, mint *Artúr király* és a kerek asztal lovagjai, *Robin Hood, D'Artagnan* vagy a különböző kalózok, tündérek, hercegek. A kérdés az, hogy honnan erednek ezek a történetek, van-e valami valóságalapjuk, mióta és honnan ismerjük őket.



Valószínűleg nem meglepő, hogy a Robin Hood-mesének utánanézve azt találjuk: a sztori alapjául szolgáló személy nemcsak hogy nem volt nemes, de még véletlenül sem mászkált a sherwoodi erdőben. Akit érdekel az igazság e mitikus személy kilétét illetően, annak jó hír, hogy rengeteg „kutatási eredményt" találhat róla az interneten. Sőt! Akár a *Shakespeare*-drámák hőseinek múltjáról is olvashatunk a rengeteg fellelhető tanulmányban.

Nézzük a kalózokat! Vajon tényleg az volt a mániájuk, hogy lakatlan – vagy éppen kannibálok által lakott – szigeteken kincses ládákat ássanak el, és aztán egymást kaszabolva próbálják kiásni elveszett ládikákat? Nos, biztosan csak annyit tudhatunk, hogy a kalózok léteztek, raboltak, és voltak kincseik. De hogy elásták volna? Nem tűnik túl értelmes húzásnak, hiszen egyszer úgyis haza kell cipelni a sok gyémántot, akkor meg minek pazarolni az üzemanyagot? Ami történetesen csak a jó szél volt a vitorlába, de akkor is...

Kicsi nekünk ez a ház...

(6 billion human beings)

www.popexpo.net

Ijesztő belegondolni, hogy míg a mára már felnőttnek számító fiatalok azt tanulhatták az iskolában, hogy a világ népessége ötmilliárd fő, a néhány évvel ifjabbaknak már 6 milliárdos népességről számolnak be a tankönyvek. A különbség mindössze pár év a két adat megjelenése között: akkor honnét lett ez az új egymilliárd ember? Az emberiség növekedése pedig egyre nagyobb ütemben folytatódik...

A 6 milliárdot – mint azt a témának szentelt oldalról megtudhatjuk – 1999. október 12-én értük el. Minden egyes másodpercben öt új ember születik, és „csak" kettő hal meg, tehát populációnk „nettó" növekedése másodpercenként 3 fő. Ha ezt az adatot alapul véve jóslatokba bocsátkozunk, akkor azt kell mondanunk, hogy 40 éven belül megduplázódik lakosságunk, 120 év múlva pedig 48 milliárdan leszünk. Márpedig az is valószínű, hogy a növekedés üteme még inkább gyorsulni fog, ha jobbak lesznek az életfeltételek, leküzdjük a halálos kórokat, és így tovább. Meglepő módon éppen azok a népcsoportok szaporodnak nagyobb ütemben, amelyeket jobban sújtanak a negatív tényezők – betegségek, szegénység, nélkülözés, természeti katasztrófák –, gondoljunk csak Afrikára. Nem ártana nekünk, európaiaknak is „felkötnünk a gatyánkat", nehogy pár száz év múlva elenyésző kisebbségként végezzük, vagy a dinoszauruszok sorsára jussunk.



Szerencsénkre vagy éppen szerencsétlenségünkre a környezet nem nagyon bírja majd kiszolgálni ezt a tömeget, így aztán nem szaporodhatunk a végtelenségig. Elkerülhetjük-e, hogy tönkretegyük a természetet, vagy itt az idő, hogy letelepedjünk más bolygókon, például a Marson? Ilyen és hasonló kérdésekre keresi és próbálja megadni a választ az oldal. Vajon mind hatalmas városokban fogunk-e lakni? Nem fogyunk-e ki a készletekből? Mi lesz, ha a kedvező életkörülmények miatt elöregedik a népesség, és túl sok lesz az idős ember? Vajon az AIDS lecsökkenti-e a létszámot, vagy éppen hogy több lesz az éhező?

Sajnos a válaszok nem túl szívderítők. Ha így haladunk, egyre nagyobb lesz a szakadék a jóléti társadalmak és a fejlődő országok között. Éppen Afrikában, ahol a legnagyobb a népesség növekedése, ott a legtöbb ember, aki szegénységben él, éhezik, beteg. Az ilyen népek megsegítése mindannyiunk érdeke és feladata – a Popexpo oldala erre is felhívja a figyelmünket.

Online angol szlengszótár

(The Online Slang Dictionary)

www.umr.edu/~wrader/slang.html

The Online Slang Dictionary
A COLLABORATIVE PROJECT

Nap mint nap keletkeznek új szlengkifejezések, mostanában gyakran az internetnek köszönhetően. Mivel ezek csak évek múltán kerülhetnének bele egy szlengszótár legújabb kiadásába, ezért a legegyszerűbb, ha mindjárt a neten keressük meg őket. Egy ilyen online szlengszótár vár ránk a fenti címen 774 új kifejezés magyarázatával. Sok ismert szót találunk itt, közöttük jó néhány obszcén kifejezést is. Mindenesetre az internet nyelve az angol, és ha sokat kommunikálunk e nyelven másokkal, akkor nem árt átnézni ezeket a szavakat, vagy megjelölni az oldalt a kínos félreértések miatt, melyeket egy-egy ilyen szó használata okozhat.

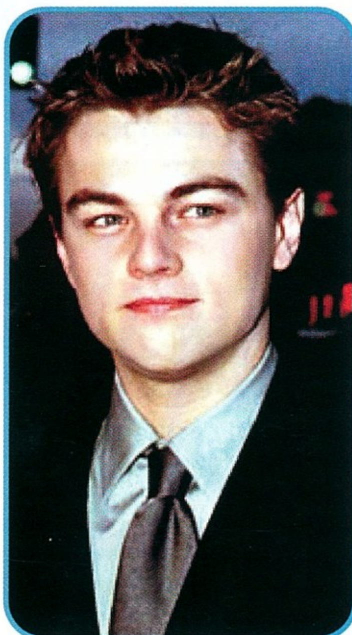
A szószedet egyébként egy profi szótárra hasonlít: tartalmazza a szükséges információkat, a szófajokat, és ha ismert, akkor a kifejezések eredetét is. Érdekes például, hogy a sajt (cheese) jelenthet egy csinos férfit is, a koporsószög (coffin nail) pedig a cigaretta szinonimája. Van, ahol többféle leírást is találunk, de a szótár legfőbb pozitívuma frissessége.

A szókincset mi magunk is bővíthetjük általunk ismert, új szlengkifejezésekkel, magyarázatokkal. Csupán arra hívja fel figyelmünket az oldal gazdája, hogy kíméljük meg a drogozással kapcsolatos szavak tömegétől, mivel ennek a témának külön oldalakat lehetne szentelni. Sőt van is egy ilyen témájú szótár, az Online Dictionary of Street Drug Slang, vagyis az utca drogszlengszótára az alábbi címen: www.drugs.indiana.edu/slang/home.html.

HAPSINÉZŐ

Leo

mrshowbiz.go.com/people/leonardodicaprio/content/bio.html



Az ifjú *Leonardo DiCaprio* nevét a családi legendák szerint úgy kapta, hogy amikor állapotos mamája az Uffizi képtárban *Leonardo Da Vinci* egy képében gyönyörködött, a pocakban lapuló bébi vadul rugdalni kezdett. „Ez az!" – kiáltott fel a mama lelkesen, gondolván, leendő csemetéje a híres olasz mesterrel rokonlélek. Mi más is lehetne a neve, mint a festőzsenié? Hátha hasonlóan tehetséges is lesz… A névválasztás be is jött. Mire megszületett a kis Leo, szülei már elváltak, de azóta is jóban vannak. A mama új férje és a papa új felesége együtt egyengette Leo életútját. Bár egy zökkenő mégiscsak volt tízéves korában: egy ügynöknek sem a külseje, sem a neve nem tetszett. Arra biztatta a kisfiút, hogy változtassa nevét Lenny Williamsre. Leo megsértődött, és hátat fordított a filmezésnek. Ez szerencsére viszonylag rövid ideig tartott. Több tévésorozat és film után, a Rómeó és Júlia modern feldolgozásától már egyértelműen sztárnak számított, a Titanicban pedig olvatag lányok milliói aléltak jobbra-balra tőle.



És akit eddig még nem hódított meg Leonardo kék szeme, annak is el kell ismernie, hogy a sztár határozottan szimpatikus egyéniség. Mint ismeretes, *Robert Redford* a feltörekvő ifjú tehetségek és a nem kommersz filmeket készítők érdekében hozta létre a Sundance Intézetet és a Sundance Filmfesztivált, hogy lehetőséget teremtsen azoknak is, akik a szokványos, kasszasiker-centrikus stílustól eltérő alkotásokkal jelentkeznek. Leót hasonló gondolatok és szándékok vezették, amikor november 9-én bejelentette a Leonardo DiCaprio Nemzetközi Online Rövidfilmfesztivál megrendezését. „Ahhoz, hogy valaki megmutathassa tehetségét, hihetetlen szerencse kell. Nem elég zseninek lenni, szükség van a megfelelő alkalmakra is, hogy ez kiderüljön. Biztos vagyok benne, hogy rengeteg tehetség vész el, hiszen az áttörés esélye alig több a nullánál. Ez a kezdeményezés arra szolgál, hogy minél többen tudják megmutatni magukat, tehetségüket, alkotásaikat…"

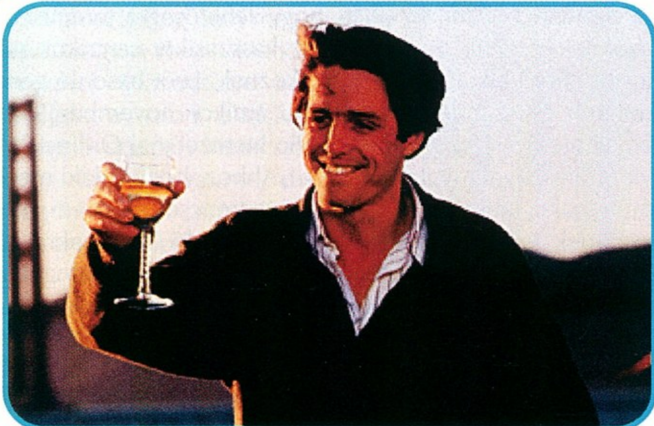
Hugh, az ártatlan

www.geocities.com/Hollywood/9900/index.html
etonline.com/html/Interviews/6844.html



Hugh Grant charme-ja nem a ma divatos izomkötegeken alapul. Igazából nem is nagyon lehet rájönni, hogy min. Gyerekes, ártatlan arc, szőrtelen, gyermeteg test, kissé nyúlra emlékeztető karakter. Egy egészen kicsit nagyobb fogak, és Hugó menthetetlenül ronda lenne. De nem az. Sőt. Van benne valami. Főleg, amikor a hülyét játssza, és ezt gyakran megteszi, elég élethűen. Nem csak a Négy esküvő, egy temetésben vagy a Sztárom a páromban, de néha az életben is. Például amikor a nyílt színen veszi igénybe egy lestrapált kurtizán szolgáltatásait, és letartóztattatja magát. Egyébként nagy hódolója a bornak és a női nemnek. Szép barátnője, *Elizabeth Hurley* ezt szerencsére jól tűri. Bár amikor Hugót lekapcsolták a prostituálttal, és mindenki azzal nyaggatta a színésznőt, hogy mit szól hozzá, egy időre szakítottak. De ez csak átmeneti üzemzavarnak bizonyult.

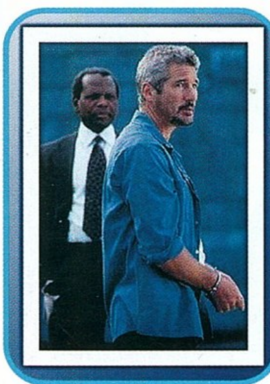
„Apa akarok lenni!" – jelentette ki nemrégiben H. G. „Az a baj, hogy Angliában nincs hangulatom a dolog kivitelezéséhez… Bezzeg ha Párizsban vagy Olaszországban vagyok, egyből érzem, hogy van valami a levegőben… Azonnal beindul a libidóm!"



A hírek szerint az ötletért – mármint a bébivállalásért – Liz is lelkesedik. Persze akármilyen kisfiús mosolya is van Hugh-nak, idestova a negyvenedik életévébe lép. Ideje hát, hogy erőt vegyenek rajta az apai érzelmek. Bár eddigi viselkedése alapján meglehet, hogy most majd lépten-nyomon minden alkalmas anyajelölttel megpróbálkozik. De ez már az ő baja...

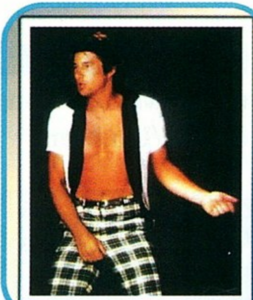
A szexis Richard

www76.pair.com/marilynn/gere1.htm



Eddig is sejtettük, amire a People magazin csak az idén jött rá: hogy *Richard Gere* a legszexisebb pasi a világon. (Na jó, azért vannak még mások is.) Biztosan sokan egyetértenek a döntéssel: elég arra gondolni, hogyan nézett Gere a Micsoda nő!-ben *Julia Robertsre* vagy a Dermesztő szenvedélyekben *Kim Basingerre...* A Tiszteletbeli konzulban, a Tiszt és úriemberben már egyértelműen észrevették – egyrészt tehetségét, másrészt vonzó külsejét. Szerintem igazából akkoriban – a nyolcvanas évek első felében – sokkal jobban nézett ki, mint most, ami nem csoda, tekintve, hogy mostanság bizony már ötvenéves. Azért persze még nem panaszkodhat. Bár a csodaszép *Cindy Crawford* faképnél hagyta az őszülő álomférfit, és inkább mástól szült gyereket, Gere-ért ma is számos, vagy inkább számtalan, női szív dobog. A People magazin lelkiismeretesen tanulmányozta Richard Gere vonzerejét, mielőtt a megtisztelő címet neki adományozta volna. A sztár karrierjét elindító Amerikai dzsigolótól kezdve a legújabb, Oltári nő című filmig minden „dokumentum" Richard mellett szólt. A nyolcvanas években ugyan sok filmszerepet kapott, de igazi világsztár csak az évezred utolsó évtizedében lett. A nyolcvanas évek másért fontosak a számára: metodista vallását ekkor hagyta el a buddhizmus tanaiért. Rendszeresen utazott Ázsiába, és igyekezett a kínai kormánnyal szemben minden erejével támogatni a tibetieket. Jótékonysági akciókban is rendszeresen részt vesz, de minden hiába, egy sztár nem kerülheti el végzetét: az állandóan pletykaéhes rajongói szemek árgus tekintetét. Így elég egy idétlen eset egy elegáns étteremben (polaris.net/~merlin/celeb_frames/rgere.html), és máris felkerül az internetre a leégés „ez elmegy Tibetben, de nálunk nem!" megjegyzéssel megtoldva. Szerencsére ettől még Richard Gere nem veszti el vonzerejét. És aki esetleg túl öregnek találja a legszexisebb férfi címére, annak emlékeztetőül: *Harrison Fordot* 56 évesen jutalmazták ugyanezzel a kitüntetéssel.



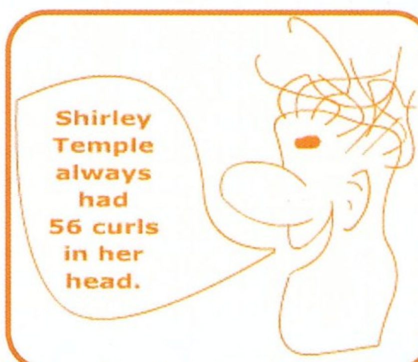


HIÚSÁG VÁSÁRA

Hajunk titkai

(Unravel the secrets of the hair)

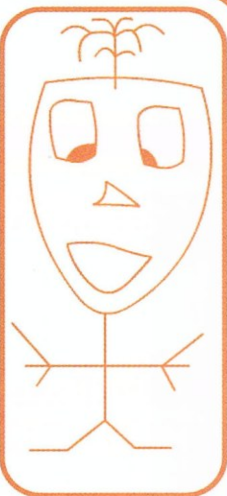
library.advanced.org/26829/index.shtm



A sok sampon- és hajfestékreklámban szebbnél szebb hajrengeteget láthatunk, szinte tudományos aspektusból vizsgálhatjuk, amint a pro-vitaminok kisimítják a szálkás felszínű hajszálakat, ahogy a gyökerektől valami fényes csoda végigszalad a hajvégekig, és nyomában tökéletes hajszálak lobognak a műszélben. Vajon tényleg ez az igazság, azaz így „működik" a hajunk? Ideje, hogy többet megtudjunk róla.

Nézzük először a tényeket! Érdekes, hogy átlagosan a szőkéknek van a legtöbb, a vörösöknek pedig a legkevesebb hajszáluk. Ha hajról beszélünk, egyúttal beszélhetünk az emberi szőrzetről általában, hiszen a lábszőrzet sincs másból, mint amit a fejünkön hordunk. Szerencsére szőrzetünk nagy része (25%-a) a hajunkat képezi. Meglepő, hogy a nők haja sokkal lassabban nő, mint a férfiaké. A sok lenőtt hajú, fekete hajtövű, szőkére festett nőt elnézve szinte hihetetlen, hogy a férfiaknak még ennél is gyorsabban nő a hajuk. Egyébként egy egészséges hajszál kb. 100 grammot – vagyis egy tábla csokoládét – bír megtartani. Azt is jó tudni, hogy a közhiedelemmel ellentét-

ben a hajvágás semmilyen hatással nincs hajunk növekedésére, legalábbis nem gyorsítja azt.



A haj szempontjából hat embertípust különböztethetünk meg. A vörös leginkább a kelta típusra jellemző, gondoljunk például a vikingekre. Rögtön érdekességeket is találhatunk a vörösek megítéléséről: régen – a Bibliában is – gyakran hozták őket összefüggésbe az ördöggel, így az sem meglepő, hogy Júdásnak is vörös hajat tulajdonítottak. Manapság viszont a vörös haj inkább a függetlenséget és a fiatalságot jelképezi. Ugyanígy nincs értelme és alapja azoknak a sztereotípiáknak, amelyek szerint a szőkék buták.

Egy másik linkre kattintva megismerhetjük a hajviseleteket, egészen az ókori egyiptomitól napjainkig. Képeket, ritka, furcsa frizurákat és hajápolási tanácsokat is találhatunk ugyanitt.

Moulin Rouge

www.geocities.com/SoHo/9399/moulin.html
www.sandiegomuseum.org/lautrec/MoulinRouge.html



A Moulin Rouge (azaz Vörös Malom) neve hallatán párductestű táncosnők jutnak eszünkbe, csillogó színpadon, tollakkal a fejdíszükön, ragyogó strasszokkal, flitterekkel díszített, semmit sem takaró, rafinált dresszekben. E szinte pucér, majd két méter magas, vékony lányok elődei – korántsem ilyen pucér, ilyen magas és ilyen vékony hölgyek – 1889. október 5-én léptek fel először a Montmartre-on megnyílt mulatóban. Rendkívül elegáns volt a belső tér: földig érő tükrök borították a falakat, amelyek százszorosan verték vissza a gázlámpák ragyogó fényét. Tánc- és kabaréelőadások zajlottak, a hatalmas táncparketten bálok idején rophatták a mulatni vágyók, a szeparékban pedig mindenki azt csinált, és azzal, amit és akivel akart. Eközben persze rendelhetett pezsgőt, süteményt, szivart, vagy amit óhajtott. Teljes elegancia, teljes diszkréció. Szerdán és szombaton álarcosbálon rúghatott ki a hámból az úri közönség. És itt indult világhódító útjára a botrányos tánc, a kánkán. A minden hagyománnyal szakító „romlott ugrabugrálás" hatalmas sikert aratott, és minden tiltás ellenére egyre népszerűbb lett. Mint egy 1898-as újságcikk leírta, a kánkánt járó ifjú hölgyeknek nemcsak az izmai, de az erkölcsei is „rugalmasak" voltak. A kis szemérmetlenek képesek voltak lábukat a magasba dobálva minden alsóneműjüket közszemlére tenni. Már persze, amikor épen volt rajtuk. Legalábbis vannak arra utaló nyomok, hogy néha ilyesmit „elfelejtettek" fölvenni. A hajdani rendőrök, azaz erkölcsrendészek ugyanis kötelesek voltak rendszeresen ellenőrizni, van-e alsónemű a kánkántáncosnőkön. Érdekes foglalatosság lehetett.

Minderről bővebben olvasható a fenti címeken.

Az ezredvég szépe

www.playboy.com/live/pmoy/index.html



Az évezred végén mindennek különlegesnek kell lennie. A szépség témakörében is kiemelkedő dolgok készülnek: nemrég bemutatták a világ legdrágább melltartóját (részletes leírása: etonline.com/html/NewsItems/25480.html), amely platinából és gyémántból készült, ami jól hangzik, de hogy kényelmes lenne... A Playboy is megtalálta a maga ezredvégi szépségét. Ki másra is hasonlítana jellegében, mint a század szexbombájára, *Marilyn Monroe*-ra? A hölgy neve *Heather Kozar* (többekben felmerül a gyanú, hogy ez akár Kozár Eszter is lehetne...). A tavalyi évben Miss Január volt, majd a playmate-választáson őt tették meg „az év játszótársának". Valószínűleg sokan szívesen játszanának vele – mondjuk egy sakkpartit. A választással mindenesetre csak egyetérteni lehet. Az első fotón Heather úgy emelkedik ki a fodrozódó selymek közül, mint Vénusz a tenger habjaiból. Máshol valóban Marilyn Monroe-ra utalnak a beállítások. Az ifjú szépség megosztja velünk élete történetét és gondolatait a világ különböző dolgairól. Megtudható, hogy ifjú nyuszitársainál jobban kedveli az egykori, ötvenes, hatvanas évekbeli Playboy-sztárokat, mivel kedvesek vele, és biztatják. (Mi mást is tehetnének a nyuszinagymamák?) Heather egyébként kortársaival is barátságos, mindig megosztja velük speciális nyuszitapasztalatait. (Érdekes lenne néhányat hallani...) A szexi szőkeségről készült képek és az interjú mellett megnézhetjük videoklipjét is.

LÉLEK

Buddhista tanmesék pletykák helyett
(Zen stories to tell your neighbours)

www.rider.edu/users/suler/zenstory/zenstory.html



Miért is ne mesélhetnénk a folyosón állva ízes pletykák helyett taoista vagy zen történeteket a szomszédasszonynak? Ne lepődjenek meg a javaslaton, hiszen aki ellátogat erre a lapra, az biztosan megjegyez majd néhányat az itt olvasható vidám és bölcs történetek közül, és szívesen továbbadja őket barátainak. Jellemző a keleti mesékre, hogy többségük rövid, frappáns, nem kell megvárnunk a hetedik sárkány hetedik fejének levágását a poénhoz, mégis nagyon mély, igaz bölcsességet adnak át a hallgatóságnak. Szórakoztató, kedves történetek ezek, segítenek a mindennapokban, de az élet nagy kérdéseire is megadják néha a választ. Ha a címek alapján kiválasztunk egyet a történetek közül, azt elolvasva a végén egy még tanulságosabb részhez jutunk: megismerhetjük az emberek reakcióit, azt, hogy kiben milyen gondolatokat ébresztett a történet. Igen érdekes változatokat találunk: sokan sokféleképpen értelmezik a meséket, de valahogyan mindannyian bölcs dolgokra jutnak. Természetesen mi magunk is elküldhetjük véleményünket – így talán nekünk is sikerül új gondolatokat ébresztenünk másokban.

Gyógyír szerelmi bánatra
(When Love Hurts)

home.vicnet.net.au/~girlsown

when love hurts

Sokunkkal előfordulhat, hogy egy nagy szerelmi bánat után nincs kihez fordulnunk segítségért, tanácsért – ebben segíthet ez az oldal. Sőt egy sokkal fontosabb és személyesebb kérdéssel is behatóan foglalkozik: azzal, hogy menynyit engedhetünk meg másoknak, meddig tart az önbecsülésünk, és honnét kezdődik az erőszak. Megtudhatjuk, hogy mi az, ami nem normális, amit nem kell tolerálni egy kapcsolatban, milyen jelek mutatnak arra, hogy valami nincs rendben.

Például gyakori eset, hogy az egyik fél olyasmit követel a másiktól, ami annak rosszul esik, és mindezt azzal az ürüggyel, hogy „ha igazán szeretsz, megteszed..." Ilyen és hasonló példákról olvashatunk, valamint sokkal komolyabb, súlyosabb esetekről, erőszakoskodásokról. Itt már a törvény szabályozásait is megismerhetjük, és érdemes átolvasni azt a részt, ahol megtudhatjuk, mi számít nemi erőszaknak. Sokan szenvednek attól, hogy egy kapcsolaton, házasságon belül erőszakoskodnak velük, és nem tudnak, nem mernek ez ellen fellépni. Nekik is érdemes elolvasni az itt leírtakat.

A rossz kapcsolat figyelmeztető jeleire egy kvíz hívhatja fel a figyelmünket. Ha túl sok mezőt ikszelünk be az ott felsorolt bántalmak közül, bizony érdemes elgondolkodni a szakításon, aminek mikéntjéről szintén szó esik. Ha kedvesünk mások előtt sérteget minket, ha nem merünk neki ellentmondani, ha az esti ágyba bújástól kiráz minket a hideg, akkor biztos, hogy valami baj van. Számtalan tipikus problémára próbál megoldást találni a site. Gyakran esik meg például, hogy azért maradunk valakivel, mert ugyanott dolgozunk, azt reméljük, hogy majd valamiért megváltozik, és így tovább. Ilyen problémák esetén jól jön a tapasztaltabbak támogatása.



Nemcsak a sértegető, lenéző barátunktól, barátnőnktől való elszakadásban segíthet az oldal, de egyúttal megtanít visszaszerezni önbizalmunkat is. A jó tanácsok alapján erősebbek lehetünk, és így talán – egy kicsit több önbecsüléssel – társunk irántunk tanúsított tiszteletét is kiérdemelhetjük.

TECHNOLÓGIA

Kibervilág

(IJAO – International Journal of Artificial Organs)

www.wichtig-publisher.com/ijao.htm

 **Wichtig Editore**

Gibson kultuszteremtő Neurománc című könyvében, amely a szintén hatalmas sikert arató Mátrix című filmet is ihlette, néhányan talán emlékeznek még a nyikorgó, orosz gyártmányú műkezű csaposra. Még alig pár éve is fantazmagóriának tűnt az ötlet, miszerint emberi szerveket elektronikus berendezésekkel lehetne helyettesíteni – és lám, a televízió egy nemrég bemutatott riportfilmjében már láthattuk, amint egy üzletember nemcsak hogy használta robotkezét, de repülőt is vezetett, sört is mért vele. Hihetetlen? Az ember óhatatlanul is megborzong a gondolattól... Nézzük hát, mi hír a világhálón a kibernetikus szervekről!

Bár egyes szervátültetések ma már majdhogynem rutinműtétnek számítanak, a donorok időben történő megtalálása igen nagy gondot jelent, hiszen többnyire sokkal többen várnak például egy új vesére, szívre, mint ahányan olyan balesetet szenvednek, amely után szerveiket transzplantálni tudnák. Emiatt is tűnik jó megoldásnak újabbnál újabb mesterséges szervek kifejlesztése. Japán kutatók 2005-re tervezik egy olyan szív megalkotását, amely külső tápvezetékek nélkül 3-5 évig tudja helyettesíteni a szívet. (A tápellátás fontos kérdés, hiszen gondoljunk csak bele, mekkora energiamennyiség kell több liter vér folyamatos keringetéséhez!)

Érdekes dolog, de 1998 ősze óta már mesterséges hangszálakat is gyártanak. Ezt különösképpen azok a betegek veszik igénybe, akik rák miatt vesztették el eredeti szervüket.

A mesterséges belső szervek elkészítésekor különösképpen nagy gondot jelent, hogy ezeknek gyakorlatilag nem szabad meghibásodniuk, hiszen ez akár a páciens életébe is kerülhet. A „külső" inplant, mint például egy műláb, már nem ennyire életfontosságú, mégis gyakran megoldhatatlannak tűnő problémák elé állítja a tervezőket. Példának okáért a fenti szervnél meg kell oldani az emberihez hasonló kinézetet és a tisztíthatóságot, mindezt kombinálva a megfelelő terhelhetőséggel. Ezen „apróságok" után (vagy inkább előtt) olyan mozgatórendszert kell készíteni, amely minél természetesebben tudja végezni az emberi mozgásokat, s mindezt úgy, hogy közben erőt is ki kell fejtenie. A mozgást vezérelni és összehangolni éppen olyan fontos, mint azt megoldani, hogy az agy által küldött ingerületek valahogy eljussanak a végtagot irányító berendezésbe. Ha mindezekkel megvagyunk, akkor jöhet a visszacsatolás, vagyis az, hogy a művégtag érzéseket is közvetítsen viselője felé. Az egész olyan összetett feladat, hogy nem csoda, ha csak mostanra sikerült egyáltalán a közelébe kerülni a probléma megoldásának. A címben megadott újság immár több mint egy éve foglalkozik ezzel a témával, amely valószínűleg a XXI. század egyik reflektorfénybe kerülő kérdése lesz.



GIF-zászlók

(3D Animated Flags)

www.3dflags.com

Aprónak tűnő, de annál fontosabb problémát old meg a fenti oldal. Aki már készített többnyelvű honlapot, annak biztosan eszébe jutott a gondolat, hogy a szokásos „In English" jellegű szöveges linkek helyett valami frappánsabb dologgal, egy ikonnal oldja meg más nyelvek indexoldalainak elérését. Mi is képviselhetne jobban egy országot, mint egy zászló vagy egy címer? Az utóbbi megjelenítése nehézkesnek bizonyul, hiszen a minták a legtöbb esetben bonyolultak, kicsiben nem igazán élvezhetők, ráadásul sokkal kevesebben ismerik, mint a zászlókat. Így aztán marad a nemzeti lobogó, de ezzel is meggyűlhet a bajunk. A „merev" zászló ugyanis unalmas, hiszen egy zászlónak alapeleme a lengedezés. Jobb ötletünk nem lévén nekiállhatunk animált zászlós GIF-eket keresni a neten. Előbb-utóbb össze is futhatunk néhánnyal, mondjuk az egyik oldalon egy némettel, egy másikon egy angollal, amik persze legtöbbször nem egyforma méretűek, vagy nem átlátszó a hátterük, és így nem rakhatók bárhová.

Ennyi nehézség után lássuk végre a megoldást! A 3D-s lobogók otthonában csodaszépen lengő zászlókat találunk a világ majd 100 országából, plusz külön az USA államaiból. A GIF-ek 3 méretben és a 3 leggyakrabban használt háttérszínnel (fekete, fehér, átlátszó) is rendelkezésünkre állnak. A teljesség kedvéért kis magyarázatot kapunk a zászlóról, valamit arról, hogy az adott ország hol található. Az oldal készítői egyébként vállalják egyedi zászlós animált GIF-ek készítését is (pl. egy hullámzó céglogo egész jól mutat), ennek ára azonban nekünk talán kissé borsos: 50 dollár.



TERMÉSZET

Gömbvillám

www.eskimo.com/~billb/tesla/ballgtn.html

A gömbvillám jelenségét már a XVIII. században regisztrálták, bár sokáig kételkedtek létezésében. Mivel a szemtanúk egytől egyig egyszerű emberek voltak, és nem tudósok, ezért beszámolóikat nem tartották szavahihetőnek. Mégis kellett valami magyarázatot adni arra, ha a fél falu látott egy nagy, fényes valamit, hát kitaláltak egy egyszerű, ám korántsem meggyőző tudományos indoklást. Az egyik szerint a gömbvillám koronáját alkotó fényesség csak optikai csalódás, és a hirtelen felvillanás okozza a villám észlelésekor. Az elmélet hamar megdőlt, amikor egy tudományos konferencián az egyik megbecsült fizikus bejelentette, hogy ő maga is látott gömbvillámot.

Mára már biztosak lehetünk benne, hogy ez a jelenség valóban létezik, hiszen a szemtanúk részletes leírásain kívül számos fénykép is készült egy-egy „gömbvillámtámadást" követően. Iszonyatos rombolást végez ez az energiabomba, ami nem is csoda, hiszen hőmérséklete megközelíti a 3000 °C-ot! Színei rendkívül változatosak, leggyakrabban narancssárgát, zöldet és vöröset regisztrálnak, ám a szemtanúk leírásai szerint méretük, fényességük mozgás közben már nem változik.

Az oldal legelőnyösebb tulajdonsága, hogy széles társadalmi réteghez szól. Mindenki megtalálhatja rajta azt a linket, amely őt érdekli, legyen az tudományos leírás vagy könnyed, szórakoztató történet. A kísérletező kedvűeknek pedig ajánljuk a www.hszk.bme.hu/~s8507pir/kiserlet.html weboldal megtekintését is, ahol egy „gyakorlati megvalósítással" találkozhatnak az odalátogatók.



VETÍTŐVÁSZON

A hegylakó
(Highlander – The Official Site)

www.highlander-official.com

„Connor MacLeod vagyok a MacLeod klánból, és nem tudok meghalni..." – hangzott el *Christopher Lambert* szájá-



ból a klasszikus mondat az azóta már kultuszfilmmé vált Hegylakó című alkotásban. Az 1986-os mű az akkoriban még szokatlan, roppant eredeti kameraváltásoknak, az egyedi alapötletnek és a Queen együttes által írt kiváló zenének köszönhetően méltán hódította meg a mozilátogatók szívét.

A történet szerint a főhős, MacLeod a XVI. század elején, a skót felföldön látja meg a napvilágot. Férfivá serdülve egy szép napon klánja tagjaival együtt csatába indul, ahol aztán végzetes sebet kap. A család már lemond róla, de másnap reggelre sebei csodálatos módon begyógyulnak, és úgy járkel, mintha a csatamező közelében sem lett volna. A vallásos skótok azonban ahelyett, hogy örülnének a halálból viszszatért fivérüknek, az ördög cimborájának tartják, és elűzik a faluból... Innentől a film egyszerre játszódik a jelenben és a múltban: visszaemlékezések sorozatán keresztül ismerjük meg a hegylakó életének fontosabb momentumait, majd fény derül arra, hogy nem ő az egyedüli halhatatlan. Sorstársai szintén kiválasztottak, de szerencsétlenségükre a jövendölés szerint csupán egy maradhat életben közülük. Így aztán egymás meggyilkolásával (szigorúan karddal!) küzdenek életükért, míg végül el nem jön a nagy nap, amikor az utolsó két halhatatlan megvívja egymással a végső csatát.

Öt évvel később az alkotók elkészítették a sorozat második részét, amelyben az időközben megöregedett Connor szembekerül szülőbolygójáról érkezett ellenfeleivel, akiket legyőzve megfiatalodik, majd megmenti a Földet. A banális, sokak szerint erőltetettre sikeredett történetet pár évre rá, 1992-ben követte a számítógéptrükkökkel is megspékelt, még rosszabb harmadik epizód, amelyben MacLeodnak minden eddiginél keményebb ellenfele akad egy varázsló személyében.

A Highlander-őrület azonban nem merült ki ennyiben. 1991-ben a mozivásznak után a Hegylakó minisorozat formájában bevette a tv-képernyőt is. Ez több folytatást is megért, amelyek közül néhányat az itthoni tévéadók is vetítettek. Azonban még nincs vége: akár hiszik, akár nem, tavaly októberben – több hónapi hezitálás után – elkezdődtek a World Without End munkacímű negyedik rész felvételei, amelynek ezúttal Christopher Lamberten kívül a tv-sorozat Duncan MacLeodját alakító *Adrian Paul* is főszereplője lesz.

A hivatalos – és mellesleg nagyon színvonalas – Hegylakó-site sok-sok információval szolgál a filmekről, a sorozatokról, a szereplőkről, amit a legenda rajongói minden bonnyal nagy örömmel fogadnak – csak győzzék végigolvasni.



AHOL ÉRDEMES ÁLLOMÁSOZNI

Járt már Ön az első magyar internetes könyvesboltban? Ha nem, akkor csak billentyűzze be a böngészőprogramba a www.swsbooks.hu címet, s máris ott teremhet a már csaknem négy éve működő virtuális áruházban, ahol a könyvek, CD-ROM-ok és szakfolyóiratok mellett immár közel négyezer VHS- és DVD-film várja az érdeklődőket.

A **főoldalon,** az említett büszke cím alatt kiderül a házigazda kiléte is: a boltot és az oldalt a Linux-disztribúcióról, illetve az angol nyelvű szakkönyvforgalmazásról ismert Software Station üzemelteti. A cég 1992 óta foglalkozik szoftverekkel és informatikai szakirodalommal, öt éve különböző Linux-termékekkel, ősz óta pedig mint a Red Hat Linux hivatalos magyarországi disztribútora.

A Store Vizard rendszerű áruházban könnyű eligazodni és vásárolni. Először kiválasztjuk, hogy mi érdekel bennünket (szakkönyv, CD-ROM, film vagy magazin), majd megtekinthetjük az adott kategória kínálatát. Végignézni a teljes felsorolást persze időigényes, mert több ezer könyvből, filmből és programból választhatunk, de erre nincs is szükség, mert jól felépített keresőrendszer könnyíti meg a dolgunkat. Ha megtaláltuk azt, ami közelebbről is érdekel bennünket, a címére kattintva részletes információkat találhatunk a keresett árucikkről, legtöbbször képen is megtekinthetjük a könyv vagy CD borítóját, a videokazetta tokját.



MILYEN FILMEK KÖZÜL VÁLASZTHATUNK?

Minden szinten szinte minden – leginkább ezzel a valamikori Corvin-szlogennel jellemezhetnénk a videokínálatot, s ez az elcsent jelmondat azért is találó, mert időben visszarepít bennünket abba a korszakba, amikor a Keménykalap és krumpliorr vagy a Bob herceg készült a Magyar Televízióban. Igen, nem tévedés, a lista az ebben az időszakban készült, szinte teljes televideós választékkal kezdődik – mi a weblap tanulmányozása során rögtön le is csaptunk az immár klasszikusnak mondható, *Szinetár Miklós* által rendezett Az ember tragédiájára –, s folytatódik a ma már szintén klasszikusnak számító külföldi filmekkel – naná, hogy az Esőember is megvan DVD-n –, de természetesen a legfrissebb műsorosvideó-kínálatot is megtalálhatjuk a listában.

Vásárolni többféleképpen is lehet. Aki jobban szereti a hagyományos módszert, a cég „valóságos" üzletébe is bemehet megvenni azt, amire szüksége van, de megrendelheti a kívánt árut postai utánvéttel, fizethet előre, utólag, készpénzben vagy akár átutalással. A postai szállítás idejét segít kiszámítani kétféle ikon: ha az „áru raktáron van" jelzést találjuk a kiválasztott könyv vagy program mellett, akkor két-három nap múlva már a birtokunkban lehet, amit vettünk, ha egy repülőgépet mutat a kis ikon, akkor a cikk éppen szállítás alatt van, s rövid idő múlva tudja postázni számunkra az üzlet.

Mint azt *Erdős Pétertől,* a Software Station vezetőjétől megtudtuk, mindennap összesítik és postázzák az aznapi megrendeléseket, amelyeket előzőleg e-mailben visszaigazolnak a vásárlóknak. Ami az oldal, illetve az üzlet látogatottságát illeti, nem ritka, hogy naponta több mint kétszázan meglátogatják az áruházat, és ebből körülbelül 10 százalék vásárol is.

SoftWare Station
Software-ek és szakkönyvek profiknak

www.swsbooks.hu

CYBERTEÓRIÁK



Elméletek és elemzések az internetről

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az erővonalak, hogy majdnem világosan lássunk a változások három nagy problématengelye, az üzlet, a politika és a kultúra alapdilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legérdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

A SZÜKSÉGLET SZÜLTE HÁZASSÁG GYÜMÖLCSEI

(DOUGLAS SCHULER: ÚJ KÖZÖSSÉGI HÁLÓZATOK)

Molnár Szilárd – Z. Karvalics László

Egy kényelmes viktoriánus villa nappalijában kinyíló óriási vetítővászon és egy hangképző masina segítségével a családfő és felesége karosszékében kényelmesen hátradőlve Ceylonon tartózkodó gyermekeivel folytat képtelefon-beszélgetést.

Imígyen, gúnyrajzként ábrázolja a Punch című szatirikus lap karikaturistája *Edison* telephonoscope néven elhíresült találmányát a lap 1879-es számában, nem kevés értékvédő reflexet csempészve a kommentárba: ugyan hová is lenne a közösségek legszentebbike, ha holmi szerkezetek segítségével fizikai kontaktus nélkülivé válhatna a (család)tagok közötti kapcsolat?

Több mint száz évnek kellett ezután eltelnie, hogy a „virtuális közösség" fogalmát népszerűvé tévő felszínes elemzők, gondolkodni rest tollforgatók és a dolgok mélyét nagy ívben elkerülni kívánó véleményformálók ugyanide jussanak el. A hálózati közösségeket a „közvetlen és személyes jelenléttel való összekapcsoltság" hiányában csak afféle „kvázi csoportnak", a „hagyományos" közösségekhez képest „alacsonyabb rendű és szervezettségű" társulási formának tartva, ahol csak módjában állt, szerzők sora emelte ki a lehetséges hátrányokat és veszélyeket, a jótékonysági rendezvényeken edzett matrónák, az ásatag reflexekbe merevedett pedagógusok és a gyermekükre fordított idő hiányát agresszív technológiakritikával ellensúlyozó szülők legnagyobb örömére.

Hiába volt elméleti nonszensz kezdettől fogva a közvetlen fizikai kontaktusra építeni a közösségfogalmat (ez idő tájt, mondjuk, a nemzeti közösségek létét senki sem kezdte el hevesen vitatni pusztán arra hivatkozva, hogy a polgárok soha nem kerülnek közvetlen, személyes kapcsolatba honfitársaik legtöbbjével), hiába volt napnál világosabb, hogy a hálózatok egyszerre teszik lehetővé a hagyományos közösségek új működésmódjainak megjelenését és új típusú közösségi kapcsolatok építését (sok esetben folytatását a „valóságos" térben), a sok modern mítosz egyikeként mind a mai napig tartja magát a hálózati közösségek „virtuális" (és ezen keresztül másodlagos, kevésbé értékes) voltának tétele.

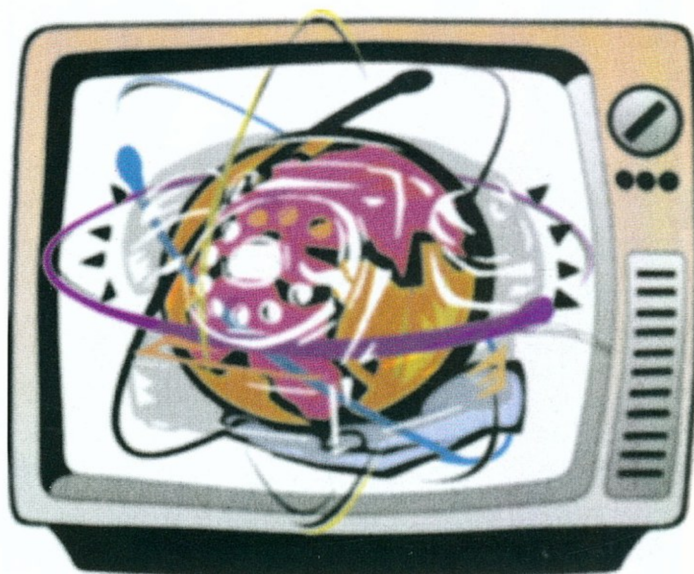
Douglas Schulernek az új közösségi hálózatokról írt könyve nem olyan szellemes és népszerű, mint *Howard Rheingoldnak* a virtuális közösségek fogalmát bevezető munkája. Ellenben tud valamit,

amire nagyon nagy szükségünk van az egyre növekvő téttel bíró vitában: óriási tapasztalati anyagon keresztül mutatja be a hálózati közösségek valóságos természetrajzát. Az eredetileg számítástechnikai szakember Schuler a (hálózati) társadalomismeret szorgos munkásaként értékes listák, nevek, címek és elérhetőségek széles tárházát nyújtja. Alapos munkával kategorizálja és ismerteti azt a közel 300 szervezetet, amely jelenleg azzal a céllal működik az Egyesült Államokban, hogy a számítógépek hálózatán keresztül szolgálja, támogassa az új közösségeket. Ezeket alakító nagy intézményi és közösségi behemótoknak. Schuler víziója ezen a ponton teljességgel rokon a rotterdami egyetemen készült egyik internetfejlődési forgatókönyvvel, amelyben az önkormányzó hálózati közösségek szép lassan átveszik a fokozatosan leértékelődő kormányzatok helyét. Az új közösségi kultúra a saját (immár végérvényesen nemcsak lokális) eseményekre, a saját problémákra, a saját történelemre fókuszál, egy olyan „civil térkép" alapján, amely megmutatja és elősegíti a kötődéseket, kapcsolatokat az emberek és az intézmények között.

„...milliárdnyi párosult magány...
... társuló bolondság...."
(József Attila)

a rendszereket (online fórumok, szolgáltatások, közösségi központok, konferenciák) jelenleg több mint félmillió regisztrált polgár használja, a Dél-Bronx Egészségéért Közösség fekete bőrű és spanyol ajkú lakosait felvilágosító alkohol-, dohány- és AIDS-ellenes online programoktól kezdve egészen a minimális demokrácia alapjait megteremtő Santa Monica-i Nyilvános Elektronikus Hálózatig.

A kirajzolódó kép egyértelmű és meggyőző. Az internet által lehetővé tett (horizontális) interakciók és kapcsolatok sűrű hálózatában a közösségi élet jelentősége hihetetlenül megnő. Eszközei révén az egyén már nemcsak a helyi közösségek életében vehet részt, hanem számtalan, különböző elven szerveződő közösségbe léphet be, másrészt a hagyományos közösségalkotó mezőkben minden korábbi méretet, illetve számosságot meghaladó mennyiségű partnerrel tud kapcsolatot kiépíteni. Évezredeken át épülő határok tűnnek el: az egyes emberek működő kapcsolatrendszere egyidejűleg tágulhat szakmai, politikai, etnikai, üzleti és érdeklődési alapon szerveződő közösségek felé, éppen a fizikai kötöttségek lebontásával.



A közösség régi, „tradicionális" felfogása gyakran merev, elszigetelt, homogén, monolitikus, hierarchikusan szerveződő, önfenntartásra berendezkedő csoportokat jelöl ki. Schuler a fentiek alapján ezzel szemben új közösségkoncepciót javasol, amelynek leginkább maradandó eleme a tudatos közösségválasztás és -építés kiemelése.

A „beleszületettségtől" és az „esetlegességtől" hosszú út vezetett odáig, hogy a mai közösségeket a tudatosság magas fokával rendelkező organizmusként írhatjuk le, amelynek alkotói részletes és megalapozott képpel rendelkeznek saját képességeikről és szükségleteikről, valamint arról a (politikai, fizikai, szociális, intellektuális stb.) környezetről, amelyben léteznek.

Mindezen túl az új közösség intelligens és kreatív. Intelligenciája nem fakad másból, mint a közösen birtokolt (megtermelt, cserélt, gyűjtött, vásárolt, fenntartott, hozzáférhetővé tett) információkból, eszmékből és hipotézisekből, kreativitása pedig megnövekedett problémamegoldó képességéből.

Az új közösség a fenti jellegzetességek tömeges kibontakoztatásával előbb-utóbb versenyképes játékostársa lehet a kormányzatnak, a piacnak, az egyháznak és a tudománynak, a valóságot

Az új közösségek hatalma abban a képességben nyilvánul meg, hogy a nem kívánatos külső hatások ellen határozott elképzelésekkel tudnak fellépni, miközben az elérni kívánt célok érdekében óriási erőforrások mozgósítására támaszkodhatnak. Ráadásul mindinkább látható, hogy a hagyományos eszközökbe, közösségi méretekbe és működésmódokba fagyott régi alapintézmények nem képesek megbirkózni azokkal az új feladatokkal, amelyek egy immár globálissá vált világban, egyre nagyobb kiterjedésű és egyre bonyolultabb rendszerekben jelentkeznek.

A figyelem egyszerre fordul a problémamegoldó közösségek és a közösségi problémák megoldását támogató hálózati működésmódok felé – az internet pedig nem késlekedik egy gazdag, sokszínű, változatos közösségi erőtér megteremtésével. Egyfelől a Linux-közösség diadalmenete, a nyílt platformok előretörése, a kooperatív hálózati tudástermelésre építő tudományos óriásvállalkozások sikere (a szennyezőanyag-kibocsátás nélküli sörfőzdét megteremtő pro-

jekttől kezdve az emberi génállomány térképének elkészítésére szövetkezett biológusokon keresztül az állandó adatfolyammal összekapcsolt csillagászokig és meteorológusokig), másfelől az érdeklődés mentén szerveződő, százezres visszajáró „törzsközönséget" magukénak tudó, sokoldalú weboldalak, egyre kifinomultabb hálózati szolgáltatások, a kapcsolatépítés szolgálatába állítható újabb és újabb technológiai újdonságok.

Az új közösségek az értékvesztésről papolók alól a talajt kihúzva értékek sűrű hálózatát hozzák létre, s erejük kizárólag akkor tud megnyilvánulni, ha a közösség alapja az emberi test felépítéséhez hasonló rendszerben egységeinek „minden mindennel összefüggő" hálózata.

Schuler anatómiájában az új közösségek fél tucat egymással összekötött alapértékre (core values) épülnek. Schuler gazdagon dokumentálja, miképpen ölt testet a hat alapérték különböző programokban és eszmékben, s miképpen kel életre sajátos és következetesen képviselt preferenciákban – a jövő közösségeinek távlati terveinek, céljainak, működésének értelmét adó közös alapelvekben.

„A legradikálisabb változás az, hogy az egyes személy kimondja, amiben hisz. Az egyén olyan világot akar létrehozni, amelyben az individuális értékek tudatosulnak. Olyan társadalmat akar alkotni, ahol minden emberi teljesítmény realizálódhat" – idézi Schuler *Saul Alinskyt*, az egyik legismertebb amerikai közösségi aktivistát.

Az új közösség kialakításához szorgalomra, türelemre, gondoskodásra és intelligenciára van szükség. A Schulernél bemutatott számos amerikai eset tapasztalatai alapján védhetőnek tűnik az az állítás, hogy a hálózati és a számítógépes technológia pozitív szerepet játszhat az új közösségek kialakításában, ha ebben a folyamatban a preferenciák segítségével sikerül megerősíteni a hat alapértéket, egy őszintén demokratikus rendszerben.

IRODALOM: *DOUGLAS SCHULER:* NEW COMMUNITY NETWORKS (ACM PRESS, NEW YORK, 1996.); *HOWARD RHEINGOLD:* VIRTUAL COMMUNITIES (1995)

Alapértékek	Jellegzetességek, attribútumok
Egymásrautaltság és kultúra	Valahova tartozást biztosító, befogadó, támogató cselekvő, megerősítő, társalgó-vitató
Oktatás	Jogokat biztosító, hatékony, egy életen át tartó, érdeklődő, rugalmas, tanulóközösségekre orientált
Szilárd demokrácia	Tanácskozó, méltányos, kezdeményező, folyamatosan működő, spontán, pluralisztikus
Egészség és jólét	Méltányos, holisztikus, megelőző, humánus, közösségorientált
Gazdaság, méltányosság, lehetőség és fenntarthatóság	Érzékeny, felelősségteljes, tisztességes, együttműködő, emberorientált
Információ és kommunikáció	Részvételen alapuló, megbízható, hiteles, egyetemes, civil, pluralisztikus

Az új közösség preferenciái:

- A földrajziságon keresztüli „virtualitás"
- Az individualizmuson keresztüli közösségiség
- Az „egyéni, személyes" helyett a „nyilvános"
- Tömegkultúra helyett közösségi kultúra
- Szükségletorientáció helyett képesség-, minőségépítés, -felhalmozás (capacity building)
- Specializáció helyett „otthoni, helyi készítés"
- Propaganda helyett megbeszélések, viták (pl. talk radio)
- Az egyirányú sugárzás, műsorszórás helyett többutas (multiway) beszélgetőcsatornák
- Jogok biztosítása, önállóság segítése
- A zártkörűség helyett befogadás, „inkluzivitás"
- A cél helyett a folyamat hangsúlyozása
- Önkényuralom helyett demokrácia
- Kényszer helyett önkéntesség
- Mesterséges szükségletek helyett valódi szükségletek
- Hierarchia helyett hálózat. A fenntarthatóság figyelembevétele

F i n á l é v

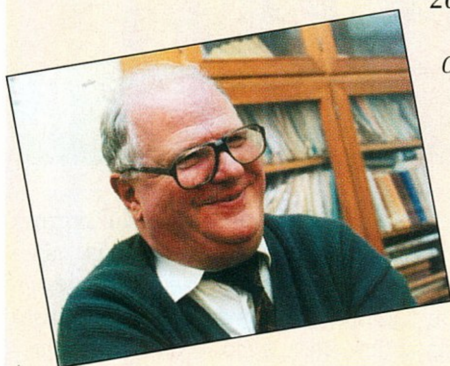
Folytatjuk Finálév sorozatunkat, annál is inkább, mert mint címünk is mutatja, az évszázad és az évezred még nem múlt el, csak az 1900-as – vagy ha teszik: az ezres – éveken vagyunk túl.

EZ MÉG A HUSZADIK SZÁZAD

Kronológiai beszélgetés dr. Bertényi Iván történésszel

Kis Ervin Egon / kegon@relax-magazin.com

Az elmúlt év során a politikusok szóvirágaiban és a reklámok tódításaiban egyaránt mindennapos fordulatnak számítottak az „évezred utolsó...", „ezredvégi", „huszadik század végi" és más hasonló kifejezések; szilveszterkor a világ század- és ezredfordulót ünnepelt, az előttünk álló esztendőben pedig valószínűleg minden mondat úgy kezdődik majd: „az új évezred első...", „huszonegyedik századi" és így tovább. Pedig az általános iskolában hatodik osztályos tananyag a történelem korszakokra osztása, és a gyerekek tankönyveiben színes ábrák mutatják, hogy XIX. század: 1801. január 1. – 1900. december 31.; XX. század: 1901. január 1. – 2000. december 31. Tehát ez még a huszadik század, a valódi század- és ezredforduló idén december 31-én lesz, de az évszám kétségtelenül most ugrott egy nagyot, akár autónkban a kilométer-számláló. Persze sokan akadnak, akik (jó hangosan) azt állítják, marhaságot beszélnek a tévedésre (halkan) figyelmeztetők: igenis most volt az ezredforduló, és erre számos matematikai bizonyíték van. Ezzel viszont csak az a baj, hogy az időszámítás nem matematikai kérdés, ugyanis van egy saját, önálló tudománya: a kronológia. Az alábbi beszélgetés a kevés magyarországi kronológus egyikével, dr. Bertényi Ivánnal, *az ELTE BTK professzorával készült, s amellett, hogy megvilágítja a kérdést, egyúttal magyarázattal szolgál, hogy miért is folytatódik újabb egy évig a Finálév beszélgetéssorozat.*





– Az ember élete tele van természetesnek vett dolgokkal: amikor átmegyünk egy kereszteződésen, magától értetődőnek vesszük, hogy hol van a zebra, hogyan kanyarodnak az autók, és mikor vált pirosra a lámpa, s közben eszünkbe sem jut, hogy létezik egy külön tudomány, amely a közlekedéssel foglalkozik, és a kereszteződéseket komoly szakemberek tervezik milliónyi meggondolás alapján. Ugyanilyen természetes, hogy ma kedd van, holnap meg szerda, hogy az év január elsején kezdődik, és tizenkét hónapból áll. Hogy az időszámításnak is vannak vitatható, nem magától értetődő elemei, arra csak most, az ezredvég kapcsán döbbentünk rá; s ha valaki vette a fáradságot, és felütött egy lexikont, megtudhatta: ahogy vannak tudósok, akik megszabják, miképpen érdemes megtervezni egy kereszteződést, úgy annak eldöntésére is vannak szakemberek, hogy mikor van kedd és szerda, mikor van évvége és szökőév, s mikor ér véget a huszadik század.

– Pontosan így van, ezzel a kérdéssel a kronológia tudománya foglalkozik, amelynek kétféle ága létezik: az egyik a csillagászati kronológia, amely az égitestek mozgását figyeli, és ellenőrzi azok egybeesését az időszámításunkkal; a másik a történelmi kronológia, amely a különböző események egymás után való időbeli elhelyezésével, régi időszámítások, naptárak mai időszámítás szerinti értelmezésével, úgynevezett redukciójával foglalkozik. Ez utóbbit a történelem segédtudományai között tartjuk nyilván, és például itt, az egyetemen a levéltár szakosok tanulják egy féléven keresztül, hiszen nekik kell majd a későbbiekben olyasmivel foglalkozniuk, hogy meghatározzák egy-egy régebbi dokumentum keletkezésének időpontját. A kronológiai szemináriumon először a csillagászati alapokkal kezdjük: elmondom a hallgatóknak, hogyan alakultak ki a szoláris, azaz a nap látszólagos mozgásán, és a lunáris, azaz a hold látszólagos mozgásán alapuló időszámítások, milyen összefüggés van az égitestek mozgása és az évek, napok, hónapok számítása között. Itt már rögtön mindenféle bonyodalmakba keveredünk, hiszen még ma is másképp számolnak a mohamedánok, mint mi, és régen ennél is összetettebb volt a helyzet.

Számos naptárreform volt az ókorban, pontosan nem is tudjuk, mennyi, de a legjelentősebb kétségtelenül a *Julius Caesar-féle.* Neki volt egy jó csillagásza, *Sosigenes,* aki megállapította, hogy az akkor használatos év nagyon eltér attól, amit a csillagok mutatnak. Akkoriban a *pontifexek,* a főpapok kiáltották ki az újévet; ez volt a *calare,* az év elejének kihirdetése. Az érdekes az, hogy az eltérést nemcsak a hibás számítások okozták, hanem a rengeteg visszaélés is, ugyanis ha megfizették őket, akkor a főpapok hosszabb vagy rövidebb éveket számoltak – a megbízó érdekei szerint –, hiszen például az adósságok visszafizetésénél nem volt közömbös az év kezdetének időpontja. Így történt, hogy Krisztus előtt a 46. évben Julius Caesar – aki úgy döntött, véget vet a káosznak – mint *pontifex maximus,* azaz a legfőbb főpap rendelte el az újévet, és Sosigenes számításai alapján egy olyan évet kezdett, amely kivételesen 445 napos volt, de összhangba hozta a naptárt a nap, a hold és a csillagok állásával. Ettől fogva lettek az évek 365 naposak, 12 hónaposak, és lett minden negyedik év szökőév. Később aztán kiderült, hogy ez sem teljesen pontos, mert egyre nőtt a különbség a csillagászati számítások alapján kijövő idő és a számolt idő között; tudniillik egy csillagászati év nem pontosan 365 és egynegyed nap – ahogy Sosigenes számolta –, hanem 365 nap, 5 óra, 48 perc és 46 másodperc. A probléma már a negyedik században fölmerült, csak akkoriban még nem voltak elég jó csillagászok, hogy megoldják. Végül a tizenhatodik században *Gergely pápa* volt az, aki – tudósainak számításai alapján – elrendelte, hogy 1582. október 4. után ne 5., hanem 15. következzék, ezzel hozva helyre az eltérést; és hogy megint fel ne duzzadjon a különbség, azt is elrendelte, hogy attól fogva a százas évek közül csak a négyszázzal oszthatók legyenek szökőévek. Azóta tehát csak egy ilyen évben, 1600-ban volt február 29., és majd most, 2000-ben lesz ismét, így a különbség – a még mindig megmaradó 14 másodperc miatt – csak néhány ezer év alatt fog egy napra növekedni, de ezzel már ráérnek majd az akkori kronológusok foglalkozni.

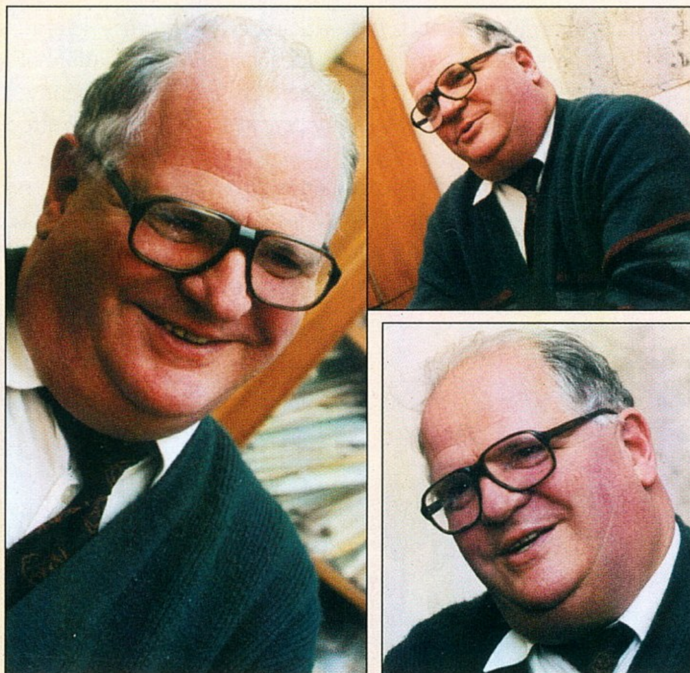
– Ezek szerint most már rend van ebben a kérdésben, és amíg azzal a bizonyos egy nappal nem kell elszámolni, a csillagászati kronológiának semmi dolga?

– Azért ennyire még most sem egyszerű a helyzet, hiszen ezt a reformot a pápa mondta ki, aki csak a katolikus keresztény világ vezetője volt. A protestáns felekezetek például azt mondták, szó sem lehet róla, hogy az Antikrisztus diktáljon nekik; Európa-szerte tüntetéseket tartottak, mondván, a pápa ellopja az időt. Angliában csak a tizennyolcadik század közepén tértek át az új naptárra, de még akkor is hatalmas ellenállást váltott ki, a nép ott is követelte az elvett tíz napot. Az ortodox vallási naptár a mai napig másképp számol, és az állami naptárat is csak *Lenin* hozta összhangba a nyugatival, már a Szovjetunió megalakulása után. Akik még a rendszerváltás előtt jártak iskolába, emlékezhetnek, hogy a „nagy októberi szocialista forradalmat" hiába hívták októberinek, november 7-én ünnepeltük, mert ez a nap volt azonos az 1917-es, még az ortodox naptár szerint számolt október 25-ével.



És ezek csak a keresztény *érán* belüli eltérések, ezenfelül léteznek más éraszámítások is. Ha csak a legismertebbeket nézzük: van a mohamedán időszámítás, amely 622-vel kezdődik, és ráadásul holdhónapokkal számol, így minden száz mohamedán év alatt mi csak kilencvenhetet öregszünk; aztán van a zsidó időszámítás, amely a „teremtés kezdetétől" számol, és most 5760-nál tart. De léteznek más, ma is élő időszámítások: például Indiában többfélét, egymástól is eltérőt, használnak, amely rendszerint csak kis területen érvé-

nyes. Voltak a modern korban is kísérletek új érakezdésre, például a francia forradalomban: 1792-ben a köztársaság kikiáltása pont az őszi napéjegyenlőségre, szeptember 22-ére esett, és onnan indították a francia forradalmi naptárt, amelyet később *Napóleon* hatálytalanított. Kevésbé ismert a *Mussolini-féle* időszámítás, amely 1922-től, a fekete ingesek római bevonulásától számolta az éveket, és egészen '43-ig, a diktátor bukásáig érvényben volt, persze csak Olaszországban. Tehát a kronológusnak még a huszadik században is akad számolnivalója, nemcsak a különböző dátumozások összhangba hozásánál, hanem az égitestek mozgásának terén is, mert



ott is vannak változások, bár nem emberi léptékkel mérhetően – de ebbe már ne menjünk bele, mert ez már a csillagászok területe.

Egyébként mindig akadnak emberek, akik újítani akarnak. Az egyik leggyakrabban felbukkanó, újra és újra feléledő törekvés egy öröknaptár létrehozására irányul; mert a mi naptárunknak van egy olyan hibája, hogy állandóan változnak a dátumokhoz tartozó napok: január elseje egyszer hétfő, máskor kedd és így tovább. A hét egy tetszőleges kisebb egység, valószínűleg a holdhónap huszonnyolc napját osztották négy részre, de ez nem követ semmit, teljesen önkényes. Persze már ennek megváltoztatására is történtek kísérletek. A mindig visszatérő ötlet lényege, hogy a hét napot megtartva a hónapok szerkezetét kellene megváltoztatni, visszatérve a holdhónapokhoz. Így egy év tizenhárom darab huszonnyolc napos hónapból állna, de ha ezt beszorozzuk, akkor 364 jön ki, ezért még egy napot be kellene tenni, amely nem tartozna egyik héthez sem, nem lenne se hétfő, se kedd. Viszont így egy adott dátum mindig ugyanahhoz a naphoz tartozna, azaz minden hónap hétfővel kezdődne – és minden év is –, huszonnyolcadika, az utolsó nap pedig mindig vasárnap lenne... és így tovább. Ezek a tervek már a Népszövetségben felmerültek, aztán átvette őket az ENSZ, de sosem lett belőlük semmi, érdekes módon nem is a katolikus egyház – amely nem emelt semmilyen kifogást –, hanem az ázsiai egyházak tiltakozása miatt.

– Azt hiszem, ezt a naptárat már eléggé megszoktuk, és egy újabb változtatás csak bonyodalmakat okozna, hiszen ha ma megbeszélem valakivel a világ másik végén, hogy 2000. január 4-én helyi idő szerint délután kettőkor találkozunk Párizsban, az Eiffel-torony lábánál, akkor mindketten nagyjából ugyanakkor fogunk odaérni. Más kérdés, hogy azon már vitatkozhatunk, vajon ez a találka a huszadik vagy a huszonegyedik században jött-e létre...

– Elvitatkozhatunk, de nem sok értelme van, mert ez minden kétséget kizáróan még a huszadik század, egészen 2000 szilveszteréig. Az más, ha azt mondom, hogy az ezerkilencszázas éveknek már vége van, ez igaz; például az olaszok így számolnak. De az első század egytől százig tartott, a második százegytől kétszázig, a huszadik pedig 1901-től 2000-ig. Persze az első ötszáz évre ez csak elméletileg igaz, hiszen a keresztény éra Krisztus születésétől datálja magát, de nem Krisztus születése óta. Más kérdés, hogy Krisztus születésének időpontját nem tudjuk pontosan, erről viták vannak, de a katolikus egyház például nem foglal állást, és attól még lehet valaki nagyon jó keresztény, hogy nem a „Krisztus előtt" vagy „Krisztus után", hanem az időszámításunk előtt vagy időszámításunk után kifejezést használja. Ugyanis azt az időpontot, amit az időszámítás kezdetének veszünk, egy derék római apát, *Dionysius Exiguus* találta ki a hatodik században. Majdnem biztos, hogy valójában nem akkor született Jézus, de ez nem azóta derült ki, hanem már Dionysius is pontosan tudta, hiszen az evangéliumok ellentmondásosak. Máté evangéliuma a betlehemi gyermekgyilkosságokkal hozza össze a történetet, amelyekről tudjuk, hogy Heródes uralkodásának végén voltak – a baj csak az, hogy Heródes időszámításunk előtt 4-ben meghalt. Lukács viszont azt mondja, hogy Tiberius uralkodásának tizenötödik évében kezdte Jézus az igehirdetést, és ekkor mintegy harmincéves volt – eszerint számolva a Mátééhoz képest három évvel későbbre jön ki az időpont. Ugyancsak Lukács hivatkozik az Augustus császár idejében zajlott nagy összeírásra, amelynek történelmi nyomai vannak – így viszont Jézus születésének időszámításunk után 6 és 8 közé kellene esnie. Dionysius ezeknek a különböző időpontoknak a középértékét vette, és azt mondta, hogy az az első év kezdete. Tehát egyrészt időszámításunk szempontjából lényegtelen, hogy valójában mikor született Jézus Krisztus, hiszen már Dionysius sem lehetett biztos az időpontban, s ezért egy önkényes dátummal számolt. Másrészt mivel az első évet nem nullának, hanem egynek vette, mindenfajta matematikai okoskodás, amely megpróbálja egy számegyenes segítségével megmagyarázni, hogy a század- és ezredforduló igenis most volt, fölösleges és helytelen. Az időszámítás ugyanis egy olyan számegyenesen képzelhető el, amelyen nincs nulla év – legfeljebb nulla pont: az első év január 1-jének 0 óra 0 perce, amely azonos az időszámítás előtti első év december 31-ének 24 óra 0 percével –, következésképpen minden szakasz, legyen az évtized, évszázad vagy évezred, eggyel kezdődik, és a szakaszt záró kerek évszámmal végződik.

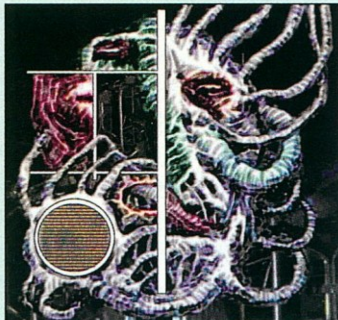
– Történelmi léptékkel mérve ez az időszámítás tulajdonképpen még újnak is nevezhető, hiszen Dionysius eleve késett vele jó ötszáz évet, és még utána is beletelt néhány évszázadba, amíg a világ nagyobb részén elfogadottá vált. Elképzelhetőnek tartja, hogy egyszer majd más érában fogunk számolni, például hogy felváltja majd a dionysiusit egy új, mondjuk az internet-időszámítás?

– A történész nem futurológus, aki talán azt mondaná: minden lehetséges. Az emberiség tulajdonképpen rettentően konzervatív, ezért nehezen tudom elképzelni, hogy a mára tényleg egységessé vált időszámítási rendszer megváltozzon: ezt igazolják az elbukott kísérletek is. Gondoljon arra, hogy a geocentrikus világkép már milyen régóta túlhaladott, mégis azt mondjuk: a nap felkel és lenyugszik, holott tudjuk, nem a Nap mozog a Föld körül, hanem fordítva. Az ilyen beidegződések sokat számítanak, és ha *Kopernikusz* és *Galilei* nem volt elég jelentős ahhoz, hogy változtasson a szóhasználaton, akkor valószínűleg az internet sem elég nagy dolog egy új éra bevezetéséhez.

PÁLYÁZAT

Hetesi Péter Pál (G3) / gregor@irisz.hu

Abszurd, ha mondom, segít a gondon



Az például remek, hogy gumitankot és fölfújható ENSZ-főtitkárt is nyugodtan beszerezhetek a hálón, ha nagyon muszáj, és a sarki közértben éppen elfogyott. Mondom, mindez remek, mondhatni pompás, csak hát akadunk még néhányan, akik nem (csak) ezért díjazzuk a világméretű pókhálót... Bizonyos *Albert Einstein* (aeinstein@mc2.edu) amondó volt, hogy a titokzatosnál szebbet nem élhet át az ember. Pedig lefogadom, hogy aligha kalandozott a **www.absurd.org** környékén.

Erről a hálószemről nagyságrendekkel nehezebb bármit is képernyőre vetni, mint bármelyik eddig látott HTML-alkotmányról. Ez valami nagyon más. Mintha nem ugyanabban a malomban őrölnének, mint az emberiség általában webre szabaduló része. Dekrétumokat fogalmazni már a századelő avantgárdjának élharcosai sem voltak restek, ontották is magukból az izmusokat rendesen. Ám sem *Majakovszkij,* sem *Marinetti,* sem *Kassák* nem élhetett az online multimédia fegyverével. Nem tehették próbára a befogadók érzékeit, hiába bombázták volna nem lineáris elképzeléseikkel a Gutenberg-galaxis újra fogékony műértőit. Az absurd.org, pardon, Absürd.Örg ezredvégi elszántjai anyanyelvi szinten beszélik a komplexitás nyelvét. Játszanak, filozofálnak, meghökkentenek vele. Anélkül, hogy fogalmunk lehetne róla, sápkóros, rövidlátó elmebajnokok vagy *Johnny Bravo*-féle izomistenek állnak-e a háttérben. (Bár utóbbi azért kevésbé valószínű). A *Conway*-féle életjátékkal például olyan frappánsan bíbelődnek el, hogy az az érzésem támadt: talán mégiscsak igaz a második főtétel. Mégiscsak az entrópia volna itten a lényeg...

Oroszvári Péter / oroszp@fbi.hu

Dynamic Drive



Az internet – azon belül is mondjuk a **www.dynamicdrive.com** – tele van Javascriptek, -appletek millióival, ezek bármelyikét a szemfüles webmester könnyen lemásolhatja, felhasználhatja saját lapján. Az említett címen tíz kategóriába sorolják a kínálatot, közte vannak menük, szöveganimációk, dhtml-játékok – minden, mi szem-szájnak ingere. Minden egyes példát kipróbálhatunk, és lemásolhatjuk annak forrását. Nemritkán segítséget vagy leírást is adnak az adott scripthez. Akinek még ez sem elég, különböző online varázslók segítségét veheti igénybe, amelyekkel könnyen készíthetünk menüket, vagy néhány perc alatt rendelhetünk effekteket linkekhez.

Levlistájukon keresztül azonnal értesülhetünk a különböző frissítésekről. Kérdéseinket feltehetjük a fórumon, de a FAQ is segítséget nyújt. Az a nagyfokú segítségnyújtás ellenére is ajánlott, hogy mindig nézzük meg a scriptek linkjei mellett vagy a leírásban, milyen böngészőket támogat a script!

András Csaba / csabandras@cemc.topnet.ro

Független zenekarok



Nem mindegyik zenekar található meg a nagy kiadók site-jain, szép számmal akadnak olyanok, amelyek saját honlapot helyeztek el a hálózaton. Ezek közül ajánlanám az olvasók figyelmébe *Simply Red* site-ját (**www.simlyred.com**) és *Bryan Adams* honlapját (**www.bryanadams.com**), mindkettőn nagyon sok dalrészletet is elhelyeztek.

Néhány népszerű együttes nem kötelezte el magát egyetlen kiadóvállalat mellett sem. Inkább megalakították az IUMA-t (**www.iuma.com**), ahol a hálózaton megjelenő zenei magazinok felé is találunk irányjelző táblát, sőt megvan azoknak a helyeknek a listája is, ahol meg lehet vásárolni az egyébként nemigen kapható CD-lemezeket.

András Csaba

Új kereső a Yep.comtól



A keresők többsége egy-egy szóra sok százezer találatot jelez, s a weboldalak számának elképesztő méretű szaporodásával egyre inkább így lesz. Az új oldalak keverednek a régiekkel, egyre több a weben az elavult, haszontalan információ, amely ennek ellenére belekerül a kereső merítőhálójába.

Ezen a problémán kíván segíteni a Yep.com, amelynek keresőoldalán a weblapokat látogatottságuk, frissítési gyakoriságuk, cím-

jegyzékekben (bookmarkokban) való előfordulási gyakoriságuk és hasonló szempontok szerint osztályozzák. A **www.yep.com** követőrendszere valós időben frissíti a látogatottságra vonatkozó adatokat, így végső soron a felhasználók határozzák meg, hogy kereséskor mely lapokra hívja fel a figyelmét a rendszer az ide látogatóknak.

András Csaba

Lóversenymánia



Ha valakinek az a vágya, hogy mindig naprakész ismeretekkel rendelkezzen a lovik eredményeiről, és otthon legyen az esélyek világában, akkor jó kiindulópont a Race News nevű honlap (**www.demon.co.uk/racenews**). Igaz, ez a site csak a lósport őshazájáról, Nagy-Britanniáról tart mindent számon, de azt nagyon, még *Széchenyi* is megirigyelné. A britek mellett nagy lóversenyrendező ország Ausztrália is, ezért érdemes felkeresni az Ausracing honlapot is (**www.ausracing.net.au**), s ha valakinek ez sem elég, akkor ott van még a hongkongi Racing Post (**www.racing-post.com**).

A jót vagy semmit elv értelmében mindezekről sok jót, a magyar loviról inkább semmit...

Oroszvári Péter

Super Gamez



Ha valaki egy játékot vesz, előtte szeretné tudni, hogy milyen is az, mik a hardverigényei, és nemritkán kipróbál egy demót, vagy megnéz egy bemutatót róla. Ezekhez mind hozzájuthatunk Magyarország egyik legjobb Gamez oldalán, a **www.supergamez.hu** címen. A szuper design szuper tartalmat takar: a demók és információk mellett friss hírek a számítástechnika, az internet, az MPEG és az FPS világából, játék- és hardverfórumok, keresés, szavazás.

András Csaba

A székely rovásírás

A székely-magyar rovásírás székely-magyar eredetű. A világszerte felbukkanó, genetikus kapcsolatokról árulkodó formai és tartalmi összefüggések pusztán annak kétségbevonhatatlan jelei, hogy a székely írás igen ősi. Eleink felhasználták környezetük eredményeit, és hatással is voltak más írásrendszerekre.

A közös mitológiai háttér és az évezredeken keresztül tartó szakadatlan kölcsönhatás rokonságszerű párhuzamokat eredményezhetett, de ezek nem bizonyítják a székely írás átvételét más írásrendszerekből. Az ősi jelrendszer tulajdonságait, a székely-magyar rovásírás sajátosságait pedig nem örökölhette a magyar nép egyetlen ismert írásból sem.

Csupán azt teszi a **nimrud.eet.bme.hu/rovas/cikk3/cikk3.htm** címen olvasható írás nyilvánvalóvá, hogy a székely írás meghatározó része az emberiség íráskultúrájának és fejlődésének.

P. N.

Érdeklődés hiányában a holnap elmarad



Minden olyan négy számjegyből álló évre, amelynek utolsó három tagját könnyű leírni még egy elsősnek is, világvégét jósolnak a hozzáértők. (Hogy mivel magyarázzák tévedésüket az öngyilkos tömegek rokonainak, arról nem maradtak feljegyzések. Talán: „megígérték", vagy: „volt, csak te nem vetted észre", esetleg: „izé".) A „tripla nullából" a jelenleg használt és elfogadott időszámítás szerint eddig viszonylag kevés volt, ezért már „változatosabb külsejű időpontokat" is olvastak ki kristálylabdákból. Persze még egyik sem jött be.

Hogyan képzelik az emberek az ilyesmit? Magasba repül a pezsgősdugó, aztán mindennek vége? Pontosan éjfél után következik be? És az időeltolódást figyelembe veszi valaki ilyenkor?... A Föld egyik részén már összeszorított foggal várnak, míg máshol a másodperceket számolják: 58, 59, 60... és aztán?! A kereskedelmi tévécsatornák közvetítik?

Ilyen kérdések merültek agyam információs tengerének felszínére több nappal a nevezetes ezredforduló előtt. Egy kicsit zavart volna *előtte,* ha tudom, hogy az a bizonyos világvége nálunk hamarabb következik be, mint bárhol máshol. Aztán meg már nem érdekelt volna.

Mi történik olyankor tulajdonképpen?

Egy ideig egy ősrobbanáshoz hasonló dolgot képzeltem el, ahol valóban remekelhet az amerikai pirotechnika. Kár, hogy a szereplők nem mind kaszkadőrök. Az első űrexpedíciót pedig egy felismerhetetlenné roncsolódott tejfölös dobozon létrejött civilizáció fogja véghezhajtani. Úgyhogy ne legyünk annyira büszkék magunkra... :-)

A rossz előérzetet erősítő jelek sokasodhatnak: folyamatosan fekete macskák cikázhatnának az emberek előtt, mint egy számítógépes játékban; a hatalmas sikerre való tekintettel a napfogyatkozás megismétlődhetne, kérésre akár naponta is; esetleg egy globális áramszünet egyesíthetné az emberiség tagjainak sóhajait, vagy a diákok hirtelen megérthetnék a hullámmozgás kétváltozós függvénnyel jellemezhető matematikai leírását.

A lényeg az időpont. Egy ismerősöm majdnem sírva fakadt, amikor tapintatosan közöltem vele a szörnyű hírt: a szilveszter idén péntek 13-ára esik. Több órán keresztül élt együtt ezzel a gondolattal, míg valaki rászólt, hogy szüneteltesse a szipogást, és gondolkodjon... Pedig édes lett volna 13-án éjfélkor kezében a pezsgőpohárral.

Igazából 4528. július 14-én lesz a világvége. Na, cáfoljátok meg!

Utóirat: A „világvége" szóra az AltaVizsla 1461 találatot adott december 10-én, s ezek csak a magyar site-ok. Aki akar, kutakodjon...